Editio-princeps
Stillwell pcs 417 P934

The Boston Public Library

PURCHASED
FROM THE FUND
ESTABLISHED
BY
James
Lyman
Whitney

Bibliographer & Sometime Librarian

¶ Pꝛoſper de uita cõtẽpla=
tiua de uita actuali deqꝫ
uitiis ãnexis uirtutibus

RB
X Q,486,P77D

In dei ſummi opificis no/
mine. incipit p̄fatio libri bti
Proſperi de vita ɔtēplatiua
et norma eccleſiaſticorum.

Ju mul/
tū q̄z reniſus ſuʒ
volūtati tue. mi
dn̄e ſtudioſiſſi/
me pontificū Juliane. nō de
lut ꝑtinacit̄ durus. ſed ꝓprie
impoſſibilitatis admonitus.
Videbat̄ em̄ mihi (ꝛ iure for/
ſitan videbat̄) ꝙ etiā ipi pre/
ſumptōeʒ meā potuiſſetis im
prouide temeritatis arguere
ſi tantā rē (q̄ vtiq̄ʒ eſſet opoſe
tractāda) facile ac ſine vlla de
liberatōe ſuſcipeʒ. cū me opor
teret prius ipſi⁹ rei pōdus. vn̄
dicēdū foret ꝑpēdere (al's ex
pendere) ꝛ ſic adiuuāte dn̄o ſi
vires explorata facultas pro/
mitteret. ad h̄ arripiendū qd̄
iuberetꝭ accederē. His ꝛ talib⁹
ſollicita ɔſideratōe ꝑſpectis.
neceſſariuʒ duxi. vt me aliq̄ʒ/
diu a ſcribēdi p̄ſūptōe ſuſpen
derē. Sed qꝛ ſic cogitata fuit
iniūcti opis. difficl'tas. ita co
gitari debuit iniūgētꝭ autori/
tas. nec volui nec debui vſq̄ʒ
q̄q̄ʒ reſiſtē. cert⁹ qꝛ vires me/
as m'lto ampli⁹ adiuuaret tua
p̄cipiētis oratio. q̄ʒ grauaret
ipi⁹ materie magnitudo. De/
nde illa ɔſideratio aīm meū
ſuis virib⁹ diffidētē in auda/
ciaʒ ſubeunde p̄ceptō: s vr̄e ꝑ
duxit. qd̄ iam nō hūilitatꝭ eſſʒ
ꝑſeueranter tenere ſilētiū. ſʒ
ſupbie vltra renuere q̄ʒuis in
firmis ceruicib⁹ graue on' ipo
ſitū. Cui oneri ſuſtinēdo. ꝛ ſi
mea me ruſticitas faciebat i/
ualidū. vr̄a tn̄ credidi fide fi/
eri. q̄ iubebatꝭ idoneū. Hoc q̄ʒ
mihi audēdi aliq̄d fiduciā da
bat. ꝙ magnaꝝ reꝝ magnus
ipe conat⁹ eēt ēt ſi n'li⁹ diſputā
tē ſequeret̄ effect⁹. Siq̄dē ne/
ceſſariaꝝ tractatō qōnū. ꝛ ſi n̄
inſtruit iueniētꝭ qd̄ q̄rit aīm.
exercet ſaltē querētis ingeni
um. vt aut nouerit ſe queren
do ꝛ nihil inueniēdo neſcire
qd̄ ſe forte noſſe p̄ſūpſerat. et
ig̃rātie ſue ɔſequēter admoi/
t⁹. qd̄ ſibi deeſſe viderit. q̄rat
qd̄ iuenerit. teneat. ꝛ qd̄ tenu
erit. ꝑſeuerāter exerceat. Aut
qd̄ ſibi de dīnis l'ris ꝓpoſitum
fuerit. ſalubrit̄ tractare ac ſuf
ficient̄ explicare potuerit. Nō
de iuētōe iflet̄. ſʒ i dn̄o (q̄ int⁹
illuiauit. vt illuianda cog̃ſce/
ret) ꝑliet̄. q̄mq̄dē ſcia ſic ſn̄ do
no dei (qd̄ ē caritas) iflat. ita ſi
caritas ei admiſceat̄. edificat
ac ꝑ h̄ q̄ d̄ deo loq̄ noluēit aut
nihil dic̄. ꝛ nl'la eū p̄cipitabit
inflatio. aut ſi aliquid dixerit

Acc. 99-115

et ſe crediderit a deo accepiſſe qđ dixit: hꝫ vñ deo grãs agat. nõ hꝫ qđ ingenij ſui viribus elatus aſcribat. Sed iã ipſa capitula que vtcũqꝫ ſoluẽda ꝓpoſuiſtis: attingaꝫ.
¶ Incipiũt capitl'a. li. primi.
Qꝫ ea ſit vite cõtẽplatiue ꝓprietas. Ubi deᵒ mõdo corde videbitur. i.
De qualitate vite future. ij.
Qꝫ eo iudicio dei ab hoibꝫ iniquis ſepandi ſũt ſcti. q̃ iã ſũt btĩ angl'i ab imundis ſpiritibus ſeparati. iij.
De reſurrectõne vel vita ſanctoꝝ. iiij.
Qꝫ pñtiũ cõtẽptores etiã hic cõtẽplatiue vite btitudo delectet. v.
Qꝫ pfectio vite cõtẽplatiue q̃ hic hri põt: pfectiõi future cõparari non poſſit. vi.
Qđ deũ ſcti pfecte videre nõ poſſint: niſi cuꝫ ad btitudinẽ ꝑuenerint. vij.
Que vel quãta ſit in hac carne vite cõtẽplatiue pfectio. vl' qualiꝰ ei pfruendũ mũdi cõtemptores inhereant. viij.
Qꝫ tñi intereſt inter pfectionẽ vite iſtiꝰ ꝛ future. q̃tũ intereſt inter pfectos q̃ peccare nolũt. ꝛ eos q̃ peccare nõ pñt. ix.
Qꝫ hic deũ ſcti in aſſũpta creatura viderũt. x.
De q̃litate gl'ificatoꝝ corpꝰ ꝓ q̃ in reſurrectõe future ſunt. xi.
Quãtũ inter actiuã ꝛ vitã cõtẽplatiuã interſit. xij.
Qꝫ ſacerdotes ſcti cõtẽplatiue vite fieri pticipes poſſũt. xiij.
Ubi ſe locutor excuſat. qꝫ eccleſie magros docere non audeat. xiiij.
De negligentia ſacerdotis q̃ doctrine ſue agendo ꝯtraria pſonã nõ pñt implere doctoris. xv.
Qualiter pıculũ maneat eos qui eccıaꝫ ſibi creditã. vel relinquere volũt vel ſtrẽnue gubernare cõtẽnunt. xvi.
Ubi anxiũ qꝫ eccıaꝫ nec relinquere nec regere poſſit: ꝓuocat ſuggerẽdo qꝫ eam meliꝰ regat exemplo. xvij.
Qꝫ paꝝ valeat exẽpla agendo mõſtrare: niſi etiaꝫ q̃ ſint credenda: docẽdo ſacerdos oſtẽderit. xviij.
De ꝟtute fidei qꝫ ad eã nõ ſolũ credere vl' intelligere. ſꝫ etiam bñ opari ꝑtineat. xix.
Qꝫ nihil ꝓſit ſacerdotibꝫ ſi bñ viuũt: ſi male viuẽtes tacẽdo nõ corrigant. xx.
Luctuoſa deſcriptio carnal'r viuẽtiũ ſacerdotũ. xxi.
Qꝫ ſm ſermonẽ ꝓphete culpa ſua peant: q̃ ſacerdotũ icrepatiões vel admonitiões puer/

ſa volũtate ↄtẽnũt.xxij.
Ex ſacerdotes etiã q̃ alit poſ/
ſunt ⁊ tã ſimpl'r docere dẽant
vt oẽs eos docẽtes intelligãt.
Quid interſit inť docto(xxiij.
res q̃ eccia3 ſimpl'r docentes
edificãt.⁊ eos q̃ eloquẽtia ſua
luculẽtis declamatõnib᷒ dele/
ctanť.xxiiij.Quales eẽ dẽant
ſacerdotes q̃ volunt fieri vite
cõtẽplatiue pticipes.xxv.

Prologus.libri primi.

Itaq3 iubeſ
vt paucis ediſſera3 q̃
ſit vite ↄtẽplatie ꝓprietas.pri
mũ queſitũ. Et q̃d inter ipa3
⁊ actiuã vitã inť ſit.ij.
Utꝝ is cui eccie regende cura
cõmiſſa ẽ/ↄtẽplatie vite fieri
pticeps poſſit.iij.
Utꝝ eq̃nimit' ſu ſtinẽdi ſunt
diuina p̃cepta calcãtes.an ꝓ
modo peccãdi debeãt ecciaſti
ca ſeueritate coargui.iiij.
Utꝝ ↄgregãdiſ fr̃ib᷒ aut alen
dis expediat facultates eccie
poſſideri.an pfectiõis amore
contemni.v.
Que ſit abſtinẽtie credẽda p
fectio ⁊ vtrũ tm̃ corpi an ⁊ aie
neceſſaria debeat iudicari.vi.
Quãtñ a ꝟtutib᷒ veris ꝟtu/
tũ ſiĺitudines diſtẽt.vij.
Quib᷒ p̃cedẽtib᷒ cauſiſ ⁊ ſub
ſequẽtib᷒ incremẽtis naſci.ſo
leant vicia vel augeri.⁊ q̃bus
poſſint ad iuuãte dño.remedi
is velut q̃buſdã medicamẽt3
iminui vel ſanari.viij.
Quot modis vel gradib᷒ vna
queq3 ꝟtus poſſit ipleri.ix.
Et an vera ſit illa phõꝝ ſnia q̃
ꝟtutũ oĩm velut q̃ſda3 fõtes
q̃tuor ꝟtutes.vicia q̃3 q̃tuor
velut q̃ſdã origines maloꝝ3
oĩm diffiniũt.x.
Hec ſũt nimiꝝ decẽ que volui
ſtis enodari capl'a.nõ vt ab/
ſolutio eoꝝ vobis aliq̃d cogni
tionis afferret.ſ3 vt vr̃a mag3
cura ſi reg'r impatũ min᷒im/
pleuero/nõ nihil edificatiõis
taliũ ſtudioſis ⁊ his ſil'iu3 ca
pituloꝝ explicatione ↄferret.
Ceteꝝ ſi tu ea neſcires/nũq̃3
tanto ordine dilucidãda ꝓpo
neres.Ideo aũt voluiſtis co
gnita vobis diſputatõib᷒ illu
ſtrari/vt aut me ſi aliq̃d ſecuſ
vt rõ h3 exponerẽ/faceret3 emẽ
dari vel corrigi.aut certe p ſol
licitudinẽ vr̃a3 meũq3 ſermo
nẽ ad alioꝝ noticiã poſſint ca
tholice diſputata pduci.Nũc
iã ğ q̃ ſit vite ↄtẽplatiue ꝓprie
tas dño vr̃is orõnib᷒ adiuuã
te tractẽ m᷒.Ca.i.q᷒ ea ſit vite
ↄtẽplatie ꝓprietas vbi de᷒mũ
do corde videbiť.

Contẽplati/

ua vita (in qua creatorem su/
um creatura itellectualis ab
oi pctõ purgata atqȝ ex oi pte
sanata visura ẽ) a ꝯtẽplãdo .i.
vidẽdo nomẽ accepit. Et si ita
ẽ. illa vita vbi deꝰ videri pt. ip
sa ꝯtẽplatiua credẽda ẽ. In pñ
ti aũt vita miserijs ꝛ erroribꝰ
plenissima deũ sicuti ẽ/ videri
nõ posse dubiũ nõ ẽ. In futa
igit vita q̃ ob hoc vocat ꝯtẽpla/
tiua/ q2 videndus est deꝰ. nec
imerito. Si ei videre deũ sũ/
mũ solidũqȝ ẽ gaudiũ/ summũ
deꝫ gaudiũ/ pmiũ bñ credit
btõꝝ. ꝛ pmiũ nõ adhuc pugnã/
tibꝰ sȝ iã viuẽtibꝰ dabit pꝰ tri
umphũ. Quis non videat q
oẽs sctĩ deũ in illa vita etna
videbũt/ vbi sine fine gaude
bũt/ ibi gaudebũt/ vbi pmiũ
reportabũt. ibi recepti sũt pre
miũ/ vbi nõ solũ deuictis sed
etiã finitis hostibꝰ triumpha
bũt. Ceteꝝ in hac vita q̃uis
strẽnue dimiitemꝰ/ ꝛ adiuuã/
te dño cateruas hostium. qbꝰ
circũfundimr/ psternamꝰ/ tñ si
ab eis nolumꝰ vinci/ nũq̃ȝ pu
gnare desinimꝰ. nec vincẽtes
securos faciũt viril̃r desuda/
ta iã plia. sȝ magꝭ sollicitãt ad
uersarioꝝ rediuiua certamia
Ac sic q2 fm sacre scripture
sermonẽ tota hũana vita tẽ
ptatio ẽ sup terrã. tũc est tem
ptatio finiẽda/ qñ finit ꝛ pu/
gna. Et tũc finiẽda est pugna
qñ pꝰ hãc vitã succedit pugne
secura victoria. vt oẽs mili/
tes xpi q̃ vsqȝ in finẽ vite pñtꝭ
(dñicꝰ adiuti) suis hostibꝰ in
fatigabilr̃ restiterũt/ laboriosa
iã pegrinatõe trãsacta regnẽt
felices in patria. in q̃ hũana
natura illa reparanda est. ꝛ ab
oi pressus infirmitate sanãda.
vt nec pctã ei vlla remaneãt.
nec peccare iã valeãt. Cuiusli
bet erit totũ pmiũ/ vt vite cõ/
tẽplatiue sel ꝯpos effcã/ inexple
bilit auctorẽ btitudinis sue
ꝯcupiscat. de illo gaudeat qd
spauit/ obtineat. ꝛ i eo q sctẽ
viuẽdo puenit. sine fide pma
neat.

¶ Ca. ij. de q̃litate vi
te future.

Iam uero de
q̃litate ipiꝰ vite fute
qd dicã. q̃ potiꝰ dȝ credi q̃ȝ di/
ci. Nec iõ tñ debeo inde tacer
q valeo. q2 dre q̃tũ volo/ nõ
valeo. Neqȝ ei q2 deũ ieffabi
lẽ credimꝰ. fari de illo qd psu
mimꝰ/ nõ deꝰ ita sane. vt plus
credat de illa vita/ q̃ȝ scribit.
q2 nec pt inde tm pferri smo
ne/ q̃tũ pt mente ꝯplecti. Et
minꝰ ꝯcipit mẽs hũane q̃libet
pfunda ꝯtẽplatio/ q̃ȝ se hȝ rei
ipiꝰ magnitudo. q̃ futa vita
credit btẽ sempitna. ꝛ sempitne
btã. vbi ẽ certa securitas. secu

ra trāqllitas.tranqlla iocūdi/ tas.felix eťnitas.eťna felici/ tas. Ubi ē amor pfect⁹.timor null⁹.dies eťnus.alacer mot⁹ ⁊ vn⁹oīm ſpūs de ꝯtēplatōne dei ſui.ac de ſua cū illo pmāſi one ſecur⁹. Ubi ipa ciuitas(q̄ ē angeloꝝ ſctōꝝ ⁊ hoīm ꝯgre/ gatio btā)meritꝭ fulgētib⁹ mi cat.eterna ſal⁹exuberat. veri/ tas regnat.vbi nec fallit q̄ſq̄ꝫ nec fallit.vn̄ nullus beat⁹ej/ cit.q̄ nullus miſer admittit.

¶ Ca.iij.q͗ eo iudicio dei ab iniqs hoīb⁹ ſepandi ſunt ſcti q̄ iā ſunt bti angeli ab imūdiſ ſpiritib⁹ ſeparati.

Sed hoc fu/ turū credim⁹ p iuſtuꝫ dei iudiciū.ī q̄ nō ſolū meritꝭ ſꝫ etiā locis ſic ab' iniqs iuſti diſcernēdi ſūt in eťnū vt iā re munerati nec pmium finiāt. nec dānati ſuppliciū. qn̄qdeꝫ ppetua incorruptio ⁊ imorta litas dabit etiā corꝑib⁹ miſe roꝝ.vt nec ipi eťnā penā fini/ ant.nec ipos ꝯſūmat imorta/ lis pena.ſꝫ puniāt. Nō aūt be/ ata i corruptōe ⁊ imortalita/ te iuſtoꝝ corpa donabunt vt ⁊ ipi in glīa ⁊ in ipis glīa eter na pmaneat. Hoc iudiciū inť iuſtos hoīes ⁊ iniuſtos futu/ rū dicim⁹.⁊ inter ſctōs ange/ los ⁊ imūdos credim⁹ factuꝫ. Nam cū eēnt vtriq̄ꝫ ſine pctō creati.⁊ ad ſeruiendū deo ſuo felicit inſtituti.eoꝝ q̄dā ppria volūtate deprauati.noluerūt pmanē qđ ſcti ſunt.⁊ cū ſe ꝯ ſuū creatorē tipo ſupbie letal hoſtilit extuliſſent.ꝺ ſupna ce li regiōe ꝑiecti ſūt.qs diuina ſnīa eo ſub iudicio ꝯdēnauit (vt q͛ noluerūt pſeuerare cum poſſent)nec velint repari.nec poſſint. Siqdē puaricationis eoꝝ fuit.q͗ irreuocabilis iudi cū aīaduerſiōe pcuſſi ſūt.⁊ ad dānatiōeꝫ ꝑfecto iuſtiſſimaꝫ ptinuit.q͗ volūtatē redeūdi. ac facultatē penit⁹amiſerunt. Sic eꝯrio volūtatꝭ angeloruꝫ ſctōꝝ fuit.q͗ malis ſponte ca dētib⁹ ipi i ſua dignitate mā/ ſert.⁊ dino iuſtoq̄ꝫ iudicio fa ctū ē.vt q̄ fuit cū deo manēdi volūtas.fieret pmanēdi volū taria felixq̄ꝫ necitas. Et iō q͛ nec peccauerūt vnq̄ꝫ.nec pcāre iā poſſūt illi⁹ꝯtēplatiie vite ſeť facti pncipes iexplebilit auto rē btitudīs ſue ꝯſpiciūt.⁊ me rito ſue ſtabilitatꝭ in eťnū feli ces effecti de ſua pmāſiōe ſe/ curi ſūt.q̄ ſūmū ſolidūq̄ꝫ gau/ diū(q̄ inſatiabilit pfruūt)di uina ꝯtēplatōe pcipiūt.ac dō ſuo infatigabiliter ⁊ amāter inſeruiunt.ita pfecte beati.vt nec cupiāt beatōres fieri vltra nec valeāt.

¶Ca.iiij.de reſurrectõne vel
vita ſanctorum.

HEc eſt cõte/
platiua vita beata.ad
quã q̃ bonorũ operũ ꝯſũmationẽ
peruenerint. btis angelis ſiles
erunt.⁊ ſilr cũ deo ſine fine re/
gnabũt. Qđ hic crediderunt/
ibi videbũt ſui creatoris ſub/
ſtantiã mũdis cordibꝫ contẽ/
plantes. eterna exultatõe gau
debũt. diuina ac mutua dile
ctione poſſeſſi. deo ſuo in eter/
nũ ⁊ inuicẽ ſibi feliciter adhe
rebũt. receptis cũ incorrupti
one atq; immortalitate corpibꝫ
municipatũ patrie celeſtis ac
cipiẽt. atq; eius inefnuq; ciues
effecti pmiſſa pmia reporta/
bũt. Ibi exuberabit tanta le/
ticia/tanta celeſtiũ grãq; gau
diorũ/vt remuneratori ſuo p
tãtis muneribꝫ grãs agant. et
nullũ faſtidiũ ex ipa affluẽtiũ
bonorũ pceptõe ſuſtineãt. Ibi
ita patebunt ſinglorũ ſingulis
mẽtes ſicut corpalibꝫ oculis/
ſubiacẽt facies corpales. q̃a
hũanorũ pectorũ tanta ibi erit.
tã p ecta mũdicia/vt hẽant.
vñ mũdatori ſuo grãs agant.
nõ vñ offenſi aliq̃bꝫ peccatorũ
ſordibꝫ erubeſcãt. q2 ibi nec vl
la peccata nec petõres erunt.
⁊ qui ibi fuerit/iã peccare nõ
poterint. Nec latebit iã pfe/
cte btõs aliq̃d ſecretorũ. q̃ qđ
lõge pſtanti⁹ e. ipm viſuri ſũt
mũdis cordibꝫ deũ. Quãdoq;
dem hũana creatura illa pfe
cta erit/vt in melius aut dete
rius vltra mutari nõ pt. Cui
hũane ſubſtãtie ad ↄditoris
ſui ſilitudiẽq; ſubliate/oĩa bo
na que naturalr accepta pctõ
corrupat/repabunt in meli⁹.
ideſt intellect⁹ ſine errore. me
moria ſine obliuione. cogita/
tio ſine puagatõne. caritas ſi
ne ſilatõe. ſenſus ſine offenſi
one. incolũitas ſine debilitate
ſal⁹ ſine dolore/vita ſine mor/
te facilitas ſine impedimẽto
ſaturitas ſine faſtidio. ⁊ tota
ſanitas ſine morbo. Q̃m quic
q̃d hic corpib⁹ mutandis aut
ferarũ morſus ademerit. aut
ĩprouiſi caſus abſtulerit. aut
malarũ valitudinũ genẽa dĩſa
decerpſerit/aut hũana crude
litas cõputãuerit/aut ſi ignis
vel quelibꝫ alia res aliq̃d debi
litatis intulerit/aut ipa ſene
ctus (etiã ſanis oneroſa) nega
uerit/hec atq; his ſilia corporũ
damna vna ibi reſurrectõ re
pabit. atq; ea corpa mẽbris oĩ
bus inſtaurata. incorruptibil
ſanitas obtinebit. ppterea q̃/
cũq; ibi erũt. ⁊ ſi differẽtibus
merit ab inuicẽ diſſabũt/oẽs

tñ vna pfectõe btī erūt.q2 sin
gul' sua p̄mia sufficiētia erūt.
ꝛ eape ampli⁹ p̄miūs suis.iaꝫ
pfecti nō poterit. Sicut eī coꝛ
palis saturitas oēs saturatoſ
eq̄l'r hꝫ q̄uis singuli cibū nō
eq̄l'r sꝫ ꝑ possibilitate pcepe/
rit.ita oēs scti ꝛ si fuerit aliq̄
graduū suoꝝ diuersitate di/
stincti/vna btitudine pfecti
erūt.q2 ꝛ vna pfectione beati
fuᵗi sūt. Ceterū in illa tāta be
atitudinis r̄gione nec maioꝛ
meriti sibi aliq̄d arrogabit q2
arrogātia ibi nulla erit.nec su
pioꝛ inferioꝛ inuidebit.quia
ibi inuidia eē nō poterit. Et
iō si erit ibi distātia māsionū
sūma in illis erit vni⁹ pfectio
nis eq̄litas q̄b⁹ erit regni cele
stis vna felicitas.

¶ Ca.v.q pn̄tiū ɔtēptores/
etiā hic ɔtēplatiē vite btitu/
do delectet.

QVi felicita/
ti ꝑmerēde ille suspi
rat/q̄ pn̄tib⁹ oīb⁹ futuroꝝ ɔtē
platōe renūciat.atq₃ a dome/
sticis occupatōib⁹ (q̄ nō nūq̄₃
pfecte viuere cupiētiū ꝑcess⁹
ipediūt) in illā sublimitatē di
uine ɔtēplatōis euect⁹ ipos ēt
sue carnis effect⁹ exupat ꝛ ifra
se vniuersa despiciens (q̄ ple/
rūq₃ aīas de p̄terite vite sctī/
tate securas in terrena deq̄ci/
unt) ipe iā celestib⁹ appropin
q̄t.tm̄ diuinis vicinioꝛ fact⁹/
q̄tū sup̄ hūana oīa studio p/
fectionis ascēdit.cert⁹ q si cō/
tēplatiuā vitā incertis hono
rib⁹ diuitijs anxijs ꝛ caducis
delectatiōib⁹ plena volūtate p̄
tulerit/veros honoreſ/securaſ
diuitias ꝛ delectatōnes eter/
nas inueniet.cū ad pfectiōeꝫ
ɔtēplatiue ꝟtutis in illa vita
btā vbi futura ē/deo remune
rante puenerit. Et reuera q̄d
erit honorati⁹ eo/quē diuia cle
mētia angelice dignitatꝭ eq̄li
tate beauerit. Quid ditius eo
quē regni celestis ineffabil'r
affluēs btītudo ditauēit. Aut
q̄d etiā hic delectabili⁹ ɔtēpla
tōe dīna.q̄ sibi veraciter inhy
anti/incoꝛruptibilē sanitateꝫ
fuᵗe remūeratiōis infundit.
Qm̄ q̄dē ɔtēplatia vita hic q̄ꝫ
amatores suos futuroꝝ ho/
noꝝ ɔsideratōe delectat.ac si
bi tota mētis intētōe vacātes
(q̄tū in hac vita fieri p̄t) dono
sapie spūalis illuiat.ꝛ ad illaꝫ
dīne pleītudinē visiōis (cui⁹
spē studijs itēti celestib⁹ geꝛt
icētiuo q̄dā ipi⁹ ɔsequēde pfe
ctōis iflāmat.vt qd nūc in eni
gmate cernūt/nec pfecte disc
nūt tūc illa r̄uelatōe ɔspiciāt

¶ Ca.vi.q pfectio vite ɔtē/

platiue que hic haberi pt. pfectōi futē ɔpari nō poſſit.

Qua propter nō ſic ɔtēplatiue vite ſublimitatē in futō (vbi pfecto pficiēda ē) pdicaui. vt i pſenti eā negarē poſſe ab hoib͗ mōi ɔtēptoribꝰ apphendi. ſi mō ſe ad eā tota deuotōe ɔuertāt. ſi deſiderio eiꝰ accēſi pn̄tia blādimēta faſtidiāt. ⁊ lōge fortiores effecti. q̄ vt eos terrene occupatōes illaq̄ant diuinis reb͗ ac futis pmiſſiōib͗ ɔſidēantis. inhereāt. Sȝ ſi ɔſideremꝰ apli pauli ſermonē (q̄ int͗ eaȝ ſciaȝ q̄ hic ē. ⁊ eā q̄ in futo ē. diſcriminās ait. Ex pte ſcimꝰ ⁊ ex pte pphāmꝰ) ɔtēplatiōem diuā q̄ in hac vita ē. illi futur̄ ɔferre. nec poſſumꝰ nec debēꝰ. qn̄ idē apl's adiūgat ⁊ dicat. Cū āt venerit qd̄ pfectū ē (in illa vita ſignificās) tūc euacuabit͗ qd̄ ex pte ē. ac ſic. qd̄ modo ex pte ſentimꝰ. tūc ad illā plenitudinē ɔtēplatōis diuine pducti. iā pfecte videbimus Et ſane. qꝛ ibi reꝝ oiȝ noticia n̄ p ptes ſȝ ſil' ⁊ tota videbit͗. iō q̄liſcūq3 ſaltē i h̄ fragili corpore diſpat͗. Et ſi ei cor. qd̄ corrūaggra. ani. ⁊ depri. terre. in hi. ſen. m. l'. tamen inq̄tum. hūana mēs quā ſuus creator ad ſuā fecit imaginē. ſtudeat etiā hic intelligibil'r deū videre p fidē. vt eū plenius videat. cū puenerit munere ſui ɔditoris ad ſpē. Attende q̄ diuine ſcīe aplus ſpēm fideq3 diſtinxit vt dicit. p fidē ambulamꝰ nō p ſpēm. fides ḡ ē per quā ambulamus. ⁊ ſpēs q̄ videt͗. qꝛ in hac vita vbi p fideȝ bn̄ viuēdo pficimus. bonoꝝ opm q̄dāmō paſſib͗ ambulamus. In futuro aūt puenientes ad ſpē. iā nō erit q̄. velut pficiēdo vlterius ābulemus. ſȝ ipaȝ ſpēm ad quē p fidē ſpūalit͗ ambulando puenimꝰ. iſaciabili delectatōe videbimus

¶ Ca. vij. q̄ deū ſcti pfecte videre nō pn̄t. niſi cū ad btitudinē future vite puenerint.

Quo circa ſic hortādi ſūt ad vitā cōtēplatiuā. q̄cūq3 plene voluerint. ⁊ deo auxiliāte potuerint vt meminerit ſibi ſ̄pius ɔtēplatōis diuine pfectōem in illa beata vita (q̄ futura ē) reſeruari vt ibi deū ſicuti ē. pfecte videant. vbi ⁊ ipi erūt vite eterne ac regni celeſtis ɔſecutioneȝ pfecti. Ceteꝝ ſi hic potuiſſȝ pfecte ſubāȝ dei hūana fragilitas ɔtēplari. nūq3 ſcūs euāgeliſta dixiſſet. deū nēo vidit vn

q̄ꝫ nō dixit/nemo videbit. de//
niq̄ꝫ vt euident̄ oñderet visio
nē dei nō negatā ſcis hoīb꜄ ſꝫ
dilatā. qđ in pn̄ti negauit/ in
futuro tp̄e ꝓmiſit dicēs. Bti
mūdo corde/ qm̄ ipi deū vide
būt. Nec h̄ dixit. qm̄ deū vidēt
Igr̄ ſi deus q̄ in hac vita ſine
alic⁹ elemēti aſſūptōe nec po//
tuit videri nec p̄t. in fut̄a vita
vidēd⁹ ē. ibi ē ꝯtēplatōis diue
ſpanda pfectio. vbi erit bo//
noꝝ oīm plenitudo.

¶ Ca. viii. que vel q̄nta ſit in hac carne vite ꝯtēplatiue perfectio vel q̄lr̄ ei pfruēdo m̄ōi ꝯtēptores inhereant.

P Roinde ui//
te cōtēplatie ſectator/
ad ꝯditorē ſuū corde illuiān//
dus accedat. ip̄i cōtēplādo at
q̄ꝫ inſatiabili pfruēdo vigilā
ter inſeruiat. ip̄m iugit̄ cōcu//
piſcat p̄ amore ei⁹ oīa q̄b꜄ ide
auerti p̄t. fugiat oēs cogitati//
ones ſuas ac totā ſpē ex illiuſ
đlectatōe ſuſpēdat. Lr̄aꝝ diui
naꝝ ſacris meditatōib꜄ vacꝫ.
in eis ſe diuit⁹ illuīat⁹ oblectꝫ
Ibi ſe totū velut in ſpeclo q̄
dā refulgēte cōſideret. qđ i ſe
prauū dep̄hēdēit/corrigat. qđ
rectū teneat. qđ deforme/ cōpo
nat. qđ pulcrū/ fuet. qđ ſanū
excolat/ qđ īfirmū/ aſſidua le//
ctōe corroboēt. dñi ſui p̄cepta
īſatigabil̄r legat. iplebilit̄ di//
ligat/ efficacit̄ impleat. ⁊ q̄d ſi
bi cauendū. q̄d ue ſectandum
ſit/ ab eis ſufficient̄ inſtruct⁹
agſcat myſterijs earūdē diua
rū ſcp̄turaꝝ pſcrutandis inſi
ſtat. xp̄m ibi p̄miſſū legat/ re
putatū videat. ꝓphāꝫ ꝯditiōe
ꝓp̄i cōtūacis itelligat/ ipleri
lugeat. de ſalute gētium gau//
deat ex p̄teritis q̄ p̄dictaꝛ im
pleta ſūt teneat. futuris ꝓmiſ
ſionib꜄ credat. A ſtrepitu ne//
gotioꝝ ſeculariū remotiſſim⁹
ea feruent̄ excogitet/ q̄b꜄ aīm
ſuū in deſideriū future remu
neratōis inflamet. ſtudijs ſpi
ritualib꜄ (quib꜄ in dies ſingu
los melior ac melior fiat) iui
gilet. Amet ociū ſanctū. in q̄
exerceat anime ſue negotiuꝫ.
Moꝛtuū ſibi deputet mūdū.
ac ſe mūdi blandientis illece
bris exhibeat crucifixum. De
lectationi ſpectaculoꝝ pn̄tiuꝫ
incōparabilit̄ anteponat ſui
creatoris intuitū. Semp ſe p̄
ficienteꝫ ſucceſſu in faſtigiū
diuine contēplationis attol//
lat. Nunq̄ꝫ (ne ad momentū
quidē) a promiſſiōib꜄ futurꝫ
conſiderandis auerſus ad ter
rena reſpiciat. Eo acieꝫ mētꝫ
ideſinent̄ itēdat/ q̄ ꝑuenire đ
ſiderat. Btitudinē vite future

ante oc'los aī ſui ꝓponat ⁊ di ligat. Nec metuat aliq̄d tp̄a/le. nec cupiat. ne aut mot⁹am mittēde rei tp̄alis aut cupiditas acq̄rēde intētionē mēt̄ ei⁹ emolliat. Nō eū blāda corrū pāt. nec aduerſa ɔcutiāt. Nō inflet opinio ſcd̄a. nec ſiniſtra deĳciat. nec falſa vitupatio ſiue laudatio augeat gaudia e⁹ aut minuat. Nō gaudeat d̄ tēporalibꝫ oino nec lugeat. Inter leta inuict⁹ ac triſtia. vnaꝫ faciē aī ɔſtantis obtineat nec pect oris ei⁹ ſtabilē firmitateꝫ q̄cquid ꝓmittit mūd⁹ aut mi/nat̄/ excutiat. ſed idē ſp̄ ac ſibi ſi l'is pſeuerātis mēti hui⁹ dā/na ſit ac lucra non ſentiat. Et cū hec atqꝫ his ſilia ɔtēplatiue vite deſiderio affect⁹ impleuerit/ ñ ſe hic iā ex oī pte pfectū ſꝫ pficiēdū ī illa btā vita (que futura ē) imobil'r credat. atqꝫ ad eā ſe vbi dei ſubſtātiā ſue/lata facie videre poſſit/ extendat.

¶ Ca. ix. qꝫ tm̄ īteſt inter pfectionē vite iſti⁹ ⁊ future. q̄tuꝫ eſt inter pfectos q̄ peccare nolūt. ⁊ eos q̄ peccare ñ poſſunt.

Nam ſicut hic cōpatōe iuſte viuētiū dī q̄ſqꝫ pfectus (qꝛ iuſtus p̄cepta facit. pfect⁹ aūt p̄cepta trāſcēdit) ita idē collatus illis abſolute pfectis q̄ in vita btā futuri ſunt/ nō ē vt ita dicam pfecte pfectus. Cui ⁊ ſi dimiſſa ē oīs iniq̄tas/ nō eſt adhuc tñ ſanata. ſꝫ ſanat̄ ei⁹ infirmi/tas. ⁊ iō ſi ñ peccat vt ſit vere pfectus/ peccare tñ pt. qꝛ nō eſt ɔſumpta oī infirmitate ſanatus. At p͡ l͡s vbi ab oī peccato mūdat⁹ peccare nō poterit/ ibi erit pfecte ſan⁹ ⁊ ſumme pfe/ctus. Hic aūt q̄ntalibet q̄s excellētia ſctitat̄ emineat/ q̄ta/libet eminētia pfectionis ex/cellat (p̄t quidē fieri ꝓ modulo hui⁹ vite pfect⁹) ſꝫ nō ē ſic d̄ ſua pfectiōe ſecur⁹/ vt ñ d ēat de caſu eē ſollicitus. Et vtiqꝫ vbi ē ſollicitudo/ ñ ē abſoluta btitudo q̄ neq̄qꝫ pfecta ē. ſi ſecura nō fuerit. nec ſecura erit niſi oēm ſollicitudinē ſecuri/tas eterna ɔſūpſerit. Qua ꝑpt qui dicunt̄ in hac vita bti. ſpe btitudinis future bti ſūt. Ipſa aūt re nō hic ſꝫ in illa vita beati futuri. qꝛ ibi beatoꝝ bti/tudo pfecta erit. ibi hūana natura ſui gl'iaꝫ ɔditoris ⁊ ſuaꝫ. pfecte btificata viſura ē. atꝫ ei ſine defectu ſue btitudinis adherebit.

¶ Capitulum. x. qꝫ hic ſancti deum in aſſumpta carne vi/derunt.

Capitulum.xi.

NEc moueat q̄ hic q̄z a iuſtis anti quis viſuꝫ legim⁹ deū.q꜄ nō ē in hac hūiliatōe nr̄a ſic viſus ſicut i illa clarificatōe. Videndus ē qn̄q̄dē in forma viſibil' creature.in q̄ p diſpēſatōe tē poꝝ vbi voluit:⁊ q̄bꝫ voluit iuſtis apparuit.nec potuit nec p̄t videri.ſꝫ poterit:cū ad ſupnā patriā nr̄a pegrinatio puenit.⁊ mortale nr̄m imortalitas veſtierit.atq̄ꝫ ad ↄtēplationē diuinā vel pceptōe celeſtiū p̄mioꝝ:oēs vere fideles fides ipā(q̄ hic futura credebat̄)impleta pduxerit.

Caplm.xi.de q̄litate glorificatoꝝ corpoꝝ q̄ in reſurrectione futura ſūt.

IBi diuerſi quidē ſex⁹ corpa.ſꝫ ſine vlla cōcupiā corpali futura ſunt.ibi pfecta erit oim caritas.⁊ nll'a cupiditas.i bi etiaꝫ corpales ocl'os nihil viſibilis creature latebit.q꜄ incorruptibiliū corpoꝝ viſus vtiq̄ꝫ icorruptibil' erit.⁊ ita ſine cōpatōe viuatior q̄ꝫ hic fuit.vt ei aliq̄d viſibiliū clauſuꝫ eē n̄ poſſit. Corpibꝫ q̄ppe imortalitate donatis.auferēda ē tarditas.nō integritas. Neccitas nō voluntas.vt ibi ſine tēpis mora/aut ipedimēto ponderis ſint:vbi eē voluerīt.atq̄ꝫ eo ſequat̄ ſine vlla difficultate ſpūale corp⁹:q̄cūq̄ꝫ ire voluerit ſpūs.āgelice btitudinis eq̄litate pfect⁹. Tūc filioꝝ penitū cōiugū miſeria(q̄ ibi nō fuerīt)btōs cōtriſtare nō poterit q꜄ noia oim neceſſitudinum corpaliū(q̄ hic nr̄a fragilitas habuit)excellētia illi⁹ btitudinis n̄ admittit.vbi oēs q̄cūq̄ꝫ fuerint:vnū corpus erūt ⁊ ſinglī de ſua vl' ſinguloꝝ felicitate gaudebūt. Hec de cōtēplatiua vita dicta ſufficiāt.

Caplm.xij.q̄ꝫ tū inter cōtēplatiuā ⁊ actiuā vitā interſit.

IAm nunc q̄d inter ſit it cōtēplatiuā ⁊ actiuā vitā breuit̄ ediſſerā. Quō vt euidēter eluceat:ipſas ſibinuicē vitas cōtēplatiuā ſcꝫ ⁊ actiuā(platis eaꝝ virtutibꝫ)cōferam⁹. Ad actiuam ptinet vitā:inter hūana pficere.⁊ rebelles corpis motus ratiōis iperio tpare. Ad cōtēplatiuā ſup̄ hūana deſiderio pfectionis aſcēdere.⁊ ideſinēter augēdis v̄tutibꝫ icubare. Habet actiua pfectū.⁊ cōtēplatiua faſtigiū. Hec facit hoiem ſanctū.illa pfectū. Huius vi

ta eſt nlli pſus iniurias irro
gare :illi⁹ irrogatas eq̄nimit̃
ſuſtinere. imo vt ꝓpri⁹ dicā: ex
ecutor actiue ſtudet in ſe pec/
cāti dimittere. ꝯtēplatiue ſe/
ctator offēſas q̄b⁹ pulſat̃: nec
oīno ꝯcutit̃: ig̃rare magis ꝑa
tus ē: q̄ꝫ donare. Iſte irā pa/
tiētie ꝟtute cōpeſcit. ⁊ imode
ratis cupiditatib⁹ ꝑcimonie
frenū iponit. tangit̃ deſiderĳs
carnalib⁹: nec ꝯſentit. pulſat̃
mūdi hui⁹ curioſitate: nec rapi/
tur: q̄tit̃ dyabolica ipugnatio/
ne: nec vincit̃. ⁊ deo ſuo deuo
ta mēte ſubiect⁹: nō atteritur
diuerſis tēptatōib⁹. ſꝫ ꝓbatur
Ille oēs affectiōes (q̄b⁹ vita
mortaliū variat̃) ſctis ꝟtuti/
bus vincit. cupiditatū ac ꝑfe
ctionū ꝑturbationū oīm liber
beata q̄ete ꝑfruit̃. ⁊ illecebris
ac voluptatib⁹ fact⁹ (expedita
mēte) ſupior. ineffabili diuine
ꝯtēplatōnis gaudio afficitur
Iſte ſuſcipiēdo ꝑegrinū. ve/
ſtiendo nudū. gubernādo ſub
iectū. redimēdo captiuū. tuen
do violent̃ oppreſſuꝫ. iugit̃ ſe
ab oīb⁹ iniq̄tatib⁹ ſuis emacu
lat. ⁊ vitā ſuā bonoꝝ opeꝝ fru
ctib⁹ ditat. Ille facultatibus
ſuis in vſus paupeꝝ diſtribu
tis: ſel̃ ſe expoliauit mūdo. ⁊ ad
mouit ſe tot⁹ virib⁹ celo. res
mūdi mūdo ꝓiecit. ⁊ ſeipm̄ xp̄o
deuota mēte r̄ſtituit a q̄ imor
tales diuitias ſibi donari orat:
vt pauꝑ ꝓtegi ſe q̄tidie poſtu
lat vt infirm⁹. imortalitatis
indumētū veſtiri cupit. vt nu
dus. defendi ſe ab ipugnatōe
iuiſibiū hoſtiū ſupplicat. vt fra
gilitate carnis opp̄ſſus. ⁊ cele
ſtē ſibi patriā donari deſidēat
vt ꝑegrin⁹. Actiua vita hꝫ ſol
licitū curſū. ꝯtemplatiua vita
gaudiū ſēpit̃nū. In hac acq̄/
rit̃ regnū. i illa ꝑcipit̃. Hec fa
cit pulſare bonoꝝ opeꝝ velut
q̄b⁹dā maib⁹ ianuā. illa vocat
ꝯſūatos i patriā. i hac ꝯtēnit̃
mūd⁹. i illa videbit̃ de⁹. Et vt ml̃
ta p̄tereā. q̄ ꝯmēorare nō va/
leo: i hac vita q̄ i mūdis ſpiri/
tib⁹ extiterūt fortiores in illa
ꝯtēplatia vita (q̄ ſūme btā eſt
r̄mūerāte dō) fiēt āgel̃ ſcis eq̄
les. atꝫ ie t̃nū cū illo regnabūt
i illa ſupna ciuitate felices. Ita
q̄ꝫ qm̄ de ꝯtēplatia vita i ſupi
orib⁹ iā ml̃ta dicta ſūt: ſecun
dus liber: ea q̄ de actia dicēda
ſūt: ꝯtinebit. Sufficiāt iſta q̄
dixeri. vt ꝯſiderem⁹ ⁊ reliq̄: q̄
de t̃cio capl̃o vſq̄ꝫ ad finē libri
hui⁹ ſequēti diſputatōe tractabi
mus. Videā⁹ nūc. vtꝝ cui r̄gē
de ecclīe cura ꝯmiſſa ē. ꝯtēpla
tiue vite fieri particeps poſſit.
ca. xiĳ. Q̄ ſacerdotes ſcti ꝯtē
platiue vite fiēi ꝑticipeſ poſſīt.

Capitulū.xiiii.

q Ui diligenter ea, q̄ ſuperi⁹ dicta ſūt de vita cōtēplatiua ꝯſiderat: ⁊ ſufficient inſtruct⁹ intelligit: qñ ⁊ vbi poſſit ei⁹ pfectio ꝯprehēdi: nō dubitabit eccia rū pricipes vite ꝯtēplatie poſſe ⁊ debere fieri ſectatores. Q. ꝛ ſiue ſm opiniōez q̄rūdā nihil aliud ſit vita ꝯtēplatiua: quā rez latētiū futurorūq̄ noticia ſiue vacatio ab oībꝫ occupationibꝫ mūdi. ſiue diuinaꝝ ſtudiū lraꝝ. ſiue (qḋ his pbat̃ eē pfecti⁹) ipa viſio dñi: non video. q̄d ipedimēti ſctis ſacerdotibꝫ poſſit afferri. q̄ minus ad ea q̄tuor (q̄ ꝯmemoraui) pueniāt. Duo eñ primū ⁊ vltimū. i. rez latētiū futoꝝq̄ noticia. ⁊ ipa viſio dñi incōpabiliť pſtātior erit in illa vita beata. q̄ꝫ i iſta diuerſis erroribus implicata. Q. ñq̄dē tā rez oīꝫ noticia. q̄ꝫ ipa dei ſubā plene ac pfecte videbiť. Duo autē media vacationū vicꝫ ab oībꝫ occupatōibꝫ mūdi ⁊ dinaꝝ ſtudiū lraꝝ etiā hic poſſūt habere pōtifices. ſꝫ illi q̄ ſe ab oībꝫ īplicamētis negotioꝝ ſeclarīuꝫ remouētes nō torpēt ocio: ſꝫ inſiſtūt ſue pfectōnis negocio: ⁊ a ſtulticia ſapiētie ſeclaris auerſi. Ꝟbo dei infatigabiliť vacāt. ſapiētes veraciť fiūt celeſtia ſapiūt terrena deſpiciūt. ꝯtradicētes ſane doctrie redarguūt. obediētes inſtruūt ſctis ꝟtutibꝫ (q̄bꝫ in dies ſinglos fiāt deo ꝓpinq̄ores) incūbunt. ⁊ tā ſuis q̄ꝫ oim q̄ p eos erudiunt̃ pfectibꝫ clari. hic q̄dē velut guſtū quēdā ꝯtēplatiue vite (q̄ ad eā feruēti⁹ pūocent̃) accipiūt. ſꝫ ibi iā in etnū felices effecti de ſua pfectione gaudebunt. Proinde non inſtant: qui hic oim fideliū catholicoꝝ honorant̃ vt capita. ſꝫ letant̃ poti⁹. qꝛ ibi xp̄i (qui ē ſacerdotū ac fidelium oim caput) clariora mēbra futi ſunt At ſi (qḋ abſit) ſeclaribꝫ negocūs iplicati. ſūdoꝝ t̃minos ſū t̃mio extēdāt: ac ſe paſſīꝫ exq̄ſitis delicūs dedāt (q̄ aīm corp⁹q̄ꝫ debilitāt) ſi gliam nō xp̄i ſꝫ ſuā decepti vlgi adulantis honoribꝫ q̄rāt: pluſq̄ꝫ de ſe aliene lingue q̄ꝫ ſue ꝯſcie credāt ſi oē gaudiū ſuū nō in futuro rū remuneratōe nec in ſanctitate vite ſꝫ in ſua tm̄ dignitate ꝯſtituāt: ⁊ dū tales eſſe q̄leſ credunt̃ amant. nūq̄ꝫ ſibi diſpliceant: ac placētes ſibi non ſint de ſua correctōe ſolliciti: quis nō intelligat tales: ſi in talibꝫ pſeuerēt. ꝯtēplatiue vite pticipes eſſe non poſſe: Ad quā nō pueniūt: niſi q̄ ſtuduerint eſſe qḋ facti ſunt. nec af/

fectāt videri. ſꝫ eſſe quod ſunt nō alienis laudibꝰ ſꝫ moribꝰ ſuis eximū. nec ſolū de ſua dignitate. ſꝫ potiꝰ de ſua ſacerdotali vite nobilitate conſpicui. Qui ſūt nō appellatōe tenus ſꝫ ꝟtute pōtifices / vite cōtemplatiue ſūt capaces. ꝛ celeſtiū gaudioꝝ coheredes Ca. xiiij. vbi locutor ſe excuſat / ꝙ eccie mgr̄os docere nō audeat.

Et ne cupiā ſermo meus p̄ſūptuoſus appareat / ſi q̄les nō eſſe vel eē debeāt oēs ſacerdotes oñdat. nō generalr̄ ſꝫ de vno video mihi eē dicendū. ꝛ de te potiſſimū. q̄ h̄ mihi (pace tua dixerim) temere delegaſti. piculoſi ſermonis officiū. nec in cognita vobis. ſꝫ vſitata dēo cōprēdere. q̄ ſolemus int̄ noſ mutua cōfabulatōne cōferre. Quibꝰ breuit̄ declaratꝭ. ñ puto ꝙ relatōꝫ meā quiſꝙ iuſte poſſit alicꝰ temeritatis arguere. q̄ſi p̄res meos audeā docere. a quibꝰ normā viuēdi accipere ſū paratus.

¶ Caplm̄. xv. de negligētia ſacerdotis / qui doctrine ſue agēdo cōtraria. perſonā nō poteſt implere doctoris.

Recolite ergo quanta et qualia me audiēte atꝙ ꝓbāte dicere ſoleatis de adminiſtratiōe pontificꝭ. qui ppl'i ſibi cōmiſſi cura poſthita. ardētius bona p̄ntia deſiderat ꝙ̄ fufa. ꝛ oblitꝰ ꝙ nō ſolū de ſe / ſꝫ ēt de grege ſibi credito / rōeꝫ paſtori paſtoꝝ oim reddet. ſua ſuoꝝꝙ detrimēta nō cogitat. Quē nō delinqnē / tiū pctā cōtriſtāt. nec ꝓficientiū bona letificāt. ſed de ſe tm̄ plerūꝙ aūt nec de ſe oino ſollicitus / quid a ſuis boni mali ue geraf ignorat. Qui nō p̄dicat pſeuerātiā iuſtis. pniaꝫ p̄uis. cōtēptū mūdi cōuerſis. futurā penā auerſis. Qui nō p̄t dicere cōtēptoribꝰ / admōitionis ſue futuꝝ cogitare iudicium. qđ ipſe forte non cogitat Amatoribꝰ mūdi / nolite diligere mūdū / ſi eū amor mūdi oblectat. Ambitioſis ambitioni iā finē iponite / ſi eū ambitio ruinoſa p̄cipitat. Ebrioſis ebetatē cauete. ſi ſe mero vſꝫ ad alienatōeꝫ mētis ingurgitat. Sūptuoſis dapibꝰ auidꝰ / nō pōt ſuis abſtinētiā laudare quā ipſe calcat. Vicio cupiditatis addictus cupidi amorē nō pōt diſſuadere pecunie Inimicitiaꝝ tenax / nō audebit aios diſſidētiū ſacerdotali trāq̄llitate cōponere. Iuſti

ciam iudicib9 p̄dicare erube/
ſcit/ qm̄ ip̄e pſone potētis fa/
uore corrūpit. Nec defēdit op
preſſos/ ſi pſonas aut dſpicit
aut honorat. aut q̄cquid. boni
non facit/ aut mali cōmittit.
nec iubebit fieri. nec vetabit.
q̄z neceſſariā docendi auctori
tatē/ ɔtrarietate ſue actionis
amittit aut minuit.

Capitulū.xvi. quale picu/
lū maneat eos q̄ ecciam ſibi
traditā/ vel relinquere volunt
vel ſtrēnue gubnare cōtenūt

HEc atq̄z huiſ
ſitia memorātes. epi
ſcopat9 vos accepti pe
nituit. q̄ ſicut admiſtratorem
ſuū (ſi ple admiſtret) illumi/
nat. ita ɔtēptorē ſuū cōdēnat
Deniq̄z volētes eccia3 vobis
creditā velut impares ei re/
gēde dimittere/ atq̄z ad aliq̄z
ſolitudinē (tā ſtudio quietis/
q̄z ipi9 officij vri deſpatiōe) ſe
cedere/ nulla res. alia a nobiſ
exegit in meli9 mutare ɔſiliu3
niſi q̄ veriti eſtis. maius in/
cūbere piculū. Qm̄ ſi picloſū
eſt. nauē inter fluct9 caute nō
regere/ q̄zto piculoſi9 ē eā vn/
dis intumeſcē:ib9 fluctuantē
in tēpeſtate relinq̄re/ Ad q̄z
ſicut ſati9 ē non accedere/ ita
ſeī ſuſceptā ɔuenit fluctuan/
tis pelagi piecta formidie. ac
ſpe pueniēdi ɔcepta/ vſq̄z in
portū ſine vlla merciu3 iactu
ra pducere. Que cū vobis cō
patio placuiſſet/ adiūxi. Et ic
circo eccia q̄ velut nauis ma
gna p mare hui9 mūdi enaui/
gat/ q̄ diuerſis tēptationū flu
ctib9 in hac vita ɔtundit/ que
imūdoꝝ ſpirituū pſecutiōib9
velut quibuſdā pcelloſis flu
ctib9 in diuerſa iactat/ q̄ ſcan
daloꝝ cautib9 vadoſis illidi/
tur/ que aggere arene grauāt
incingit/ nō relinquēda ē ſed
regenda. que ſicut oēs q̄s ve/
hit. pducit incolumes guber/
natoris vigilantia gubernata
ita nō ſolū oēs quos habet. ſ3
etiā ip̄m gubernatorem pdat
ſubmerſa fluctib9 aut ſolu a.

Ca.xvij. vbi anxiū q̄ eccle
ſiam nec relinquere nec rege
re poſſit/ puocat ſuggerēdo q̄
eā meli9 regat exemplo.

HEc atq̄z hu
iuſcemodi me pſequē
tem. pmoti grauiter ingemui
ſtis vos in eā neceſſitatē pdu
ctos/ quā nec implere aliq̄ ſtu
dio nec ſine pctō relīquere va
letis. Ac deinde cū pījs gemi
tib9 vris (ea. que vobis aſtri/
c:us ſum) cordis affectiōe cō
paſſus/ orando vos poſſe pſi/

cere. qđ non poſſetis dicendo ſuggerere. pluſqꝫ fideles catholicos bonis exẽplis. qꝫ luculẽtis verbis ſolere ꝑficere. eamqꝫ eẽ ſũmã ꝑfectãqꝫ doctrinã / quã ↄuerſatio ſpũalis oñderit. nõ quã inanis ſermo iactitarit. Nec a nobis in die iudicij verba ſunt querẽda. ſꝫ opa. nec facile ꝑſuadet eẽ poſſibile / qđ docet lingua / ſi a lingua vita diſſentiat. Illud autẽ ꝓbare poſſibile / qđ ſiue ꝑdices / ſiue nõ ꝑdices / faciendo ↄfirmas ⁊ imitari volẽtibꝰ / cũ quadã delectatõe ipiꝰ poſſibilitatis inculcas. Vos in ea ſuggeſtione paululũ delectati. ꝗ ptinus (ſi me nõ hꝫ obliuio) retuliſtis.

¶ Ca. xviij. q pax valet exẽplo agẽda mõſtrare / niſi etiaꝫ que ſunt credẽda / docendo ſacerdos oñderit.

Etiã ſi tota ꝑfectio in ope tm̃. nõ etiã in fide ↄſiſteret / nec quid hõ crediſſet. ſꝫ qđ egiſſet in die iudicij quereretur. Quis erit tãte arrogãtie q̃ ecclaſtice doctrĩe auctẽ neglecta / de ſua ſibi iuſticia blandiat. At cum nõ ſolũ ſᷓm aplm / nos oporteat formã ꝑbere fidelibꝰ ſꝫ etiã eos ipos fideles (q̃ nobis diuinitus intuendi ↄmiſſi ſũt) inſtruere dcamꝰ. de pr̃e quõ ſolus accipiat ingenitꝰ. de filio quõ ex ipo ſit genitꝰ de ſpũ ſctõ / quõ ex pr̃e ⁊ filio ꝓcedẽs nec igẽitꝰ poſſit dici. nec genitus. q̃lr iſta tria vnũ ſint. ⁊ ꝗ vnũ nõ diuidat. ſꝫ diſtinguat in tria. q̃admodũ nec pr̃ nec ſpũſſcũs. ſꝫ ſolus filiꝰ de ſolo pr̃e ineffabilit natus. hoiem totũ ſine vlla mutatõe ſubſtãtie ſue ſuſcepat. ac ſe deũ ⁊ hoĩnez verũ / ꝑ ꝟtutes paſſiõeſqꝫ ꝓbauerit. cõphẽdi ꝑmiſerit. occidi voluerit. tercia die reſurrexerit. in celos hoiem (de nobis aſſũptũ) ſua ꝟtute leuauerit ſue reſurrectõis exẽplo. nobis regeneratis in ſe ſpem felicit reſurgendi ꝑſtiterit mẽbra ſua nos fecerit. nõ credẽtibꝰ ſibi vl a ſe recedẽtibꝰ. ſupplicium cõminatꝰ ſit. ⁊ adherentibus ſibi. regnũ celeſte ꝑmiſerit.

¶ Ca. xix. de ꝟtute fidei q eã nõ ſolũ credere ⁊ intelligere. ſꝫ etiã opari ptineat

Hec et talia ſacerdos noſſe dꝫat. vt doceat. ⁊ ppl's credere. vt ea que docent intelligat. dicente aplo. niſi credideritis / nõ intelligetis. Vnde dat intelligi q nõ fides ex intellectu / ſed

ex fide intellectus exiſtat. nec q̄ intelligat credat ſ; q̄ credit i telligat. ⁊ q̄ intellexerit. bene agat. ſicut alibi ſcriptū eſt. noluit intelligere vt bñ ageret. nō dixit. nō potuit ſed noluit intelligere. vt nihil aliud nolle intelligeř dictū. q̄ȝ nolle credere. nouerim⁹. Ac p̄ h̄ vt bene agat quiſ. intelligere ſtudeat. ⁊ vt intelligat credat. Sed qꝛ idē dicit apl's. fides ex audito. auditus aūt p̄ vbū. debet doctoꝛ ecc'ie p̄dicare. qđ audiat crediturus qꝛ ſine p̄dicatione nullus erit audit⁹. eodeȝ apl'o ꝯteſtāte atꝫ dicēte. Quō audiēt ſine p̄dicāte. Si ḡ ſine p̄dicāte q̄libet non audit. ſine auditu nō credit. ſine fide nō intelligit. ſine intellectu non bñ agit. verbū dei p̄dicandū ē. vt audiēs credat. credēs itelligat ⁊ intelligēs opus bonū p̄ſeuerant' exerceat. qm̄ pōt vti libere volūtatis arbitrio. nec opa ſine fide nec ſine opibus ſola fides iuſtificat. Et ideo ſi coꝛde credit' ad iuſticiaȝ. oꝛe aūt fit ꝯfeſſio ad ſalutē. qm̄ q̄ nō crediderit nō h̄ndo fidem nec iuſticiā coꝛdis h̄re poteīt. nec ſalutem.

¶ Ca. xx. q̄ nihil p̄ſit ſacerdoti etiā ſi bñ viuat. ſi male viuentes tacendo ñ ꝯdicit.

Quod uero dicit apl's vt nos formā debeam⁹ exhibere fidelib⁹ q̄d valebit. ſi is cui vel exhoꝛtandi bonos vel caſtigādi malos cura cōmiſſa ē. bene viuēdo ſe imitandū bonis exhibeat. ⁊ malos tacendo nō coꝛrigat. Ob h̄ em̄ (niſi me fallat opinio) ſctē viuēdū ē ſacerdoti ne dicta ſua repugnantib⁹ factis euacuet. Si qđ p̄dicat fieri debere ñ faciat. aut ſi qđ nō facit. p̄dicare p̄ſūpſerit. nihil apud eos q̄ ei⁹ vitā nouere p̄ficiet. qꝛ ad h̄ ē ecc'ie p̄poſitus. vt nō ſolū bñ viuendo alios exēplo ſue ꝯuerſatōis īſtituat. ſ; etiā fiducialit' p̄dicādo ſingulis ante oc'los peccata ſua ꝯſtituat. q̄ pena maneat duros. q̄ gl'ia obediētib⁹ oñdat. nulli⁹ ſa ute deſpādo ꝯtēnat. aīaȝ emendari nolentiū plangat. imitat' apl'm qui ait. Vt lugeā multos ex his q̄ ante peccauerūt. ⁊ nō egeřt pniam. Et iteꝝ. Quis īfirmatur ⁊ ego nō infirmoꝛ. q̄s ſcandalizat' ⁊ ego nō vroꝛ. Quap̄pter ſciens q̄ ſi q̄buſlibet diuitib⁹ aut potētib⁹ male viuentibus parcat aut faueat. eos p̄dat. ſi ⁊ ip̄e p̄eat. Et ſancte

debet viuere ꝓpter exemplū.
ꝛ docere ꝓpter ſue admiſtrati
onis officiū. certus q̄ nihil ei
iuſticia ſua ſuffraget᷑. de cu⁹ ma
nu aīa peuntis exigit᷑. qm̄ qui
cunq; ali⁹ perierit. quē nulla do
cendi neceſſitas manet. ſolū
penas ſui ſceleris dabit. Ille
aūt cui diſpēſatio verbi cōmiſ
ſa eſt. etiā ſi ſctē viuat ꝛ tn̄ p
dite viuentē arguere aut eru
beſcat aut metuet. cū oībꝰ q̄
eo tacēte pierūt. perit. Et qd ei
ꝓdeit nō puniri ſuo. q̄ puniē
dus ē alieno pctō. Mentior.
niſi h dn̄s p Ezechiel. ꝓphā
ſub cuiuſdā terroris denūcia
tione loquit᷑ dicēs ad eū. Et
tu fili hoīs ſpeculatorē dedi te
domui iſrael. nec h tranſeunt
debem⁹ audire. q̄ ſacerdotē ſpe
culatorē appellat. vt ſicut ſpe
culatoris ē de loco edictiore ꝓ
ſpicere. ꝛ plus oībꝰ ɔtempla
ri. ita ſacerdos debet eſſe ꝓpo
ſiti ſublimitate celſior cunctꝭ
ac maioris ſciētie hr̄e grām q̄
poſſit ſub ſe viuētes inſtrue
re. Videam⁹ iam qd diuinus
ſermo ɔtineat. Audiens inq̄t
ex ore meo ſermonē annūcia
bis eis ex me. vt h dicat ſacer
dos. qd ex diuina lectione didi
cerit. qd illi deus inſpirauerit
nō qd p̄ſumptōne hūani ſen
ſus īuenerit. Annūciabis eis
īquit ex me. ex me nō ex te ver
ba loqueris. Non ē q̄ ex eis
tāq̄ de tuis inſeras. ex me in
quit annūcia. Sed iam qd an
nūciat audiamus. Si me di
cente ad impiū impia morte
morieris. nō fueris locut⁹ vt
impi⁹ ſe cuſtodiat a via ſua. ip
ſe impi⁹ in iniq̄tate ſua mori
et᷑. ſanguinē vero ei⁹ de manu
tua requirā. Quid potuit expꝛeſ
ſius. quid aptius pōt dici. Si
impio inq̄t locut⁹ nō fueris vt
ſe ab impietate cuſtodiat. et
ille perierit. ſanguinē e⁹ de ma
nu tua requirā. Hoc eſt dicere
Si ei pctā ſua nō ānūciauerꝭ.
ſi eū nō argueris. vt ſe ab im
pietate ſua ɔuertat ꝛ viuat. et
te qui nō increpaſti. ꝛ ipm q̄
te tacendo peccauit. flāmis p
hennibꝰ ꝑdat. Quis rogo tā
ferrei pectoris. q̄s tā ferre⁹ erit
quē ſnīa iſta nō terreat. Quis
tā alienus a fide. qui ſnīe iſti
non credat.

Ca. xxi. Luctuoſa deſcriptio
carnaliter viuētiū ſacerdotū.

SEd nos pre
ſentibꝰ delectati. dū i
hac vita cōmoda nr̄a ꝛ hono
res inquirim⁹. nō vt melio
res ſꝫ vt ditiores. nec vt ſan
ctiores ſꝫ vt honoratiores ſi
m⁹ ceterꝭ. feſtinam⁹. Nec gre

gem dn̄i (q̄ vobis paſcendus tuendusq̨ cōmiſſus ē) ſʒ nr̄aſ voluptates dn̄atione diuiti- as ⁊ cetera blādimēta cogita- mus. paſtores dici volumus nō tn̄ eē ꝯtendimus. Offitiū noſtri vitamꝰ laborē. appetimꝰ dignitatē imūdoꝝ ſpirituum feras a grege dilacerando nō pellimꝰ. ⁊ q̄ð eis remāſerit. ipi ꝯſumimꝰ: qn̄ peccātes diuiteſ vel potētes / nō ſolū nō argui- mus: ſʒ etiā veneramū. ne nob̄ aut' munera ſolita offenſi non dirigant. aut obſequia deſide rata ſubducāt. Ac ſic muneri bꝰ eoꝝ ⁊ obſequijs capti (imo ꝓ hꝰ illis addicti) loqui eis de ſuo peccato. aut de futō iudi- cio formidamus. Et iō mina- cit̄ ſupbiā nr̄āʒ diuinꝰ ſermo- ꝯtundit. ſʒ nr̄ audit' nihil vn- de ꝓficiamꝰ admittit. q̄a pn̄tꝭ vite capti dulcedine q̄ pena negligētiā nr̄aʒ maneat in et̄ nū: nolumꝰ cogitare. In pa- ſtores ḡ iſta dicūtur: de quoꝝ nobis inani appellatōe blan- dim̄. Hec dicit dn̄s deꝰ: ve pa ſtoribꝫ iſrl': q̄ paſcebāt ſemet- ipos. Nōne greges paſcunt̄a paſtoribꝫ. Lac comedebatis ⁊ lanis operiebamī. q̄ð craſſuʒ erat occidebatis. gregē auteʒ meū non paſcebatis. Qð in- firmū fuit: nō ꝯſolidaſtꝭ. ⁊ q̄ð egrotū: nō ſanaſtis. Qð fra- ctū ē: nō alligaſtis. ⁊ q̄ð abie- ctū: nō reduxiſtis. Qð ꝑierat nō queſiſtis. ſed cū aſperitate auſteritateq̨ impabitis ⁊ cuʒ potētia ⁊ diſpſe ſūt oues mee eo ꝙ nō eēt paſtor. ⁊ facte ſūt in deuoratōeʒ oīm beſtiarum agri. Et paulopoſt. Propterea paſtores audite ꝟbū dn̄i. vi- uo ego dic dn̄s. Pro eo ꝙ fa- cti ſūt greges mei in rapinaʒ. ⁊ oues mee in deuoratōnem oīm beſtiaꝝ agri (eo ꝙ nō eēt paſtor. neq̨ em̄ queſierūt pa ſtores gregē meū. ſʒ paſcebāt paſtores ſemetipos ⁊ gregeʒ nō paſcebāt ꝓpterea paſtoreſ audite ꝟba dn̄i. hec dicit dn̄s deus) Ecce egoipe requirā ſu- per paſtores gregē meū de ma nu eoꝝ ⁊ ceſſare eos faciā: vt vltra nō paſcāt gregē. nec pa- ſcant amplꝰ paſtores ſemet- ipos. Quiſ ad' hec nō intremi ſcat. Quis iſta ſine intolera- bili metu future examinatio- nis accipiat: niſi q̄ aut nō in- telligit aut futura non credit Sed oīa que deꝰ obſeruari vo luit tā apte poſuit. ⁊ ita ſui no minis autoritate firmauit. vt ea facilꝰ (q̄ð dictu q̄ʒ nefaſ ē) ꝯtēnamus. q̄ꝫ nō intelligere vel nō credere tam apta ⁊ di- uina fingamus. Qn̄ audimꝰ

Hec dicit dñs. q̄s futurū eſſe nō credat. qḋ dicit dñs: niſi q̄ deo nō credit. Ex aūt dicit. de paſtoribꝫ: iſtud de ꝓ maledicto poni. ⁊ paſtoꝝ nōia nos ſignificari: q̄s nō intelligat. niſi qui futuꝝ nō cogitat. Greges dñi paſcēdos paſtores ſācti ſuſcipimꝰ. ⁊ nos ipſos paſcimꝰ: qñ nō gregū vtilitati ꝓſpicimꝰ ſꝫ q̄d foueat ⁊ augeat nr̄as voluptates attendimꝰ. Lac ⁊ lanā ouiū xp̄i/oblatioibus q̄tidianis ac decimis fideliū gaudētes accipimꝰ. ⁊ curam paſcendoꝝ gregū ac reficiendoꝝ (a q̄bꝫ ꝑuerſo ordine volumꝰ paſci) deponimꝰ. Nō ſanamꝰ ſpūali ꝯſilio a peccatꝭ infirmū. Nō ſacerdotali ope ꝯſolidamꝰ. aut reficimꝰ diuerſis tribulatōibꝫ fractū. Non ad viā ſalutis reuocemꝰ erroneū. Nō requirimꝰ ſolicitudine paſtorali venie deſꝑatione iā ꝑditū. Ad hͦ tantū potenteſ effecti. vt nobis ſubiectos in dñationem tyrannicā vēdicemus. nō vt afflictos ꝯtra violentiā potentiū (q̄ in eos feraꝝ more ſeuiūt) defendamꝰ. Inde ē. ꝙ tā a potētibꝫ huiꝰ mundi q̄ȝ a nobis (qḋ peius ē) nōnulli grauiṫ fatigati ꝑeunt q̄ſ ſe de manu nr̄a dñs req̄ſiturū terribiliṫ cōminaṫ dicēs. Requirā oues meas ḋ manu paſtoꝝ. ⁊ ceſſare eos faciā: vt vltra nō paſcāt. qḋ q̄d ē aliud. q̄ȝ paſtores (q̄ ſemetipos nō greges meos paſcunt) ſublimitatē ſue dignitatis expolire. ⁊ inter reprobos (q̄ honorē ſuum voluerūt cuſtodire) ꝓ̄ijciant.

Hoꝝ ⁊ his ſiliū ꝑterritus. timor ⁊ tremor venerūt ſuꝑ me ⁊ cōtexerūt me tenebre. ⁊ dixi. Quis dabit mihi pēnas ſicut colūbe. ⁊ volabo ⁊ requieſcaꝫ. Et hͦ ē totū ꝓpter qḋ impitie mee aut futuri finis recordatus ingemui. ⁊ volui ſarcina ep̄atus mei depoſitā elongare fugiens. ⁊ manere in ſolitudine. ⁊ ibi expectare deū. q̄ ſaluuꝫ me faceret a puſillanimitate mea. ⁊ ab ip̄a intolerabiliū mihi ſollicitudinū tempeſtate.

¶ Ca. xxij. ꝙ ſcḋm ſermoneꝫ ꝓphete cul̄pa ſua ꝑeant: q̄ ſacerdotū increpatōes vel admonitiones ꝑuerſa volūtate cōtemnunt.

Ad hec ego

Atunc ſic inquā. Inuidioſis queſtibꝫ iactas. ⁊ i ſuggillationē pontificum. vel certe ip̄iꝰ pontificatus exaggeraſ q̄ſi nō. vbi iſta legiſti (q̄bꝫ rónabiliter ꝑmoueris) ibi ⁊ illa

ſint/que a nobis ꝑtermiſſa / breuit᷑ in executionē officij ſacerdotalis attingaꝫ. Poſt illa ꝟba q̄bus negligentiā ſacerdotū finis oſtendit᷑/de pōtifice officiū ſuū curante. ꝓpheta ſic loquit᷑. Si aūt annūciante te ad impiū vt a vijs ſuis conuertat᷑. nō fuerit ꝯuerſus a via ſua/ipſe impius in iniq̄tate ſua morieť. ⁊ tu aīaꝫ tuā liberaſti. Hic certe ſatis oſtendit᷑ ꝙ ſiue ꝓficiāt ſiue nō ꝓficiāt auditores/tacē eiſ nō debeant ſacerdotes. nec ideo rei ſunt. ſi forte eoꝝ ꝟba ipſi nō audiant. vel audita cōtemnūt. ſed ſi ab eis corrigendis obſiſtāt q꞉ ſi nec exemplo vite ꝑpoſitorum ſuoꝝ. nec verbo doctrine ipſi cōtumaces ꝓficiant ipſi cauſe ſue ꝑditōis exiſtāt. ⁊ doctores ſuos q̄ꝝ exempla ſimꝉ ac ꝟba deſpiciūt ⁊ inuoluere criminibꝫ ſuis oīno poterūt. Quod idem ꝓpheta alio loco euidentius ꝓſequit᷑ dicens. Speculator cū viderit gladiū venientē ſuꝑ terrā. ⁊ cecinerit buccinā/⁊ annūciauerit ꝑplo audiēs aūt (q̄ſq̄s ille ē) ſonuꝫ buccine. ⁊ ſe nō obſeruauerit veneritq̄ꝫ gladiꝰ ⁊ tulerit eum ſanguis ipſius ſuꝑ caput eiuſ erit. Sonū buccine audiuit. ⁊ nō obſeruauit. ſanguis eiꝰ ī ipſo erit. ſi aūt cuſtodierit/ animā ſuam liberauit. Hic q̄ꝫ q̄d agere debeat. qui fungit᷑ ſpeculatoris officio/diuinꝰ ſermo ſatis oſtendit vt qū viderit gladiū venientē ſuꝑ terrā (irā ſcꝫ dei ſuꝑ peccatores terrenis actibꝫ addictos) oīno non taceat. atq̄ꝫ eis q̄ꝫdiu inꝑſeuerint iniquitatibꝫ ſuis īminere diuine indignationis interitū denunciare non deſinat. ſꝫ clare ac publice aggrauat. quia hic buccine nomen inſinuat/ vt ſe a ſuis criminibꝫ emendantes ſupplicium future dānationis effugiant. Qꝫ ſi corripientem ſi iram futuram. (que contemptoribus imminet) nunciantē homines terreni deſpiciant. ſanguis eorum ī ipſis erit. ⁊ ſacerdos qui eis peccata ſua non tacuit/ꝑene q̄ eos expectat/ particeps eſſe non poterit.

¶ Capitulum. xxiiij. ꝙ ſacerdotes etiā qui aliter poſſunt tamen ſimpliciter docere debeant/ vt omnes eos docentes intelligant.

NEc uero ſe ꝑ imperitiā pōtifex excuſabit q̄ ꝓptea docē n̄ valeat

ꝙ ei ſufficiens ac luculentus ſermo non ſuppetat. qm̃ nulla alia ſacerdotis doctrina debet eſſe ꝙ̃ vita. ſatiſq; auditores ꝓficere poſſe. ſi a doctorib⁹ ſuis qđ vident ſpũal'r fieri. hoc ſibi etiã ſimpl'r p̃dicari audiant. dicēte ap̃lo. Et ſi impit⁹ ſermone ſ; nõ ſciētia. vñ daṫ intelligi. ꝙ nõ ſe debeat ecc̃e doctor de accurati ſermõis oſtētatione iactare ne videaṫ nõ edificare ecc̃iam velle. ſ; magis ſe quante ſit eruditionis oſtēdere. Nõ igiṫ in ꝟborum ſplēdore ſ; in opeꝝ ꝟtute totam p̃dicandi fiduciã ponat. Non vocib⁹ delecteṫ pp̃li acclamãtis ſibi. ſed fletib⁹. nec plauſũ a pp̃lo ſtudeat expectare. ſ; gemitũ. Hoc ſpãliter doctor eccl'iaſticus elaboret. ꝙ fiant q̃ audiũt eũ ſanis diſputatõib⁹ meliores. nõ vana aſſertione fautores. Lachrimaſ q̃s vult a ſuis auditorib⁹ fundi. ipſe primit⁹ fũdat. ꝛ ſic eos cõpunctione ſui cordis accendat. Tam ſimplex ꝛ apert⁹ etiam ſi minus latinus ꝛ diſciplinatus. tñ ꝛ grauis ſermo deb; eē pontificis. vt ab intelligentia ſua nll'os (q̃ꝟuis impitos) excludat. ſ; i oĩm audiētiũ pect⁹ cũ q̃dã delectatõe deſcēdat.

Ca. xxiiij. quid inter ſit inter doctores q̃ eccleſiam ſimpl'r docentes edificant. ꝛ eos q̃ eloquentiã ſuam lucul'ētis declamatõibus iactant.

d Eniq; alia ratio eſt declamatoꝝ ꝛ alia d; eē doctoꝝ. Illi lucubrate declamationis pompã totis facundie ſue virib⁹ ↄcupiſcunt iſti ſobrio vſitatoq; ſermone xp̃i gl'iam querunt. Illi reb⁹ inanib⁹ p̃cioſa ꝟborũ induunt ornamēta. iſti veracib⁹ ſententijs ornant. ꝛ cõmēdãt ꝟba ſimplicia. Illi affectant ſenſuũ ſuoꝝ deformitatē tanq̃ velaie q̃dã falerati ſermonis abſcondere. iſti eloquioꝝ ſuoꝝ ruſticitatē. ſtudēt p̃cioſis ſenſib⁹ venuſtare. Illi totã laudē in fauore vulgi. iſti in ꝟtute dei ↄſtituunt. Illi plauſibiliter dicunt. ꝛ nihil auditorib⁹ ſuis declamãdo ꝓſpiciũt. iſti vſitati ſmoib⁹ docēt. ꝛ imitatoẽs ſuos iſtituũt q; orõẽ ſuã nlal' fucate ↄpoſitionis affectione corrumpunt.

Ca. xxv. q̃les eē dẽant ſacdo. q̃ volũt fieri vitē ↄtē. ꝑticipes

q Uocirca ſi ſacdotes ſci(ñ q̃les illi ſũt q̃s iudicãdos atq; dãnandos dĩna cõminatio ꝓnũciat

Capitulum.xxv.

ſed quales apoſtolica doctria cõmendat.multos ad deum ſctē viuendo ꝛ pdicando con uertant)ſi nihil impio/ſ3 oia humilit agant.ac ſe cõmuneſ eis q̄b ſunt pp̄oſiti ſtudio ſā cte dilectõnis exhibeant:ſi in firmitates carnalr viuentiū fratꝝ.mō ꝟborū ſalubriū me dicamib curēt.mō q̄s incura biles iudicāt.patiē virtute ſu ſtineant:ſi moribꝰ ac pdicati onib ſuis nō ſuā ſ3 xp̄i gl'iā3 querāt:nec ꝟba aut facta in pciū fauoris ꝯciliandi miſera bilit pdant:ſ3 quicq̄d ſibi ſa cerdotalit viuētib at3 docen tibus honoris impendit:deo ſp aſcribant:ſi nō inflent offi cioſis occurrētium ſalutatiōi bus ſ3 grauent:nec honorari ſe.ſed onerari fauētiū ſibi lau dib credāt:ſi ꝯſolentur affli ctos:paſcant egenoſ:veſtiant nudos:redimāt captiuos ſu ſcipiant pegrinos:ſi errāti b viā ſalutis oñdant:deſperat ſpem venie cōſequēde pmit tant:currētes ipellāt.remorā tes accendāt:ꝛ quicq̄d ad of ficiū ſuū ptinet.ꝯſtanter exer ceant:q̄s ſic erit alienus a fi de:vt dubitet tales cōtēplati ue ꝟtutis eē participes:q̄ru3 exēplo ac ꝟbo regnorū celeſti u3 plures fiūt coheredes.Iſti

ſunt miniſtri ꝟbi.auditores dei.oraculiū ſpūſſancti.p tales deus placat pplo.pp̄'s inſerui tur deo.Iſti ſūt apl'oꝝ dñi ſuc ceſſores.q̄ eccl'ias q̄s illi edi tis mirabilib fundauerunt. apl'icis pditi ꝟtutib regunt. q̄ fidē catholicā aut diſputati onib aut(ſi ita neceſſitas po ſcat)mēbroꝝ ſuoꝝ laceratiōe defendūt.p q̄ totis viſcerib retinēda(amiſſis facultatib ſuis)mori pati ſunt.fideliu3 catholicoꝝ ꝟtutib creſcūt.q̄ p eos(deo auctore)pficiunt: ꝛ deo ſuo inſepabilit adherentes.in q̄ credūt ſibi ſolida ac pmanſiua bona repoſita.mū di huiꝰ gaudiā fugitiua faſti diunt.Hacten ſup capitulis trib ſermonē lachrimoſe di ſputationis plritate pduri mus.in q̄ que eēt vite ꝯtēpla tiue pprietas:q̄ differētie ipiꝰ ꝛ actiue.ꝛ q̄lr ꝯtēplatiue ꝟtu tis ſacerdotes fieri pticipes poſſint.ſufficiēter(vt opinor) oſtendimꝰ.Ideoq3 huic tan dem libro terminū danteſ in ſcdo volumine alia tria capi tula.deo conatū nr̄m vr̄is orō nibus adiuuante tractabimꝰ vt in tercio libro de reliquis q̄tuor(de quibus vitiorum at q3 virtutum diſcutienda ꝯti net rō)diſſeramus. ¶ Finis

¶Incipiunt capl'a ſcd'i libri

De actuali uita.i. ¶Qꝫ p diuerſitate peccātiū aliȷ̄ portandi ſunt. aliȷ̄ caſtigandi.ij. ¶De laude ſctōꝝ ſacerdotū.iij. ¶De teſtimonijs aplicis.vel expoſitione eoꝝ.iiij. ¶Obiectio q̄re ſacerdotes ſcti q̄ꝝ cura ē ꝑdite viuētes arguere.ſil'atores religionis eq̄nimiter ferāt.v. ¶Rñſio vbi oñdit quibꝫ exigētibꝫ cauſis q̄rūdā infirmitaſ blāde tractet.vi. ¶Qꝫ illi impatienſ aliēa pctā accuſāt. q̄ ſua cogitāt.vij ¶Quātum remediȷ̄ hꝫ ꝯfeſſio pctōꝝ.ꝛ q̄le mereat occultatio doloſa ſupliciū.viij. ¶Qꝫ inique ꝛ nō ſimplicit arguētes vani ſunt ac diuo iudicio ꝯdēnandi.ix ¶Qꝫ ſacerdotes nihil ꝓpriū hr̄e dēant.ꝛ eccie facultates tanq̄ꝫ cōes.vtpote deo rōnem reddituri ſuſcipiāt.x. ¶Cū q̄ dāno aīe ſue ab eccia q̄ pauꝑes paſcit.accipiāt illi q̄ ſibi de ſuo ſufficiūt.xi. ¶Qui ſūt etiā q̄ cū ꝓfectu aīe ſue ope ſuſtenſ eccie.xij. ¶Quid facere debeāt clerici.q̄ꝝ infirmitas ñ pōt ſua ꝯtēnere.xiij. ¶Que ſint vera gaudia vel vere diuitie.ꝛ qd̄ impedimētū afferāt bona pñtia amatoribꝫ futurorum.xiiij. ¶Qualit intelligatur qd̄ dicit apls q̄ in ſacrario opat.que d̄ ſacrario ſint edāt ꝛ cetera.xv. ¶De cupiditate qualiter eis q̄s ſemel inuaſerūt dñeſ.xvi. ¶Qꝫ deū pfecti' illi poſſideāt q̄ terrenis paſſionibꝫ ex corde renūciāt.xvij. ¶Qꝫ nihil ꝓficiāt qꝫ abſtinētes a cibis.vicȷ̄s ſeruiūt nec ꝓſit illis facultates abȷ̄cere. q̄ ſuas faciūt volūtates.xviij ¶Quanta bona prim' hō abſtinētie bonū negligendo perdidit.xix. ¶De peccato primi hoīs ꝛ de malis q̄ illū peccantē (deo iudicante) ſecuti ſūt.xx. ¶Qꝫ omnia bona que in adā corrupti ꝑdidim'.in chriſto reparati recipimus.xxi.

¶Qualiter viuere debeant. qui chriſtum imitari deſiderant.xxij. ¶Qua tēperantia vti debeant.qui ſe a voluptate delectabiliū/vel imoderata pceptione ciboꝝ cōmunium. atq̄ꝫ vini imoderato vſu cupiūt abſtinere.xxiij. ¶Qꝫ vtentes carnibꝫ cōcupiſcētia carniū polluat.ñ natura.xxiiij ¶Qꝫ vtile ſit ieiunio vel abſtinentie aduenientium charitatē plerūq̄ꝫ p̄ferre.xxv.

¶Incipit Liber ſcd'us. Capitulum p̄mū de actuali vita.

Capitulum Primū

SUperiore loco intentionē cōtēplatiue vite complexus ꝑ viribꝫ (quas dn̄s donare dignabit) de actuali vita ſicut ꝓmiſi: diſputare conſtitui. Quapropter qđ in p̄fatoine ꝓmivoluis feci. hic q̄z officiū mei neceſſitatē paucis aperio q̄ ſi potuiſſem ſine inobediētie nexa qđ iubebatis abnuere: nunq̄ me ꝓprie volūtatis inſtinctū cōmitterē obtrectatorum maliuolo dente carpēdum. q̄ nolētes aduertere q̄ inuitus hec ſcribenda ſuſceperim: totū qđ eſt vr̄e iuſſionis: applicaturi ſūt forte vicio vanitatis. maxīe ſi de rebꝫ talibus locuturus. quibꝫ eccleſiaſticorū pene oim ꝯuerſatio tenēda ꝺ ſcribit: aliquid tale poſuero: qđ ſeculariť viuentiū menteſ offendat. Et cū de inſcriptiōe eccleſiaſtice vite mores ſuos (quos ne ſcire magiſq̄ emendare volūt) viderint publicari: in me tanq̄ ſuoꝝ actuū ꝓditorē carnaliť cōmoti deſeuiant. atq̄ ea q̄ fuerint dn̄o donante ꝑlata: ꝛ ſi rōnabiliter dicta deiudicent. a me tamen dici nō debuiſſe contendant. Sicq̄ aut materiā diſputationis aut ꝑſonā diſputātis irrideant. Sed q̄m ſana mens incōparabiliter amplius obedientie fructū debet appetere. q̄ vitare iniuſte obtrectatiōis opprobriū. leuius credidi me grauare reprehendētiū dicta (meo iudicio) q̄ ꝑtinacis inobediētie ſubiacere ꝑiculo. Proinde ſecurus q̄ vos mihi ꝑficiēdi facultatē p̄cibꝫ impetretis a dn̄o. qui iuſſiſtis vt loquerer ꝛ p̄ſumptōem meā apud eos qui me iuditaturi ſunt: excuſetis. vt opus ſuſceptum vobis orantibꝫ adiuuandū expediamus. Sed priuſq̄ membratim ſingula que ꝓpoſuiſtis abſoluā vniuerſaliť de ipſa re q̄ in hoc libello tractāda ē pauca mihi video eſſe dicenda q̄bus euidenť appareat. qua ratione mihi ſuccenſeri poſſe p̄fatus ſim ab eis. q̄ magis q̄s dicat. q̄ quid dicať attendūt. nec rationē dictoꝝ. ſed dignitatē dicentiū praua examinatione diſcutiunt. et qđ facere aut fieri volūt: dici quoq̄ ſibi faſtidiunt. paratiores aliq̄d doctrine (etiā qđ ſcire cupiūt) ignorare. q̄ a perſona inferiore cognoſcere: cuiꝫ veritas vndecunq̄ claruerit: non ſit ingenio humano deputanda. ſed deo. nec aliquorum credi debeat: ſed omnium que ꝑ

ſe talis ac tanta ē: vt n̄ tūc ſit magna ſi eā magni docuerit. ſʒ potꝰ ipa magnos faciet eoſ a quibꝫ docen vel diſci potuerit. Voluiſtis itaqꝫ ꝓprietatē vobis vite actualis exponi vt cū vr̄is ſm̄ ipā vos vixiſſe ſē per ⁊ viuere ꝓbaretis. nō q̄lr vobis eſſet viuenduȝ: diſputatōibꝫ diſceretis meis. Sꝫ iq̄dē ꝯuerſatio religioſa actualꝰ eſt vita que docet quō ꝑpoſiti ſub ſe viuētes regant ⁊ diligant. ac non minꝰ de eoꝝ q̄ꝫ de ſua ſalute ſolliciti qđ eis expedire ſciūt: paterna cura ꝓuideant. ⁊ q̄lr ꝑpoſito ſuo ſubiecti tanq̄ꝫ capiti mēbra deſeruiāt. ac p̄cepta eiꝰ velut imperiū dei ſūmo amore cuſtodiāt. h̄ ē ſācitū lʒ ſibi ſalubre ⁊ neceſſarium iudicātes: qđ rectori placuerit. nō qđ eis in ꝑniciē ſui arrogātia mentis dictauerit. Ideoqꝫ obediētie ⁊ ac patientie ꝟtute fundati maioꝝ ſuorū nō diſcutiūt ꝯſtituta. ſʒ faciunt. Et qn̄ rigor exigit diſciplīe vt ſeuerī ⁊ acriter arguāt acceptā correptōeȝ magnanimiter ferant. nec motibꝫ coꝝ a q̄bꝫ fuerāt obiurgati. ſʒ ſuis negligētijs q̄ caſtigant aſcribant. Ciues q̄ȝ ſuos plebeioſ ac nobiles diuites ⁊ potētes. q̄lr tractare ac regere debeāt ſacerdotes: huiꝰ libelli ſeries ꝯtinebit. Que ḡ (ſicut ſepe iā dixi) ſcribere nō auderē: ſi vobis negare aliq̄d poſſem. Sʒ iam capita ip̄a diſſerenda ponamꝰ. Queſiſtis igit̄ vtꝝ eq̄nimiꝰ ſuſtinēdi ſūt dīna p̄cepta calcātes. an ꝓ modo pc̄ti deāt eccīaſtica ſeueritate coargui.

Ca. .ij. q̄ ꝓ dīſitate peccantiū aliȷ̄ portādi ſūt aliȷ̄ caſtigādi.

Si oēs una egritudine mētiū laborarēt: ac paribꝫ aīoꝝ motibus affecti. nihil ab inuicem diſcreparēt. aut ſuſtinere neceſſe eſſet aut coargui. Nunc vero propterea aliȷ̄ portandi ſunt. aliȷ̄ caſtigandi. quia pro diuerſitate peccantium modus quoqꝫ diuerſus eſt peccatorum. Et vtiqꝫ ita peccatis diſſimilia ſunt adhibenda remedia. ſicut ex diſſimilibus cauſis veniunt ipſa peccata. pleroſqꝫ em̄ peccandi conſuetudo delectat. alios ad peccādum occaſio alicuiꝰ lucri temporalis inuitat. fragilitas nōnullos inclinat. q̄ſdā ignorātia boni facere neſcire q̄ peccant. ⁊ impedit mali dulcedo ne correpti aliqn̄ ſapiant. qđ ignorant. Taceo de illis q̄s aliena delicta quibus cōſentiūt:

decolorant. Illos etiā p̄t'mitto q̄ cupiētes adipisci qđ diligūt. vel refugiētes pati quod metuūt. aut fidē catholicā prodūt aut mēdaciū p̄stantiā veritatis addicunt. Illud dico. Quis nesciat alir hōies cogitatiōe ſubita. alir definitione delinquere. alir ſermone. alir ope alir neceſſitate aliter voluntate peccare. Cū igir tā mltiplicibꝫ ac multū ab inuicē diſtātibꝫ modis hōies peccēt. quis nō intelligat vno modo eis nō poſſe vtiqꝫ mederi. qꝛ tam diuerſi ſūt morbi. Et ideo dupl'r fragilitas q̄dē hūana dei p̄cepta ꝯtēnit. aut faciēdo qđ vetuit. aut nō faciendo qđ iuſſit. Sed qm̄ nō ſolū ex illis cauſis q̄s cōmemoraui. ſꝫ etiam ex aliis q̄s nō cōmemoraui. In p̄ceptis ſuis deū cōtemnūt. q̄ ei⁹ p̄cepta nō faciūt ſicut debēt / modo docēdo / modo exhortando / mō ſuſtinēdo modo increpando curari. vt ſub ope xp̄i nulli⁹ ſalus debeat deſpari. Iā nūc ſi ſatis appareat. q̄ diuina p̄cepta calcātes nō ſolū portandi ſunt. ſꝫ etiā caſtigādi. A q̄bꝫ id fiat. q̄ vel q̄ ordine ⁊ q̄diu curandi ſint q̄ curant. adiuuantibꝫ me orationibꝫ vr̄is dēo declarare

Ca. iij. de laude ſanctoꝝ ſacerdotum.

Ante fidem a me⁹ ſermo velut hūana ꝯiectura nō hēat ⁊ effectū (dū ei pax credit) pdat. ea q̄ (adiuuāte dño) demonſtrare ꝯſtitui. vera eſſe diuinis teſtimoniis oſ̄dere conabor. Sed prius pauca de viroꝝ laude ſacerdotū (q̄ ſunt eccl'iaꝝ mg̅ri) ꝓtulero. Ipis em̄ ꝓprie aīarū curandaꝝ ſollicitudo cōmiſſa ē. q̄ pondus ppl'i ſibi cōmiſſi viriliter ſuſtinētes. pro peccatis oīm velut ꝓ ſuis infatigabiliter ſupplicāt deo. ac velut q̄daꝫ aaron incenſum contriti cordis offerentes. q̄ placat⁹ auertit irā future aīaduerſiōnis a ppl'o. Qui (ꝑ dei grām) fiūt diuine volūtatis iudices, eccl'iaꝝ xp̄i poſt apl'os fundatores. fidelis ppl'i duces. ⁊ veritatis aſſertores / praue doctrie hoſtes oībꝫ bōis amabiles: ⁊ male ſibi ꝯſciis ēt ip̄o viſu terribiles vidices op̄ſſoꝝ p̄res i fide catholica rg̅natoꝝ p̄dicatores celeſtiū p̄mi p̄liātes iuiſibiliū p̄lioꝝ. exēpla bonoꝝ opm docum̄ta ꝟtutū. ⁊ forā fideliū. Ipſi ſunt dec⁹ eccie in quibꝫ amplius fulget eccl'ia. Ipi colūne fortiſſime q̄bꝫ i xp̄o fūdatꝫ eni tir oīs mltitudo credētiū. xp̄i

ianue ciuitatis eſt ne. p q̄s oēs q̄ credūt. ingrediunt̄ ad xp̄m Ipſi ianitores. q̄bꝫ date ſūt claues regni celoꝝ. Ipſi etiā diſpēſatores regie domꝰ quoꝝ arbitrio in aula regis eſt ni di/uidunt̄ gradꝰ ⁊ officia ſingu/loꝝ. Hi ſūt q̄ nō ambiēdo ſed ſpūalr̄ viuēdo ſacerdotiū me/ruerūt. Quiqꝫ nō fauoris hu mani ſuffragio ſed diuino mu nere ſublimati. nihil ſibi de preſtantia ſui principatꝰ ap/plaudūt. Quos nō inflat ho/nor acceptuſ. ſed exercet labor impoſitus. Qui nō excellētiā ſuā cogitāt ꝑuecti ſꝫ ſartinaꝫ. nec gl'ianf de officiū dignitate ſed ſudāt potiꝰ ꝯſtituti ſub ho nore. Tales ſcptura diuia ſpe culatores appellat. q̄ ſpecuālr̄ actus hoīm. ⁊ q̄lr̄ vnuſ q̄ſqꝫ cū ſuis in domo q̄lr̄ in ciuitate vi uat. intētione relgioſe curio/ſitatis explorāt. Quos bonoſ ꝓbauerint. honorando confir mēt. q̄s deprenderīt vicioſos arguentes emēdāt. aut ſi emē dare noluerint. eq̄nimiſ por/tāt. habituri vbernimū fructū aut de ſua diſtructōe ſi corre/pti ꝑfecerint. aut de ſua patiā etiā ſi illi q̄s ſuſtinēt. emēdar̄ noluerit. Ca. 4. de te ſtionijs apl'ic' l' expoi

Sed iā di tiōe eoꝝ.

uia teſtionia / ſic ꝓmiſimꝰ ꝓ/feramꝰ. In actibꝫ. paulꝰ apo/ſtolus ſacerdotibꝫ dicit. Ecce ego ſcio. q amplius nō vide bitis faciē meā. vos oēs inter q̄s ambulaui. ꝑdicans regnū ieſu xp̄i. Ideoqꝫ ꝯteſtor vos hodierna hodie die. qꝛ mun dus ſum ab oī ſanguine. non em̄ ſubterfugi. q̄minus ānū/ciarem vobis oē conſiliū dei attēdite vobis ⁊ vniuerſo gre gi. in q̄ ſpūſſanctꝰ vos poſuit ep̄os regē ecclāꝫ dei. quā ſibi acq̄ſiuit ſanguine ſuo. Regnū inq̄t dei inter vos ambulans predicaui. vt me alienum ab oim ꝑditione ſeruarē. q̄ verbo doctrīe ſalutaris audito. nihil ꝓmouēt ad ſalutē. Regnū dei ꝑdicat. q̄ de vita futura q̄ non habet finem. de contemplatio ne diuina / que nō habet faſti dioſam ſatietatā. de ſanctorū beatitudine que nō habet de/fectionē. de angeloꝝ ſīl'itudīe cōſequenda ꝑdicare non ceſ/ſat. ita vt ſi ad hec ineffabilia bona que audiūt. ꝓuocari vo luerint. abſolutus ſit ille qui eis ꝑdicanda nō tacuit. Ex āt ſecutus adiungit. Nō ei ſub/terfugi. q minus annūciareꝫ vobis oē ꝯſilium dei. q̄d aliō ſacit intelligi. niſi vt eccl'aſti/cus doctor diſpoſitōꝫ dei (quā

cōſilium dei vocat) apl'us eis q̄s doceat aperiat. Aperit diſpoſitōis diuiſ ꝯſiliū: q̄ñ docet. vt p̄res pietatē ſuis filijs impēdendo: eam mereant a dn̄o. qui ē oim pater. vt filij debitū honorē p̄rib9 ſuis exhibeāt nō exhereditationis metu territi ſed future remunerationis deſiderio ꝓuocati. q2 p̄ceptū dei tā patres filios diligendo q̄ filij honorificentiā ſuis exhibendo p̄rib9 cōplēt. Qui vtrūq3 iuſſit vt fieret: vt mariti fidem cōiugalis thori ſuis vxorib9 ſeruent: ⁊ vxores maritos ſuos/ nō ſtudio forme lenocinitatis adhibito. aut accuratione veſtiū diuerſaꝝ/ ſed grauitate moꝝ delectēt ⁊ ſctitate. Vt dn̄i ſeruos/ velut eorum in xp̄o ꝯſerui miſericordit tractent. ⁊ ſerui dn̄is ita ex corde deſeruiant: vt volūtatē nō ſolum dn̄oꝝ ſuorum/ ſ3 etiā dei hoc ip̄m iubentis efficiāt. Vt inter ſe ciues cū ciuib9/ amici cū amicis/ cū pētib9 parētes verā ꝯcordiā teneant. Vt in nullo negocio alter alteꝝ calli da fraude decipiat. vt ne ī cōi ꝯtractu fide3 quā ſibi ſeruari aliquis cupit: ip̄e corrumpat. His ⁊ talib9 ⁊ ſacerdos annūciat p̄dicando: ⁊ obediēdo populus accipit dei ꝯſiliū. ſine q̄ nō ꝑuenit ad regnū. in q̄ ſolo executores diuini conſilij ꝑ̄ncipes (deo auctore) futuri ſunt celeſtiū premiorum. Deinde q̄ dicit apl's. Attēdite vobis ⁊ vniuerſi gregi. in quo vos ſp̄ūſſanct' poſuit ep̄os regere eccleſia3 dei. quā acq̄ſiuit ſibi ſanguine ſuo. Quis nō videat q̄ tūc ſibi ſacdotes attēdūt qū recte viuēdo/ ac volūtatē dei fiducialit' p̄dicando. eccl'e dei ꝓſpiciunt vt eis iam graue ñ ſit infirmos eccl'e ſuſtinere. ꝓ quibus redimendis. ſe dignatus ē morti vite auctor offerre. Sed ip̄i qui docent' vt ſapiant: qui increpant' vt ſaltē obiurgati ꝓficiant: qui ſuſtinēt/ vt de ſuis aliq̄ñ criminib9 erubeſcant: ⁊ gaudium doctorib9 ſuis (quoꝝ patia blande tractant') de vtilitate ſue correptionis exhibeant: ⁊ ip̄i inqua3 libenter audiāt quid eis apoſtolico ore diuinus ſermo p̄cipiat. Obedite inquit ꝑpoſitis veſtris. ⁊ ſubiecti eſtote eis ip̄i em̄ ꝑuigilant. quaſi rōne3 pro animab9 veſtris. reddituri. vt cum gaudio hoc faciant. ⁊ non gementes. hoc em̄ expedit vobis. Ergo doctoribus ſuis debent obedire qui audiunt. atq3 eis cum reuerentia eſſe ſubiecti Quod etiam

faciūt illi.q̄ caſtigati libēt ac-
cipiūt.nec increpātibꝫ ꝯtradi
cūt. Quod ꝟo ait. Ipſi em̄ pui-
gilāt.q̄i rōez reddituri ꝓ aīa-
bus veſtris.ſacerdotalē curā
ꝓ pp̄lo ſibi cōmiſſaꝫ ſat' oñdit
Qui tam in ſuis actibꝫ/q̄ꝫ in
p̄dicatōibꝫ vigilātes.ſollicite
hoſtis antiq̄ rimanť inſidias.
ne quē velut dormiēte paſto-
re lupus dyabol'aſtuta fraud
ſurripiat.⁊ in dānū paſtoris
arreptū.ſecūvſq3 ad ſupplicia
ſempit'na pducat. Per q̄ ex
his q̄ arguunť.aliq̄ ſe obediē
tes emēdāt.aliq̄ in ſua puer-
ſitate pdurāt. Ideo ſacerdo-
tibꝫ ait.vt cū gaudio h̄ faciāt
⁊ nō gemētes. Cū gaudio ſac-
dotes arguūt q̄ñ correpti ꝓfi-
ciūt.⁊ triſtes h̄ faciūt.q̄ñ ſe ni
hil ꝓficere in ſuis ꝯtēptoribꝫ
ingemiſcūt. Ac ſic.h̄ dicit ill'
expedire(vt cū gaudio nō ge-
mētes eos increpent ſacerdo
tes)q̄ doctores ſuos ſua corre
ptōe letificāt.⁊ eoꝝ gaudia in
cremēto ſui ꝓfect' accumulat

¶ Ca.v. Obiectio q̄re ſacerdo
tes ſcti q̄ꝝ cura ē.ꝑdite viuen
tes arguere.ſil'atōes religiōis
equanimiť ferant.

Nec dum ſer
monē de ſacerdotibꝫ
ſanctis vn̄ dicere conabar im
pleu erā.cū ecce ad me q̄dam
de vr̄is ingreſſus.q̄d dictorez
curioſius interrogat. Cui cuꝫ
recitare feciſſeꝫ.oēs inq̄t ep̄oſ
tales eē debere q̄les tu' ſermo
deſcp̄ſerit.⁊ nūc plures eē ap̄d
nos plenos ſacerdotalibꝫ bo-
nis.q̄lia veraciť p̄dicaſti.du-
biū nō ē. Sed cū ad eoꝝ ꝓbe-
tur officiū ꝑtinere vt inq̄etos
ſacerdotali auctoritate corri-
piant.rudes doceant.ꝯdicen
tes ſane doctrine redarguant
q̄d eſt.q̄re non in oēs hec eoꝝ
cura porrigiť. Cur nō ⁊ alios
ſil'i autoritate caſtiganť. Il-
los dico.q̄ velut ꝯuerſi ex pri
ſtinis moribꝫ nihil abijciunt
nō mēte mutati.ſed veſte.nō
actu ſꝫ hītu. Hi ſunt q̄ ſermo
ne tm̄.nō ope ſeculo renūciaſ
ſe ꝯtenti.ſeculariť viuūt.⁊ vi-
cia ſua inani ꝓfeſſiōe vite me
lioris abſcōdūt.ac religionis
imaginarie noīe palliati opi-
nionū ꝟtutis ꝓ ꝟtute ſuſci-
piunt.p̄dicāt magna.nec faci
unt. Accuſant vicia.ne depo-
nunt. Publice ſibi diſplicere
ſimulant q̄d occulte cōmittūt
Magni ſtudent videri nō fie
ri. Laudant eos q̄ꝝ cupiunt
predicatione laudari. Ieiu-
nant vt vultus ſui pallorem.
perniciosis laudibus vendāt
Ad reprehēdēdos alios ꝓm-

pti. ſe non patiuntᷣ a quibuſ li bet vel leuitᷣ reprehendi. Ad faciē publicā patiētiā fingūt. ⁊ in aīmo iracūdie virus ab/ ſcondūt. Ad nocendū pati. cū nocendi tempus inuenerint. Suoꝝ actuū negligētes fiūt. alioꝝ procaci libertate censo res. Impudentᷣ ſe aſſuunt ſa cris ꝟginibꝫ ac viduis. quibꝫ tanto agglutinanᷣ affectu. vt facilꝰ ab ecclīe (qđ dictu q̄ȝ ne phas eſt) ꝙ̄ ab eaꝝ coīone di ſcedāt. q̄ ⁊ ſi cū illis forte non peant/ tamē multe ſuſpitōis de ſepbendo materiā/ vitā ſu/ am/ maculis ſiniſtre opinio/ nis infamāt. Taceo de illis q̄ vndāte laſſabūdi corpis mo tu defluentibꝫ in talos veſtim tis incedūt. ⁊ magis laterum t eribus q̄dāmodo fluctuan/ tes aīoꝝ diſſol utionē. veſti/ gūs ſinuoſa mobilitate nutā tibꝫ pdunt. Illos q̄s ferat/ q̄ adumbꝛate ptendentes hone ſtatis imaginē. ad hec pupil/ lorū ac viduarū cauſas velut tuendas ſimulata pietate ſu ſcipiūt/ vt earū facultates ſu/ is adiūgāt/ Et diuites ex pau peribꝫ facti. vel ex diuitibꝫ di tiores tenuerē cenſum per ne fas accumulāt/ vt cū fuerit ex undāte patrimonio ſūptuoſi oꝛes effecti/ nūꝙ̄ materia vo luptatis gule ſue deficiāt. hos igitᷣ tales quare nō arguunt. q̄ arguendi ptātē diuinitꝰ ac/ ceperunt. Nō verentᷣ/ ne tam flagitioſe viuētibus parcunt. videantᷣ pbare q̄ faciūt. Quid ꝙ eos etiā ad officiū clericatꝰ admittūt (⁊ p nefas) q̄ſi parū ſit/ ꝙ tales (diſſimulata ſe ve ritate) nō increpāt. inſup ⁊ ho noꝛantᷣ.

¶ Ca. vi. reſponſio vbi oſten ditᷣ q̄bꝫ exigitᷣ cauſis vt q̄run/ dam infirmitas blande tra/ ctetur.

Ego uero ſi recolis inꝙ̄ quid de ſanctis ſacerdotibꝫ fuerit diſ putatū/ ſufficiēs accepiſti re ſponſuȝ. Eccleſie q̄ppe docto/ ribꝫ (ſicut ſup̄ iā diximꝰ) ⁊ cen ſura ineſſe dȝ. vt arguāt. ⁊ pa/ tiētia. vt emēdari nolentes. fortiter ferant. aplico ſatiſfa/ ciētes impio. q̄ thimotheo p̄/ cipit dicēs. Argue/ obſecra. i/ crepa in oī patiētia ⁊ doctrina qꝛ leniter caſtigatꝰ/ exhibet re uerētiā caſtigāti. aſpitate aūt nimie increpatōis offenſus. nec increpatōeȝ recipit. nec ſa lutē. Itē alio loco idē aplꝰ di cit. Nos q̄ firmiores eſtī/ im/ becilitates infirmoꝝ ſuſtiere Suſtinē t g̃ eq̄nimitᷣ iſirmos

quos emẽdare nõ poterint caſtigatos. Proinde q꞉ nec obiurgari omẽs expedit nec oẽs blãde tractari. ſciũt ſcti ſacerdotes atꝫ diſcernũt. q̄s debeant tpata ſeueritate corrigere. et q̊s ſacerdotali magnanimitate portare. ⁊ idõ oim q̊s (per dei grãꝫ) curãt. nõ voluptati ſꝫ vtilitati pſpiciũt. Deniqꝫ alios honorari deformit ambiẽtes q̊bꝫ nõ expedire nouerũt. non vitio alicui⁹ inuidie ſed alte prudẽtie ꝯſilio p̄tmittũt. ⁊ alios latere cupiẽtes honorant. vt eis aditũ ad maiores pfectus apiant. Eos q̊s poſſe pati increpatõeꝫ pbant. caſtigẽt ĩpatiẽtes obiurgatõis vt languidos palpant. nõ eis adulando q꞉ tales ſunt. ſꝫ infirmitatibꝫ taliũ cõpatiẽdo. ſi forte alit ſanari nõ poſſint. Ceterũ ſi eccie coione priuent infirmi. q̄ curari adhibita increpatione nõ poſſũt. aut intolerabilis mole triſticie ſup̄ modũ grauati ſuccũbũt. ⁊ ſctõꝝ oim vultus (p q̊s poſſent reſtitui deo) refugiũt. Aut certe ad oẽꝫ peccãdi impudẽtiã ſi fuerint exacerbati pſiliũt. ⁊ q̄cq̄d mali occulte faciebãt. publice perpetrabũt. in tantã deſaniã repande ſalutis deſpatõne plapſi. vt ſe iã ꝟba corripiẽtiũ in iocos exiciales impudẽti vrbanitate ꝯuertant. ac maledica in ſe. ex ipa iactatõe turpitudis ſue turpit viuẽtiũ maliuolas leticias paſcãt. ppter hͦ ergo blanda pietate portãdi ſũt. q̄ increpari p ſua infirmitate ñ poſſũt. Et reuera ſi peccanti. ſalubrẽ pudoreꝫ (dũ p eo erubeſcis) incutias. ac verecũdiã (quã p pctis ei⁹ aſſumis) in eũ pia cõpaſſiõe trãſfundas. facile in illo reprimit oẽm peccãdi licẽtiã atꝫ ei totã ĩpudẽtiã demis. licẽtioſe turpitudinis hortatõe. Tumoꝛeſ ei⁹ verecũdia (cuſtos integritatis) oꝛnabit. vt ei placeat. q̄ ante ſoꝛdebat. qñ ſoꝛdid⁹ erat Et ſordeat. qui ante placebat qñ ipe bonis oĩbꝫ diſplicebat. Sctõs viros amãdo ſectabit ⁊ ſectando in eoꝝ ſilitudineꝫ ꝟtutis euadere paulati vite prioris emẽdatõe reformabitur. vt ei q꞉ laborioſuꝫ fuit in ſublimitatẽ ꝟtutis euadere. tã deforme ſit in vicia rurſus (q̊bꝫ ſe gaudet caruiſſe) deſcẽdere. q꞉ ſicut ꝟtus oneroſa eſt vitioſo. ita ꝟtutis amico vicioſa volũtas amara eſt. Ecce quõ peccãtes oẽs blande tractat aut increpat. q̄ nihil aliud niſi eoꝝ salutẽ quibꝫ vult pdeſſe. conſiderat.

¶Ca.vij.q illi peccata aliēa impatient accuſāt: qui ſua nō cogitant.

Tamdiu eni quis peccata ſua (que ⁊ noſſe ⁊ deflere dz) ignorat: q̄ diu aliena curioſe cōſiderat. Qui ſi mores ſuos ad ſeipſum cōuerſus aſpiciat: nō requirit quod in alijs ſpāliter reprehendat. ſed in ſeipo quod lugeat Proinde fratꝝ nroꝝ vicia nō facile debemus accuſare ſz gemere. vt inuicē onera nra portantes. legem xpi implere poſſim⁹. qui vtiqȝ non accuſauit peccata nra. ſed tulit euangeliſta dicente. Ecce agnus dei. ecce qui tollit peccata mundi Itaqȝ ſi ille qui ſine peccato fuit: nos peccatores ineffabili pietate ſuſtinuit. ⁊ ſuſtinere nō deſinit. nō interitū nrm deſiderans. ſed pfectum. nec mortē peccantium. ſed ſalutē Nos quare exemplo noſtri ſaluatoris ⁊ dñi nō ſuſtineamus infirmos: ⁊ volumus a deo portari. Aut ſi ſani ſumus poſſumus adhuc vt fragiles infirmari.

¶Ca.viij. q̄tū remedij habz confeſſio peccatorum: ⁊ quale mereatur occultatio doloſa ſupplicium.

Huc accedit q ⁊ ipa pctā ſi habēt occulta. vel aliena nobis: vel alijs nra / vt pleruqȝ ⁊ ſctus inter pctōres lateat: ⁊ famā ſcti pctōr obtineat: inocentē (ſi ſe tueri nō pt) ſuſpitio iudicij incauta odēnat. ⁊ eū calliditas ingenij viuacis excuſat. Verūtamē nō diuinū ſz hūanuz fallūt iſta iudiciū. Et q̄d miꝝ ſi alios aīoꝝ q̄les ſint ſine ipſoꝝ pfeſſione neſcim⁹. cū noſipos ita hodie nouerim⁹: vt q̄les futuri ſim⁹ craſtino: neſciamus. Cū ergo nobis frēs q̄libet nri / pctā ſua tāqȝ medico vulnera (q̄bꝫ vrgent) aperiūt: opaꝫ dare debem⁹: vt q̄totius in ſanitatē (deo auctore) pueniāt: ne in peius diſſilata curatōe pſiliāt. Ea aūt crimia q̄ cuiuſlibet ſi ipis crim inoſis pfiteri nolētibꝫ vndecūqȝ claruerint q̄cūqȝ dō fuerit: patiētie leni medicamēto ſanata velut igne q̄dā pie increpatiōis vrenda ſūt ⁊ curāda: Qui ſi nec ſic q̄dē eq̄nimit ſuſtinētis. ac pie increpantis medela pceſſerit in eis: q̄ tā diu portati et ſalubrit obiurgati. corrigi noluerint tanqȝ putride corporis ptes dūt ferro excōicatōis ab

ſcidi. ⁊ ſic caro morbis emor-
tua ſi abſciſa nō fuerit: ſalutē
relique carnis putredis ſue
ↄtagione corrūpit: ita iſti qui
emendare deſpiciūt: ⁊ in ſuo
morbo pſiſtūt: ſi moribꝫ dep-
uatis in ſctōꝝ ſocietate pmā-
ſerint: eos exēplo ſue pditōīs
inficiāt. Porro illi qꝝ pctā hu
manā noticiā latēt: nec ab ip-
ſis ↄfeſſa. nec ab aliis publi-
cata ſi ea ↄfiteri vel emēdare
noluerit: deū quē hñt teſtē: ipꝫ
hituri ſūt ⁊ vltorē. Et qd eis
pdeſt hūanū vitare iudiciuꝫ.
cū ſi in malo ſuo pmāſerint:
ituri ſūt in eternū deo retribuē-
te ſupplicium. Qꝫ ſi ipi ſibi iudi
ces fiāt: ⁊ velut iniqtatis ſue
vltores: hic in ſe volūtariā pe
nā ſeueriſſime aiaduerſionis
exerceant: tpalibꝫ penis muta
būt eterna ſupplicia. ⁊ lachri-
mis ex vera cordis cōpunctō
ne fluētibꝫ reſtiguēt eterni ignis
incēdia. At hi q in aliq gradu
ecclaſtico ↄſtituti. aliqd occul
tū crimē admittūt: ipi ſe bōa
pſuaſiōe decipiūt. ſi eis videt
pfea coicare. ⁊ officiū ſuū im
plere debere: qꝫ hoīes occltati
one ſui crimis fallūt. Exceptis
em̄ peccatis q tā pua ſit. vt ea
cauē n̄ poſſint. p qbꝫ expiādis
qtidie deo clamam⁹ ⁊ dicim⁹:
Dimitte nobis debita nr̄a ſic
⁊ nos dimittim⁹ debitoribus
noſtris. Illa crimina caueān
tur q publicata ſuos autores
hūano faciūt dānari iudicio
q aūt ea cōmiſerint: ⁊ iō pde-
re metuūt: ne ſniaꝫ iuſte excōi
catōis accipiāt: ſine cā cōicāt
Imo ꝓ duplr ↄ ſe irā dīne
indignatōnis exaggerāt. qꝫ ⁊
hoībꝫ inocētiā fingūt. ⁊ ↄtem
pto dei iudicio abſtineri ab al
tari ſe ꝓpt homīes erubeſcunt
Qua ꝓpt facili⁹ ſibi deū placa
būt: illi q nō ↄuicti hūano iu
dicio. ſꝫ vltro crimē cogſcunt.
qꝫ aut ꝓpriis ↄfeſſionibꝫ illō
pdūt. aut neſciētibꝫ aliis / qleſ
occulti ſint ipi in ſe volunta
rie excoīs ſniaꝫ ferūt. Et ab al
tari cui miſtrabant: nō aīo ſꝫ
officio ſepati. vitā ſuā tanqꝫ
mortuā plangūt certi. qꝫ recō
ciliato ſibi efficacis pnie fru
ctibꝫ deo. nō ſolū amiſſa reci-
piant: ſꝫ etiā ciues ſupne ciui
tatis effecti. ad gaudia eterna
perueniant.

Ca. ix. qꝫ inique ⁊ non ſim
plicit arguentes. vani ſint ac
dīno iudicio ↄdēnandi.

IAm de illis q leui ſuſpitōe pmoti
ſimplr viuētes obiurgant: vt
illos incōdita correptōe ↄfū-
dant atꝫ deiciant: ⁊ ſibi p ho-

(neſcio cuiꝰ diſtrictiõis) gl'iaꝫ
querãt. nõ ẽ em̃ meũ aliqd di
cere ſup q̃buſtã pſpicue diuiꝰ
ſermo pnũciat. vt expoſitõe ñ
egeat. Ait em̃ in eccl'iaſtico ſpi
ritusſctũs. Eſt correptio men
dax more ↄtumelioſi. i. iudici
um qḋ nõ ẽ bonũ. vtiq3 ↄtũe-
melioſi hoĩs ⁊ ſupbi corre-
ptio (que dr̃ mẽdax) ſupbie ẽ
nõ alicuiꝰ hũilitatꝫ iudiciũ. et
iõ nõ ẽ bonũ. Quid potuit eui
dentius. q̃d acrius dici. q̃3 vel
ↄtumelioſũ dicẽt mẽdacit̃ ar
guentẽ. q2 ⁊ ↄtumelioſus ẽ. q̃
mendacit̃ arguit. ⁊ q̃ ↄtumeli
am facit. Itẽ in puerbijs. Te
ſtis falſus nõ erit impunitꝰ.
⁊ q̃ arguit inique. nõ effugiet.
Quis ẽ teſtis falſus. niſi qui
hoĩeꝫ quẽlibet de criminibꝰ diſ
cuſſis obiurgat. Quẽ ꝓpterea
inique increpantẽ dicit ñ im
punitũ futuꝝ. q2 ĩnocẽtẽ null'
puocantibꝫ dmeritꝭ arguẽdo
vult videri reũ. Ex aũt dicit
de eo q̃ inique arguet nõ effu
giet. q̃d aliud dꝫ intelligi. niſi
irã dei nõ effugiet. q̃ aliquẽ ñ
ſic corripit vt emẽdet. ſ3 vt ſe
pcacit̃ iactet. S3 de ↄtẽptori-
bus pceptoꝝ dei. ⁊ de correpti
onis ac patiẽ virtute ſufficiant.
iſta q̃ diximꝰ. ne in vno caplo
iſto ampliꝰ imorati. aut cetera
breuiꝰ q̃3 neceſſe ẽ trãſcurra-
mus. aut intẽtõeꝫ vr̃aꝫ longi
tudine nimiũ ꝓtelati voluis
oneremꝰ. Videamꝰ itaq3 q̃d
nos etiã ↄtinẽtia ↄſequentis
capl'i doceãt. Vtrꝝ inqt cõgre
gandis fr̃ibꝫ aut alẽdis expe-
diat facultates eccl'ie poſſidere
an pfectõis amore ↄtemni.

Ca. x. q̃ ſacerdotes nihil p
priũ hẽant. ⁊ eccl'ie facultates
tanq̃3 cõẽs. vt pote deo rõnem
reddituri ſuſcipiãt.

Expedit eccle
ſie facultates poſſide
ri. ⁊ ꝓprias pfectõis amore. cõ
temni. nõ em̃ ꝓprie ſũt. ſ3 coẽſ
eccl'ie facultates. Et iõ q̃ſquis
oibꝫ dimiſſis q̃ hũit aut ven-
diꝫ. fit rei ſue ↄtẽptoꝝ. cũ ꝑpo
ſitus factꝰ fuerit eccl'ie. oĩm q̃
h3 eccl'ia efficit̃ diſpenſator.
Deniq3 ſctũs paulinꝰ (vt ipſi
melius noſtis) ingẽtia ꝑdia
q̃ fuerũt ſua vẽdita. paupibꝫ
erogauit. S3 cũ poſtea factus
ẽ eps. nõ ↄtẽpſit eccl'ie faculta
tes. ſ3 fideliſſime diſpẽſauit.
Quo facto ſatis oñdit. ⁊ ꝓpri
as debere ꝓpt̃ pfectionẽ cõtẽ-
ni. ⁊ ſine ipedimẽto pfectõis
poſſe eccl'ie q̃ ſunt ꝓfecto coĩa
poſſidere. Quid ſctũs hylariꝰ
nõne ⁊ ipe oĩa ſua pentibꝫ re
liq̃t. aut vendita paupibꝫ ero
gauit. Is tñ cũ merito pfecti

onis ſue fieret eccleſie Arela
teñ. ep̃s/ qd̃ illa tunc habebat
eccl'ia nõ ſolũ poſſedit. ſ3 etiaz
acceptis fideliuz numeroſis
hereditatibꝰ ampliauit. Iſti
ğ tã ſcti q̃ ꝑfecti põtifices/ fa
ctis euidẽtibꝰ clamãt/ poſſe ⁊
debere fieri qd̃ fecerũt: q̃ vtriq̃
hoies tã ſecularium q̃ diuinaꝝ li
teraꝝ ſine ambiguitate doctiſ
ſimi. ſi ſcirẽt res eccl'ie debere
ↄtẽni/ nunq̃ eas hũerãt. qui
oĩa ſua reliqrant. Vnd̃ datur
intelligi/ ꝙ tanti ac tales viri
q̃ volẽtes fieri xp̃i diſcip'li/ re
nũciauerãt oĩbꝰ q̃ hẽbant. nõ
vt poſſeſſores. ſed vt ꝓcura
tores facultates eccl'e poſſide
bãt. Et iccirco ſcientes/ nihil
aliud res eccl'e eẽ/ niſi vota fi
deliũ. p̃cia pctõꝝ. ⁊ patrimonia
paupeꝝ. nõ eas vendicauerũt
in vſus ſuos vt ꝓprias/ ſ3 vt
cõmẽdatas paupibꝰ diuiſerũt
hoc ẽ poſſidẽdo cõtẽnere/ non
ſibi ſed aliis poſſidere. Nec
habendi cupiditate eccl'e facul
tates ambire. ſed eas pietate
ſubueniẽdi ſuſcipe. Qd̃ ha
bet eccl'ia/ oĩbꝰ nihil habẽtibꝰ.
hr̃e cõe. nec aliqd̃ inde eis. q̃
ſibi de ſuo ſufficiũt/ erogare.
qñ nihil aliud ſit hñtibꝰ dare
q̃ perdere. Ca. xi. cũ q̃ dam
no aĩe ſue ab eccl'ia (que pau
pes paſcit) accipiunt illi/ qui
de ſuo ſibi ſufficiunt.

Nec illi qui
ſua poſſidẽtes da
ri ſibi aliqd̃ volũt/ ſine grãdi
pctõ ſuo (vñ paupꝝ victurꝰ ẽat)
accipiũt. De clericis quidẽ di
cit ꝓphã. Pctã ꝑp'li mei come
dũt. Sed ſicut nihil habẽtes
ꝓpriũ/ nõ pctã ſ3 alimẽta (qui
bus indigere videtur) accipi
unt. Ita poſſeſſores non ali
mẽta (q̃bꝰ abũdant) ſed alie
na peccata ſuſcipiũt. Ipſi quo
q̃ paupes/ ſi ſe poſſint ſuiſ ar
tificiis aut laboribꝰ expedire.
nõ p̃ſumãt. ꝙ debet debilis vi
tã firmus accipe/ ne forte ec
cleſia (q̃ p̃t oĩ ſolatio deſtitutiſ
neceſſaria miſtrare. ſi oẽs eti
am nihil indigẽtes accipiãt)
grauata illis q̃bꝰ debet ſubueñ
re/ nõ valeat. Qui autẽ eccl'e
ſeruiũt/ ⁊ labori ſuo velut de
bita reddi oportere credẽtes
ea q̃bꝰ opus nõ hñt/ aut acci
piũt libẽter aut exigũt/ nimiſ
carnal'r ſapiũt/ ſi putãt. ꝙ ec
cleſie fidel'r ſeruiẽtes. ſtipen
dia t'rena ac nõ potiꝰ p̃mia eť
na pcipiãt. Seclar'ꝫ q̃ppe mili
cia (q̃r celeſtia nõ h3) terrena
ſtrẽnue militãtibꝰ p̃ſtat vñ ſa
tis indignũ ẽ/ ſi fidelis ⁊ opo
ſa d̃uotõ clericoꝝ ꝑfc̃ ſtipẽdiũ
tp̃ale p̃mia ſempit'na ↄtẽnat
Et ſi q̃libet miſter eccl'e nõ h3
vñ viuat/ nõ reddit ei hic ſed

neceſſaria p̄ſtat eccl'ia. vt in fu
turo p̄miū laboris ſui r̄cipiat
qđ in hac vita iā ſpe diuīce p/
miſſiōis expectat. Illi q̄ꝫ q̄ vl'
idonei nihil ſibi q̄ dari velut
debitū poſcūt: ſꝫ tn̄ eccl'ie ſum
ptibꝰ viuūt: nō ē meū dicē. q̄
li pctō cibos pauperꝝ p̄ſumē/
do ſuſcipiūt. qui eccl'iaꝫ quam
iuuare de ꝓprijs facultatibus
debuerāt: iuis expēſis inſup
grauāt. Propt̄ h̄ forṫaſſis i cō
gregatōe ſūt viuētes. ne aliq̄ſ
paupes paſcāt. ne aduenientes
excipiāt. ne ſuū cenſū expenſ
q̄tidianiſ minuāt. Ex ſi aliq̄d
de fructibꝰ eccl'ie velut ꝓ ipa ex
pēſa ſua ꝯtulerit: nō ſe p̄ferāt
inani iactātia illis: q̄s (nihil
hn̄tes) paſcit ⁊ veſtit eccl'ia. q̄ꝛ
ꝑfectior ē ille. q̄ ſe rebꝰ mūdi
expoliat. aut q̄ cū nihil hn̄erit
nec hr̄e deſiderat. q̄ꝫ ille q̄ ex
multis que poſſidet eccl'ie ali/
q̄d p̄ſtat. ac ſe de eo qđ p̄ſtite/
rit forſitan iactat. Dura ſunt
que dico nec ego diffiteor. du
ra ſūt. ſꝫ nolētibꝰ obſeruare.
Ceterꝝ ſi fiant illa. que diffici
lia nō faciētibꝰ ſūt. ſtatim faci
lia faciētibꝰ fiāt. Nō ḡ ea que
nolumꝰ obſeruare: impoſſibili
tas nobis facit dura. ſꝫ nouī/
tas. In vſuꝫ veniāt ⁊ nemieꝫ
frequētata ꝯturbent. Nā que
ro q̄d ſit eoꝝ que dixi: diffici/
le vt hꝫ id qđ opus nō hꝫ: ab
eccl'ia nō accipiat. an id qđ hꝫ.
nō ſine cā ꝯtēnat. Si ꝓpt̄ hoc
nō vult ſua relinquere vt ha/
beat vn̄ viuat: vt q̄d accipit.
vn̄ rōeꝫ reddat: vt quid pctis
alienis ſua mlt̄iplicat.

¶ Ca. xij. q̄ ſunt q̄ etiā cū ꝑfectu
aīe ſue opibꝰ ſuſtētent eccl'ie.

Itaq; ſacerdos cui diſpenſatōis
cura cōmiſſa ē: nō ſolum ſine
cupiditate / ſꝫ etiā cū laude pi
etatis accipit a ꝑp̄o diſpēſan
da. ⁊ fidel'r diſpēſat accepta.
q̄ꝛ oīa ſua aut reliq̄t aut eccl'ie
rebꝰ adiunxit. ⁊ ſe in numero
pauperꝝ paupꝑtatꝭ amorē ꝯſtitu
it. ita. vn̄ paupibꝰ ſubmiſerat.
inđ ⁊ ipe tanq̄ꝫ paupꝑ volūta/
riꝰ viuat. Clerici q̄ꝫ q̄s paupes
aut volūtas aut nāitas facit
cū ꝑfectōe ꝯtutꝭ vite nccia: ſi
ue in domibꝰ ſuis ſiue i ꝯgre/
gatōe viuētes accipiūt. q̄ꝛ ad
ea accipiēda. nō eos hn̄di cu/
piditas ducit. ſꝫ cogit viuēdi
nccitas. ¶ Ca. xiij. q̄d facere
dēant cl'ici: q̄ꝝ infirmitas nō
pōt ſua ꝯtēnere.

Ali aūt qui tā ifirmi ſūt. vt poſſeſſi
oibꝰ ſuis r̄nūciare n̄ pn̄t. ſi ea
q̄ accepti erāt diſpēſatori r̄ſtit

quant nihil habentibꝫ ꝯferen da. ſine pctõ poſſideãt ſua. q2 ipſi q̊dãmodo ſua relinquunt qñ ꝓpꝛijs ꝯtẽti rebꝫ. nihil eoꝝ q̄ labori vel oꝛdini ſuo debe/ ri arbitrant̄ accipiũt. Qꝫ ſi pu/ tant ideo accipi debere/eoꝝ q̄ ꝯferũtur eccie poꝛtõez: vt non ea videant̄ abijcere. ſe ꝓo nõ poſſe ſua relinquere qꝛ eis de/ foꝛme ſit ſua int̄ paupes red/ di. nouerĩt eẽ defoꝛmiꝰ. poſſeſ ſoꝛes de elemoſynis paupeꝝ paſci.

¶ Ca. xiiij. q̄ ſunt vera gaudia vel vere ditie. ⁊ q̄d impedimẽ ti afferant bona pñtia amato ribꝫ futuroꝝ.

Heu quã ſub/ tiliter nos ille decipiẽ di artifex fallit. quãta cecitate oculos nr̃e mẽtis obducit ne diſcernamꝰ gaudendi auidi. vñ iuſtiꝰ gaudeamus. Aut ne cupiẽtes augeri diuitijs nouerimꝰ: q̄s q̄bꝫ incõpabilit̄ p̄fe/ ramꝰ. Nã gaudere q̄dẽ bonũ ẽ. ſꝫ q̄ gaudꝫ: ſi nõ inde gaudꝫ vñ dꝫ: nõ p̄t bonũ eẽ qꝛ gaudꝫ. Siquidẽ gaudet ⁊ raptoꝛ: cũ deſiderat a rapuẽit. Gaudet ⁊ ebꝛioſus: cũ exoptate occaſio nẽ potatõnis inuenerit. gau/ det ⁊ adulter: cũ ad delectatõ nẽ coꝛpis ꝯcupitã ꝑuenerit. Sed cũ ſit gaudere bonuꝫ: de his atqꜫ hmõi gaudere: gran de malũ ẽ. Hec ⁊ his ſilia ſũt vñ nos gaudere vult mundꝰ. cũ ſuis amatoribꝫ pituꝛ: hec ſũt q̄ repudiare debemꝰ. vt de bona ꝯſcia. de ſctitate moꝝ. de acq̄ſitiõe ꝟtutũ. de dono dei. ⁊ de ꝓmiſſiõe futuri regni inef/ fabilit̄ gaudeamus. Ditari q̄ꝫ diuitijs grande eſt bonũ. ſꝫ in/ de ditari vñ nõ deas: nõ ẽ hñ da facultas. ſꝫ deteſtãda cala/ mitas. nihilqꜫ miſerius eo: q̄ iniq̄s acq̄ſitoribꝫ creſcit. queꝫ locupletẽt fraudes faciũt ac ra pine. Ille nobis ãbiẽde ſunt ditie: q̄ nos oꝛnare pit̄ poſſint ⁊ munire q̄s nec acq̄rere poſ/ ſumꝰ iniuſti nec ꝑdere. q̄ nos cõ tra hoſtiles ipetus armant. a mũdo diſcriminãt. deo cõmẽ/ dãt. ditant aĩas nr̃as atqꜫ no bilitãt. nobiſcũ ſũt intra nos ſũt. Diuitie nr̃e credẽde ſũt: pudicicia q̄ nos pudicos. Iu ſticia que iuſtos. Pietas que pios hũilitas que hũiles. mã ſuetudo/q̄ mãſuetos. Inno/ cẽtia/que inocẽtes. Puritas/ que puros. Prudẽtia que pru dẽtes. Tpantia q̄ tpatos ⁊ ca ritas que nos fac̄ deo ⁊ hoĩ bꝫ caros. vitioꝝ ĩpotẽtes. ſecl'i cõ tẽptores. ac bonoꝝ oĩm ſecta/ toꝛes. hec ſũt nõ oĩm ſꝫ ſctoꝝ

ſancte virtutes.nõ diuitiũ ſup//
bo℞ ſꝫ hũiliũ pauperꝫ faculta//
tes priõniũ cordiũ.diuitie i
corruptibiles mo℞/ q̃bꝫ non
abundant:niſi q̃ illis carnali
bus ex corde renũciant. Que
cõiis ꝛ ipa ſint bona(vtpote a
bono deo creata)tñ q2 ſũt bo//
nis ꝛ malis cõia:ſtudẽt ea vi
ri ſpũales ↄtẽnere.q̃ poſſit ad
illa incõpabilr meliora(que
ſũt bonorũ oĩm ꝓpria)ꝑueni//
re.qm̃ nõ ẽ tale bonũ qḋ hñt ꝛ
mali.ſꝫ q̃le illud ẽ.qḋ nõ hñt ni
ſi boni. Corpale bonũ qñ ha//
bẽt iniq̃ ipo℞ ẽ premiũ.qñ ha
bẽt iuſti.nõ ẽ eo℞ pmiũ ſꝫ tpa
le ſolaciũ. Itẽ boni tpal amiſ
ſio fit exercitiũ iuſti.ꝛ iniuſti
ſuppliciũ.q2 ꝛ iuſtꝰ celeſtiũ de//
ſiderio captus.oĩa tpalia ſi//
ue hẽat ſiue amittat:oĩno nõ
ſentit. Iniquus ꝛ qḋ cũ dele//
ctatõe hũit.ſine dolore ñ pdit
ꝑpt h̃ g̃ eis q̃ militãt deo:fugi
ende ſũt ex toto corde diuitie q̃s
q̃ hr̃e volũt:ſine dolore ñ que
rũt:ſine difficultate nõ inue//
niũt.ſine cura nõ ſeruãt. ſine
anxia delectatõe nõ poſſident
nec ſine dolore pdũt. Apl's ãt
xp̃i militibꝫ dixit. Uolo vos
ſine ſolicitudine eſſeꝰ ꝛ radix
oĩm malo℞ ẽ auaritia.quã q̃//
dã appetẽtes errauerũt a fide
ꝛ inſeruerũt ſe doloribꝫ mult̃

Hic ſic cenſus ille frenꝰ/eis a
quibꝫ vitioſe diligit:nõ ẽ vo//
luptatũ materia ſed dolorum
Quapp̃t expedit ecclie faculta
tes poſſidere. vt inde viuant
qui nõ ſeclo(cuiꝰ gaudia fugi
tiua repudiãt)ſed deo deſerui
unt.cuiꝰ ineffabilia bona deſi
derant.

¶Ca.xv.q̃lr intelligat qḋ apl's dicit.qui i ſacrario opant q̃ d̃ ſacrario ſt edãt

DE talibus
dicẽ videt apl's q̃ i ſa
crario opant.q̃ de ſacrario ſũt
edãt.ꝛ qui altario ſeruiũt:cuꝫ
altari ꝑticipant. Qx niſi h̃ de
contẽptoribꝫ facultatũ ſuarũ
vellet intelligi:nũq̃ ſecutꝰ ad
iungeret. Ita ꝛ deꝰ ordinauit
his qui euãgeliũ annũciãt.de
euãgelio viuẽ. De euãgelio
viuũt q̃ nihil ꝓpriũ hr̃e volũt
q2 nec hñt nec hr̃e aliqd ↄcu//
piſcũt.nõ ſuo℞ ſed cõim poſ//
ſeſſores. Quid ẽ aliud d̃ euã//
gelio viuere.niſi laborãtẽ inḋ
vbi laborat:neceſſaria vite ꝑ
cipe. Apl's tñ q̃ ſic euãgeliũ p̃
dicauit:vt nec de euãgelio vi
ueret.ſꝫ neceſſaria ſuis mani
bus miſtraret.de ſe confitent
loquit. Ego aũt nullo horum
vſus ſũ. Et q̃lr h̃ dixerit.ſecu//
tus apuit dicẽs. Expedit mi//
hi mori magꝭ:q̃ vt gl'iã meã

quis euacuet. Euacuari dicit
gl'iam ſuam. ſi ab eis q̃b⁹ p̄/
dicabat: voluiſſet accipe vite
tp̄alis expenſã. Nolebat q̃p/
pe in p̄ñti laboris ſui fructuȝ.
ſȝ in futo recipe. Si ğ ille q̃
nihil hẽbat/noluit de euãge/
lio (vbi laborabat) ſȝ ſuiſ maĩ
bus viuere: ne gl'iaȝ ſue mer/
cedis amitteret: q̃d nos qui. ⁊
ꝓpria nolu̾m⁹ amore poſſidẽ/
di/nõ viuẽdi nc̃citate relinq̃/
re. ⁊ accipe inſup volum⁹. nõ
vñd viuam⁹: ſȝ vñd cenſum
nr̃m incremẽtis dãnabilib⁹
augeam⁹ ¶ Ca. xviij. de cupi
ditate q̃l'r eis q̃s ſel'inuaſerit
dominet'.

Ecce eni iu/

bet nobis impioſa cu
piditas: vt diua p̄cepta ꝑui/
pẽdẽtes. poſſeſſionũ terreſtri
uȝ dãnoſa cõpẽdia cogitem⁹.
vt in eis totã ſolicitudinẽ cu/
rãq̃ꝫ ponam⁹: vt inde noſ mor
bida vanitate iactem⁹. vt am
plitudine p̃rimonij diffuſio
ris elati fieri paupes ſpũ ne/
gligam⁹. Et (o facin⁹ inaudi/
tũ) ſuaui iugo xp̄i ꝯtẽpto fer/
reũ cupiditat̃ impiũ. volũta/
ria mẽtiũ inclinatiõe ſuſcipi/
mus. ⁊ dñi nr̃i leui onere (qd
ſubiectos nõ onerat. ſȝ hono/
rat. nec deprimit. oĩno ſȝ ſub
leuat (poſthito plũbeũ pond⁹.
nr̃is ceruicib⁹ aggerimus. qd
citius põt deponi q̃ꝫ ferri: q̃a
⁊ ip̃a cupiditas. q̃ nobis vltro
ſubijci volẽtib⁹. h̃ pondus im
ponit. ꝯtẽni p̄t facili⁹ q̃ꝫ exple
ri. Et iõ qui illi ſe volẽtes de/
derint: oppugnati volũtateȝ
reſiſtendi vlteri⁹ nõ hẽbunt.
tyrãnice dñanti. Et h̃ fit iuſto
dei iudicio. vt q̃ cupiditati re
ſiſtere nolum⁹ ingreſſure: iaȝ
reſiſtere nequeam⁹ ingreſſe.
O plangendũ miſerabil'r mẽ
tis expugnate ſeruiciũ. O ex/
pectãdũ dñice cupiditat̃ im/
periũ: vt ex hoſtib⁹ ſuis com/
potes faciat ſuos. Promittit
ingentia ⁊ honoꝝ tp̄aliũ pol/
licitatõne deceptos. impellit
iã miſeros ⁊ miſerãdos i tur/
pia. Tenet nos lucroꝝ pena
liter dulciũ cathenis addictoſ
⁊ in ſua ditiõe captiuos. Nec
trahit inuitos. ſȝ qd deterius
volẽtes ducit q̃cunq̃ꝫ volue/
rit. Vaſtat in nobis quicq̃d
verecundie ac pudoris inue/
nerit. ⁊ q̃s iã ſuiſ triũphis ad
dixit adhuc tãq̃ꝫ r̃ſipiſcẽdi ſu
ſceptos. oĩb⁹ virib⁹ honeſtat̃
exarmat. nequãdo ꝯtra eã q̃
bellare volumus. rebellem⁹.
Rapit nos ac paſſim ꝑ oĩa ac
quiſitionuȝ genera/cupidos
acquirẽdi diſꝑgit. Nõ ꝑmit/

tit animū liberꝫ. nō ſtabile cor
pus vagāte aio mobilr autq̄
etum. ⁊ velut quedā cadaue
ra in paſtū feris auibus/beſti
iſqꝫ ꝓiecta. captiuos ſuos im
mūdis ſpiritibꝫ tradet. nō la
cerādos. ſꝫ auidiſſimis mor
tiferorꝫ criminū faucibꝫ deuo
randos. nec tamē vt eſſe iam
deſinant. ſꝫ penaliter viuant.
Deniqꝫ in vicijs adhuc por
tat funera ſua. corꝑibꝫ idē vi
uis ſimul ⁊ mortuis. Hinc ē
qꝫ eo pctō viuētes (q̄tuꝫ nos
ꝯgeſtaꝝ opū ꝓiacteт acceſſio)
ipſa fruēdi carnalibꝫ delectati
one ſentimꝰ. ⁊ q̄tam ꝟtutuꝫ
inopiā ſuſtineamꝰ velut mor
tui ꝟtutibꝫ ignoramꝰ

¶ Ca. xvij. qꝫ deū illi perfecte
poſſideāt qui terrenis poſſeſ
ſionibꝫ ex corde renūciāt.

HEc ſunt pro
pter q̄ nō explēdis vo
luptatibꝫ ac fouēdis. ſꝫ ꝯgre
gādis frībꝫ aut alēdis expedit
facultates eccl'ie poſſidere vt
vno ſollicitudinē oīm in ſua
ſocietate viuētiū ſuſtinēte oēſ
q̄ ſub eo ſūt. fructuoſa vacati
one potiant ſpūali ⁊ quiete.
Ideo int poſui iſtud aduerbi
um. qm̄ q̄ ocioſa quiete ꝑfrui
tur niſi ſpūalit vixerit. more
pecudū viuit. Et ideo is/ quē
nulla corporee neceſſitatꝭ cu
ra ſollicitat. nll'a occupatio do
meſtice ſolitudinis inquietat
nullus litigator infeſtat. nul
lus calūnioſus exagitat. q̄d
aliud curare debet harum mo
leſtiarum. ⁊ his ſimilium li
ber niſi vnde ad meliora pro
ficiat. Unde vicia ſua profe
ctibus quotidianis īminuat.
virtutes augeat. ⁊ pro carna
libus que contempſit. ſpiri
tualia bona poſſideat. In hiſ
ſe diuinitus adiutus exerce
at. ea ſemper amplectatur ac
diligat ⁊ non ſolum alijs om
nibus delectationibus ſuis.
ſꝫ ēt carnis ſue cruciatibꝫ an
teponat. vt qui ſibi nihil reli
quit. qd̄ formidaret amittere
⁊ ea ꝑ quibꝰ oia que habebat
abiecit. tanta fidei firmitate
retineat. vt ſi neceſſe fuerit. ꝑ
eis libenter corpus ſuuꝫ im
pendat. Proinde quem poſſi
dēdi delectat ambitio. deum
(qui poſſidet omia que crea
uit) expedita mēte poſſideat.
Et in eo habebit. quecūqꝫ ha
bere ſancte dſiderat. Sed quo
niam nemo poſſidet deum.
niſi qui poſſidetur a deo. ſic
ipſe primitus deo poſſeſſio
eſt. ⁊ efficitur ei deus poſſeſ
ſor et portio. Sed quid fe
licius poteſt eſſe eo. cui effi

tis ſu⁹ ꝯditor cēſus et hēditaſ eſſe dignaſ ipa diuinitas. ſi eū modo ſctis opib⁹ colat. omēs fructus ex illo pcipiat. in illo ꝛ de illo iugiſ viuat. ꝛ nichil trenū cū illo poſſideat. qꝛ oiū ꝯditor (cui nihil pt eoꝝ q̄ fecerit. eq̄ri) Nō dignaſ cū his q̄ ꝯdidit poſſideri. deinde q̄d vltra querit. cui oīa ſuus ꝯditor fit. aut q̄d ſufficit. cui ipe non ſufficit. hūc poſſidebat. ꝛ ab illo poſſidebaſ ille. q̄ dicebat in ſpū. Porcio mea dñe. dixi cuſtodire legē tuā. ꝛ dñs pshēre ditatis mee. ꝛ calicis mei. Sꝫ ipe cū dicit filijs leui. Nō dabitis ptē inſ fres ſuos. ego dominus porcio eoꝝ. ſatꝭ oñdit. q hi qui terrene hereditatꝭ cōtem pſerint portionē. deū mereanſ ſpūalr poſſidere. Cui⁹ ditati muneribꝰ. oia q̄ pclara hūſ in h̄ mūdo. faſtidiūt. ꝛ ipſū poſſidere. ꝛ ab ipo poſſideri. ꝛ ſolo pfrui atꝫ illi adherere inſepabilr ꝯcupiſcūt vñ datur intelligi. q qui tpalia bona. q̄ ſeculi gaudia pitura ſectaſ ac diligit. que ꝛ q̄ta ſit diuine dulcedinis mltitudo. nō didicit. Quis ei cui de⁹ dignatur eē poſſeſſio. aliq̄d aliud q̄rit. aut q̄s nō p amore illi⁹ oia q̄ putanſ magna. ꝯtēnit. Ergo q̄ deū vult poſſidere. renūciet mūdo. vt ſit illi de⁹ beata poſſeſſio. nec renūciat mūdo his. que trene poſſeſſiōis adhuc dlactat ambitio. qꝛ q̄diu ſua nō relinquit. mūdo (cui⁹ bona retinet) ſeruit. Et vtiqꝫ nō pt mūdo ſeruire ſiml ꝛ deo. Ac ſic ꝓpterea voluit de⁹ cultores ſuos oibꝰ renūciare. ꝓpt q̄ diligit mūdus. vt excluſa cupiditate mūdi. diuina in eis caritas poſſit augeri vel pfici. Et iō decimas ac primitias frugū. primogenita ꝛ ſacrificia ꝓ pctō. vel vota (q̄ ſibi de⁹ iuſſit offerri) ſacerdotibꝰ ac miſtris diſtribui debere ꝯſtituit. vt deuotiſſimo ꝓplō vite neceſſaria miſtrāte ipi creatori ac paſtori ſuo. liberis mētibꝰ miniſtrarēt. atꝫ in e⁹ cultu ſine vlla ſollicitudine corpali ꝓficēnt. ne trenis occupatōibꝰ iplicati officio ſuo dignas excubias ſtrennue curare non poſſint. Nunc autem q chriſtiani tēporis ſacerdotes magis ſuſtinent q̄ꝫ curant poſſeſſiones eccleſie ꝛ in hoc deo deſeruiunt quia ſi dei ſunt. ea que conferuntur eccleſie. dei opus agit qui res deo conſecratas. non alicuius cupiditatis ſed fideliſſime diſpenſationis. intentione non deſerit. Quia poſſeſſiones ipas quas oblatas

a ꝑplo ſuſcipiunt̃ ſacerdotes: nō ſunt iā res mūdi credēde ſ; dei.qm̄ ſi veſtes vaſa ꝛ cetera que in ſacro vſu miniſtrātibꝰ erāt: ſacra vocabant̃ nec in vſus hūanos reuocari iā poterant. diuinis myſteriis ſeꝫ ꝯſecrata: quō nō ea que ꝯferunt̃ eccleſie: ſacra credēda ſūt. Quibus nō (vt ſeculi rebꝰ) luxurioſe ſ; ſcrē (vt deo ꝯſecratꝭ) vtūtur ad neceſſaria ſacerdotes: vt illis oībꝰ q̄ ſe ꝑfectōiſ amore ſub vno ꝯſtituūt: ꝛ ſua ſibi nō vendicāt eccle facultates. ad h̄ ipm collecte ſufficiēt: et quicq̄d oībꝰ occupatōibꝰ abſoluti ꝓficiūt: fructꝰ illiꝰ q̄ vnꝰ pro multis occupatus ē fiat. At; ita ille qui ſollicitudines oī; ſub ſe viuētiū portat: in ꝯgregatione ſua ꝓficiente ꝓficiet vt ſicut illiꝰ occupatio/oīm ſuoꝝ facta ē fructuoſa vacatio: ita oīm diſciploꝝ ꝑfectio glīoſa mgr̄i honor hēat̃ ꝛ glīa.

¶ Ca.xviii. q̄ nihil ꝓficiant: qui abſtinētes anobis: viciis ſeruiūt.nec ꝓſit illis facultates abiicere: qui ſuas faciunt voluntates.

IAm queſiſtis.que ſit abſtinētie credenda ꝑfectio.ꝛ vtrū tātū corꝑi/an ꝛ aie neceſſaria dēat iudicari. Si hoiez totū dtus hec q̄ abſtinētia noiat̃ ꝑfecta ſcrificat.nō ſolū corꝑi ſ; etia; aīe neceſſaria ē.q: oīs homo ex corꝑe ꝯſtat ꝛ aīa. S; in eiſ q̄ diuerſis vitiis ſubiacentes aliquid eoꝝ ſibi q̄ vſui nr̄o cōceſſa ſūt.inſ dicūt: abſtinētia q̄dē/ſ; carnalis ꝛ ipꝑfecta debꝫ intelligi. Ea aūt ſpūalis atq; ꝑfecte cenſenda ē.que abſtinētē tā ab illecebris carnaliū voluptatū q̄; a pcīs omībꝰ facit alienū. Cuius nec aīm deſideriorū morbi corrūpūt.nec imperio gule dn̄antis queſite delitie vires corꝑis frāgūt. Proinde ille abſtinēs vere credēdus eſt.qui viciorū oīm liber effectus ē.ac reciſis corꝑis voluptatibꝰ elaborat: nō vt ꝯcupiſcētiā ſue carnis exatiet: ſ; vt mortalē vitā neceſſarioꝝ ꝑceptōe ſuſtēret: Qm̄ q̄dē q̄cq̄d ſine q̄ viui p̄t ꝑcipit̃: nō ſuſtentāde vite ſ; fouende luxurie carnis impendit̃. Hec nāq; dtꝰ q̄ abſtinētia n̄ ſolū ciborū delicatoꝝ ſ; etiā maloꝝ oīm nūcupat̃: cū oībꝰ oīno neceſſaria ſit: cū illis marie familiarior at; ꝯiūctior eē credēda ē. (q̄bꝰ iux̄ illō qō i actibꝰ aploꝝ legit̃) factū vnū cor ē: ꝛ aīa vna dine caritatꝭ igne ꝯflata ꝛ q̄bꝰ ſub vniꝰ ordinatōe viuē

tibus/oia oim coia fiunt.ſi tn̄
ita eis vna ſit vita.ſic ſit vna
ſubſtātia. Et nulla ſit in eis
diuerſitas aioꝝ.q̄bꝫ ē coio fa-
cultatū.q2 vt fieret ⁊ eēt aiaꝝ
ſctā cōiūctio.neceſſaria eſt fa
cultatū iudicata cōio. Ceterū
q̄d eis ꝓdeſt.ꝙ facultates ſu-
as abijciunt.ſi volūtates pro
prias nō relinquūt.cū ſit lon
ge p̄ſtanti⁹ voluntatibꝫ ꝓpꝛijs
renūciare.q̄ʒ rebꝫ. Res ſuaſ ēt
mōi hui⁹ phi.vel etiā abijcere
potuerūt.⁊ nūc quilibet hereti
ci poſſunt.ſed nec illi cū ſue vo
lūtatis fierent amatores.ſm
volūtatē dei vixerūt.⁊ iſti dn̄i
ce volūtati ſue volūtatis ſtu
dio ɔtradicūt. Non ḡ ea res
nos deo cōmendat.quā ⁊ ini-
mici dei faciūt.ſʒ illud qd̄ nō
niſi vere xp̄iani.⁊ ꝑ hᷓ amato-
res dei ꝑficiunt.hi ſunt q̄ vo
luntatibꝫ ſuis/rebuſq3 ꝓiectis
ſuo ſe creatori ex toto corde
ſubijciūt.ac ſuū velle ex eius
volūtate ſuſpēdūt. Et iō quic
quid eis ſenſus carnis ſequē
dū.faciendūq3 ſuggeſſerit.iu
ſticie capti delectatōe cōtem-
nunt.

Ca.xix.q̄ʒta bona prim⁹ hō abſtinētie bonuʒ negligendo ꝑdiderit.

QUod ſi pri
mus hō voluiſſet in il
la ꝑadiſi btītudine cuſtodire
vt a fructu.vni⁹ interdicte ar-
boris ieiunaſſet.nec ſtatū il-
lū tante felicitatis amitteret
nec eū volūtaria ſalutaris p̄-
cepti tranſgreſſio/ neceſſitati
corruptōis ac mortalitatꝫ ad
diceret.vt tāta bn̄ficia dei ſui.
que in natura ſue cōditōis ac
ceꝑat.aut corrupet pctō cor-
ruptus.aut ꝑderet. Quis em̄
ſufficiēter enumeret.q̄ ⁊ q̄ʒta
bona illi⁹ abſtinētie cōtēptus
ademerit.ꝙ intellectual' mē
tis dignitate donatus.imagi-
nē ſui creatoris accepit.ꝙ ſo-
li deo ſuo ſubiect⁹/oia viſibi-
lia ſibi ſubiecta cōſpexit.ꝙ ei.
viuēdi vſus affatim lignoruʒ
oim (q̄ erāt in ꝑadiſo) feraci-
tas diuina iuſſione ſeruiuit.
ꝙ amboꝝ vite myſticū cibuʒ
nō vn̄ viueret.ſʒ vn̄ vitā cor-
poris nō finiret.ſui creatoris
mūere miſtrauit q̄ cibꝫ q̄ʒdiu
ꝑcipeſ.ita ꝑcipiētē ſe in vno
ſtatu ſacramēto cuiuſdā latē-
tis figurata ſignificatōe ſerua
ret.vt nec eū vlla infirmitate
corrūpi.nec etate mutari aut
ſeneſcere nec diſſolui morte ꝑ
mitteret. Nō inq̄etabat mo-
leſta ſollicitudo q̄etū. Nō fa-
tigabat labor anxi⁹ ocioſū.nō
ſōn⁹ oppimebat inuitū.n̄ amit
tēde vite timor angebat. De

ĩmortalitate ſecu℞.hēbat faci
lē victū. Corp⁹ ex oib⁹ ꝑtib⁹ ſa
nū/trāq̄llū motū. Jgnar⁹ pēa
lis mali.hītatoꝛ ꝑadiſi. Expꝰs
pc̄i. Capax dei.poſtrēo q̄d eo
felici⁹ fuit.cui erat oꝛbis ſub/
iectus. Null⁹ infeſt⁹. Liber aĩ
mus.ꝛ viſibilis de⁹. Nūq̄d eꝫ
niſi añ peccatū videre deū i aſ
ſumptōe viſibilis creatꝰe ſole
ret/quō ſe iā pctōꝛ effect⁹ a fa
cie dei quē nūq̄ꝫ vidiſſet . ab/
ſcōderet. Potuit ꝰg videre de/
um priuſq̄ꝫ peccaret adā.ſicut
eū patriarche viderūt. Sed qū
ait.vocē tuā audiui ꝛ timui.
Ex illa iā videndi deū ſctitate
ceciderat. Jā ſe indignū vidē
do deo reddiderat.voceꝫ inq̄t
tuā audiui ꝛ timui.eo ꝙ nu/
dus eēm.ꝛ abſcōdi me. O q̄ꝫ
tū ſecuritatis hñt/q̄ ſibi bene
ſunt ꝯſcij.ꝛ q̄ꝫtum ꝑturbatos
hūiliat ꝑpetratio pudēda pec
cati. Sic iſti q̄ ſe abſcōderunt
a facie dei de ſua turpitudine
nō de nuditate cōfuſi. q̄ nō iō
erubeſcebāt/qꝛ veſte erant ex
trinſecus nudi.ſꝫ qꝛ intrinſe/
cus detectōe ꝺina nudati. De
niq̄ꝫ ꝛ ante pctm̄ nudi erant.
ꝛ nō erubeſcebāt.qꝛ nihil con
tra voluntatē dei/vnde ꝯfunde
rent̄ admiſerant.

Ca.xx.de pctō primi hoīs.
ꝛ de malis q̄ illū peccantē deo
iudicante ſecuta ſunt.

Sed iam vi
deam⁹ ſi placet q̄lꝛ il/
li hoīes primi cōmiſerūt tam
grande pctm̄ ꝙ ꝛ ipos de ꝑa/
diſo ꝓiecit.i hꝰ vite penalis ex
iliū.ꝛ in eis originalit̄ totum
ꝺānauit gen⁹ hūanū. Et mihi
q̄dē videt̄/ꝙ nō ederēt de ligꝰ
ꝓhibito.niſi ꝯcupiſſēt.nec cō
cupiſcēt/niſi tēptati.nec tem
ptarent̄/niſi deſerti. nec deſe/
rerent̄ a deo.niſi ipi deū prius
deſererēt.nec deſererēt deū.ni
ſi ſuꝑbirēt.ꝛ ſiītudinē dei ꝺā
nabilit̄ appetiſſēt. Ad quā ꝑuē
turi eēnt ſine corꝑis morte.
ſi ſub deo ſuo viuētes/ꝓceptū
qꝺ acceperūt/cuſtodiſſēt vt q̄
poſſe nō moꝛi acceperūt in na
tura/nō poſſe mori ꝯſequerē/
tur in glīa. Et ibi accepti erāt
ꝓmiū nōn poſſe peccare/ſi hic
eo℞ meritū fuiſſꝫ peccare no/
luiſſe. Nō igit̄ a creatoꝛe ſuo
in creaturā ꝺinitatis affectōe
collapſos.moueret ꝑa ꝯcu/
piſcētia/niſi eos añ corrupiſ/
ſet occulta ſuꝑbia.nec eis per
ſerpētē dyabol⁹ ꝓpiaret tā fera
le ꝯſiliū/niſi pri⁹ eo℞ deprēde
ret appetitū. Si inquit guſta/
ueritis de ligno ſcientie boni ꝛ
mali/aperient̄ oculi veſtri. et
eritis ſicut dij ſcientes bonuꝫ

⁊ malū. hec ſūt tria illa que in mūdo eē. ⁊ diligi nō debere a dilectoribꝰ dei. cōteſtat̄ ſctūs iohēs apl's dicēs. Nolite diligere mūdū neqꝫ ea q̄ in mūdo ſunt. q2 oē qđ ē in mūdo: ꝯcupiſcentia carnis: ⁊ ꝯcupiſcentia oculorū eſt. ⁊ ambitio ſeculi. q̄ nō ex patre ē. ſꝫ ex mūdo ē. Que niſi illi (q2 a dilectiōe dei iā defecerāt) diligere cepiſſent. nūq̄ꝫ male ſuaſi ſerpētis ꝯſilio credidiſſent. Itaqꝫ ꝯcupiſcētia carnis ab eis impleta ē: ꝙ de ligno vetito guſtauerunt. ꝯcupiā oculorum ꝙ ſibi oculos aperiri cupierūt. ⁊ ambitio ſeculi/ ꝙ ſe fieri poſſe qđ deꝰ crediderūt. Proinde delectatione carnis ⁊ oculorū curioſitatē/ ac ſeculi ambitione corrupti/ a ligno vite (ex q̄ eis arcende mortis ac ſalutis cōtinuande grā p̄ſtabat̄) abſciſi ſunt ⁊ morbidā q̄litatē eoruꝫ corpa ꝯtraxerūt. vt iuſta ſnīa dei eo die credant̄ mortui: q̄ i eis penalit̄ facta ē neceſſitas moriendi. Et p illud lignum qđ ſciētia boni ⁊ mali ex cauſa nomē accepit: a q̄ ſe abſtinerē cū poſſint. miſeri neglexerunt q̄d in eſſet int̄ bonū qđ amiſerūt: ⁊ malū qđ incurrerant. ip̄a pena ſua diſcernerēt. Ex ſi amiſſo tanto bono/ nullum malū incurrerēt: quale pdidiſent bonū: forte neſcirēt. Dulcior em̄ fit ſalus: cū dolor excutiat. ⁊ ſanitatꝫ amiſſe dulcedinē lāguor amaritudo ꝯmēdat. Ac ſic ad hꝫ illi malū non diſcendo. ſꝫ expiendo ſentire cepūt. qđ meliꝰ ignorarēt vt ip̄i ex miſeria ſua ſentirēt: q̄ꝫtam btitudinē pdidiſſent. atꝫ ita q̄s non mouerat fortaſſis boni naturalis amiſſio: moueret ſaltē penalis iuſta pceſſio. Hec p exceſſū dicta ſūt neceſſaria nobis de primis hoībus vt q̄ nolūt dānatōis eoꝝ ſubire ſuppliciū: caueāt plapſionis exēplū.

¶ Capi. xxi. ꝙ oīa bona que i adā corrupti pdidimꝰ: in xpo repati recipimꝰ

q Uāuis enī ex adā ſimus carnalit̄ nati: nō ip̄m. tñ debemꝰ imitari. ſꝫ xp̄m. in q̄ renati ſumus ⁊ viuimꝰ: qñ veterē ꝯuerſationē ſalubrit̄ innouati deponimus. Quid ē imitari adam. niſi p carnalibꝰ ꝯcupiſcētijs/ ac deſiderijs morte mictari. ⁊ q̄d ē imitari xp̄m: niſi carnalibus ꝯcupiſcētijs ac deſiderijs crucifigi. Sicut aliud nō ē veterē ꝯuerſationē deponere: q̄ꝫ nō ſin quā vetēſcit ⁊ morit̄. ſꝫ

ſm deum viuere.qui ſolus pt
pſeuerātes in ſe innouare ꝑ
ennit᷑ hr̄e. Quapꝑ ſicut qñ i
adam fuim⁹/oēs ipo cadente
cecidimus.ita qꝫ in xpo eē iā
cepimus.q̄ ꝑ nobis oībꝫ di-
gnatus eſt mori/ꝛ nos pctis
nr̄is illi cōmortui/cū illo ſpi-
ritualiter reſurgam⁹. In illo
oia bona q̄ potuim⁹ hr̄e.ꝑdi-
dimus. In h̄ etiā maiora ꝛ ſi
ne fine hn̄da recepturi ſum⁹.
ſi pſeuerant ei⁹ veſtigia tene-
amus. Adā nos ſub noxa ha
buit.malis oībꝫ ꝑ ꝓpriam cul
pā. A q̄bꝫ nos liberauit aduē
tus xpi ꝑ grāz. Ille in nos cul
pā ſuā tranſmiſit ꝛ penā. hic
qꝫ culpā noſtrā ſuſcipe(vt ꝯ-
ceptꝰ ꝛ natus ſine pctō) nō
potuit/de ſuſceptōe pene nr̄e/
culpā ſi aboleuit ꝛ penā. Et
vt totū dicā.adā eripuit nobꝫ
paradiſum.xps donauit celuz.

¶ Ca.xxiij.qualiter viuere de
beant/q xpꝫ imitari deſiderāt.

E Videoſi in
illo eē volumus(qḋ
eē debemus.ſicut ſctūs iohēs
apl's dic)quō ille ambulauit
ꝛ nos ſpūalr̄ ābulem⁹. Quid
ē aūt ambulare ſicut ille am-
bulauit/niſi ꝯtēnere oīa ꝓſpe
ra q̄ ꝯtēpſit.nō timere aduer-
ſa q̄ ꝑtulit.Uelle facere que
fecit.docere fieri q̄ mandauit
ſpare q̄ ꝓmiſit.ꝛ ſequi q̄ ipſe
pceſſit/pſtare bñficia etiā in-
grat. Nō retribuere ſm me-
rita maliuolis.ꝛ orare ꝑ ini-
micis.amare bonos. miſere-
ri ꝑuerſis/inuitare aduerſos
ſuſcipe in caritate ꝯuerſos.et
eq̄nimit᷑ pati ſubdolos ac ſu-
ꝑbos. Ad h̄ etiā ꝑtinet/quod
ait ſctūs paul⁹ apl's. Si reſur
rexiſtis in xpo/que ſurſū ſūt
querite.vbi xp̄us ē in dextera
dei ſedēs. Illi reſurgūt cū cri-
ſto/q̄ moriunt᷑ ſicut ille pctō.
ꝛ tn̄ diſtinctōe ſeruata.qꝫ ille
mortu⁹ ē pctō/nō ſuo/ſꝫ nr̄o.
Unuſq̄ſqꝫ aūt noſtꝝ/nō oīm
morit᷑ pctō ſꝫ ſuo. Quid ē pec
cato mori/niſi dānādis opi-
bus oīno nō viuere.nihil cō-
cupiſcē carnalr̄.nihil ambire
vt ſicut mortu⁹ carne/nulli iā
detrahit.nullū aduerſat᷑ aut ḋ
ſpicit.nulli⁹ pudicitiā callida
circūuētōe corrūpit.nemi vi-
olētus exiſtit.nemiēꝫ calum-
niat᷑ aut opprimit/nō inuidet
bonis/aut inſultat afflictꝭ. nō
luxurie carnis inſeruit.nō vi
nolētie deditus.in ſe bibendi
ſitim/bibēdo magis ac magꝭ
accēdit/non odioꝝ facibꝫ in-
ardeſcit.nō cōpendia iniuſta
ſectat᷑.nō potētibꝫ aut diuiti-
bus adulat᷑.non inquieta cu-

triositate raptat᷑.nõ domestice ſollicitudinis cura diſtendit᷑ nõ officioſis occurrẽtiũ ſalutatõib⁹ delectat᷑.nec ſup̱boꝝ iniuriiſ fatigat᷑.ñ eũ ſup̱bia iflat.ñ ambitio ventoſa p̄cipitat.nõ vana gl'ia turpit᷑ iactat.nõ deſideriũ gl'ioſe opinionis iflã/mat.nõ diſtinctio alieni act⁹ illaqueat.nõ ſed ſocietatẽ turpiũ/turpidinis amor inuitat nõ rabies inſani furoris exa/gitat nõ ſumptuoſaꝝ delitiaꝝ ſtudiũ mactat.nõ ardor anioſe ꝯtẽtionis exanimat.nõ fa/cit impudẽtẽ audacia.iniquũ iniuſticia.ferreũ inclementa variũ incõſtantia.ptinacẽ cõtumacia.inſanũ veſania.delicrioſũ gula.rebellẽ inobedien/tia.vanũ iactãtia.infidelẽ pfidia.leuẽ fa cilitas.ſeuũ crudelitas.mãducõnẽ turpẽ edacitas ĩpatientẽ mobilitas.mo/bilẽ inſtabilitas.vagũ ſpũa/lis infirmitas.iracundũ anioſitas.ſuſpitioſum p̱uerſitas.verboſũ vanitas.irriſorẽ malignitas.q̃ remot⁹ ẽ a ſecularibus ꝑſus illecebris.remot⁹ ab inimicicijs.remot⁹ab inſidijs alienis.remot⁹a rapinis vel occultioribꝰ vel apertis.re/motus a mẽdacijs ſiue piu/rijs.poſtremo remot⁹ab oĩ genere flagitioꝝ ſiue facinoꝝ q̃bus carnalit᷑ viuẽtes.deũ of/fendimus ⁊ mortui.pctõ nõ viuũt. Sicut in q̄ carne mor/tu⁹.nõ p̄t facẽ iſta q̃ dixi. nec pati.ita his ⁊ talib⁹ vicijs oĩ/no nõ viuũt.q̃ vt viuant deo. carnẽ ſuã cũ vicijs ⁊ ꝯcupiſcẽtijs crucifigũt.

Ca.xxiij.q̃ tp̱antia vti debeãt q̃ ſe a voluptate ɗlectabiliũ.vl'imodẽata p̱ceptõe ciboꝝ coiꝫ.atꝫ imoderati vſu vini cupiũt abſtinẽ.

M Embra ſua q̃ ſũt ſup̱ frã mortifi/cãt.qñ inſolens corp⁹ ieiuniorũ ꝯtinuatõe caſtigãt.qñ itra neccium modũ ſuũ tp̱ant ap/petitũ.qñ ñ ſolũ ſe a delicatiorib⁹ cibis moderata districtione ſuſpẽdũt. ſꝫ etiã in ip̄is coĩb⁹ nihil carni ſue ꝑ deſiderio/ſꝫ ꝑ ſuſtẽtãde vite neceſſitate ꝑmittũt.ẽti q̄ nec delitie q̃libet/ſi abſq̄ deſiderio p̱cipiant᷑ officiũt ⁊ viles cibi plerũq̄ abſtinẽtie ꝑfectũ(ſi appetẽter accipiũt᷑)ĩpediũt.Hinc ẽq̄ ſctũs dd/aq̃ i ſe ꝯcupiaꝫ caſti/gauit.atꝫ eã ſibi a ſuis oblatã ne ɗſiderio ſuo ex ea ſatiſfacẽ videret᷑.effudit.⁊ ſctõ helye ꝑceptio carniũ nõ ꝯcupita. nõ nocuit. Vñ dat᷑ itelligi.q̄ veraciter abſtinẽtes eſcaꝝ.nõ na/turas/ſꝫ ꝯcupiſs dãnẽt. volũ

tates ſuas deſiderati cibi vel
pot⁹ abuſione mortificēt. Qui
āt nō ſolū a q̄litate/ſʒ etiā q̄ti
tate ciboꝝ cupiūt abſtinerˀ ni
hil aliud ſtudēt: niſi vt q̄ tuʒ
ſtomacho reficiendo/ac fami
eximēde ſatꝫ eē videtˀ: īdulge-
ant nec expleāt ſuos appetit⁹
auiditate pcipiēdi. ſʒ compri
māt. atq̄ eis nō ſaturitas edē
di finē faciat. ſʒ volūtas: q̄ tā
a cupiditate p̄cioſoꝝ ciboruʒ
q̄ nimia viliū pceptōe ꝯtine
būt. q̄ cibis nec lautioribꝫ vo
lūt carne luxuriante diſſolui.
nec diſtētōe vētris vilibꝫ one
rari. qn̄ abſtinētes viri nec de
litioſi ſoleāt eē nec auidi. Jā
d̄ vino abſtinēdo vel pcipien
do q̄d dicā. vn̄ ſctūs ap̄lus ſi
xit certā regl'aʒ dicēs. Nolite
inebriari vino in q̄ ē luxuria.
Luxuriā facit ⁊ nutrit vini p-
ceptio nimia nō natura. Et p
pterea nō vos vti vino. ſʒ in-
ebriari phibeo. qn̄q̄dē īfirmū
ſtomachū moderat⁹ vini vſ⁹
ꝯfortat. ebrietas aīm corpuſ-
q̄ d̄bilitat. Deiq̄ thimotheo
diſcipulo (q̄ ſe lōga abſtinētie
diſtrictōe iā fregerat. ⁊ ſtoma
chū ſuūaq̄ pceptōe corrupat)
modico vti vino dēre p̄cipit
dicēs. Noli adhuc aquā bibe
re. ſʒ modico vino vtere pter
ſtomachuʒ tuū. ⁊ frequentes
tes tuas infirmitates. Ac p̄ h̄
nihil ꝯ abſtinētiā faciūt: q̄ vi
nū nō p ebrietate. ſʒ tm̄ p cor
pis ſalute pcipiūt. nec h̄ eis
offert volūtas: ſʒ pmittit iſir
mitas. q̄ ſi defuerit: a vino eſt
abſtinendū. nec vini pceptio
(q̄ īfirmū ſuſtētat) ſanū corp⁹
incēdat. Qm̄q̄dē vino vti et
vſui hr̄e: oīno null⁹ dixerit eē
pctm̄. Sed h̄ iō nō debem⁹ car
ni deſiderāti p̄ſtare: ne cū illi
licita ꝯcedere cepim⁹: poſcat
illicita. ⁊ ſibi obſeq̄ntes ī mi-
nimis: ī flagicia puniēda cō-
pellat. ac natali ordine ꝑ̄ba-
to: nō ſpūi corp⁹/ſʒ ſpūs cor-
pi dn̄anti deſeruiat. Huc ac-
cedit: q̄ ⁊ ipaʒ mētē abſtinē-
tie fruct⁹ alacrē facit. carnem
q̄ʒ n̄ vſq̄ ad laſſitudīeʒ fatiga
tā ſʒ ſpūi ordinate ſubiectaʒ
mobilē reddit. Sēſus etiā q̄s
dicuntˀ craſſos efficere vl' gra
uare ꝯgeſte delitie: ꝯſuetudo
pcitatis exonerat. ⁊ velut q̄dā
politura religioſe exercitatōiſ
attenuat.

¶ Ca. xxiiij. q̄ vtentes carnibꝫ
ꝯcupia carnium polluat non
natura.

Ceteruʒ ſi a
q̄drupedibꝫ abſtinētes. faſiāiſ

altilib9 vel aliĳs auib9 p̄cioſ. aut piſcib9 ꝑfruant̄. nō mihi vident̄ reſecare delectationeſ ſui corpis. ſ3 mutare. nec pro abſtinētia ſ3 velut neſcio ꝑ q̄ imūdicia vel certe (qđ ē veri9. ꝑ ſtomachi nauſeanq teneritudinē delicatas illas ꝯmunes ac viles carnes abĳcere. q̄ poſſint ſuis aliĳs/ nō ſolum carnib9/ ſ3 etiā delicatioribus ac p̄cioſiorib9 carnib9/ ſuaſ voluptates explere. cū ſicut iam ſup̄ patuit. nō aliq̄ꝝ carnium (que vſui hūano neceſſe ſūt) nobis nature dānande ſunt q̄s deus inſtituit. ſ3 carnales ꝯcupiſcētie fugiēde. q̄s ſenſui carnis dyabolus introduxit. Illi aūt q̄ partiores videri volūt. ⁊ glīam ſibi velut đ abſtinētia diſtrictiore ꝯq̄rūt. ſic ab oīb9 altilib9 iudicāt tꝑandū. ſed pegrinis pomis ac ſorbitiūculis delicatis/ ceteriſq3 aliis ſui corpis impleāt. appetitū cū ſpūalis abſtinētia nō aliq̄ꝝ ciboꝝ vſum. ſ3 deſiderium ſuadeat cōpeſcendū. ⁊ illi magis parcimonie ſeruire cenſēdi ſūt. q̄ ſibi nō aliquaꝝ reru3 pceptiōes ſ3 corpis delectationes interdicūt. Illi q̄3 q̄ negata ſibi vini pceptiōe diuerſoꝝ poculoꝝ potiōib9 iundant̄. nequaq̄3 abſtinētiā vident̄ iplere. q̄ ⁊ ad hoc fortaſſis ſe a vino ſuſpendūt. vt mereant̄ ab oīb9 laudē. ⁊ interdicti ſibi vini pceptionē ꝯpenſant pocul̄ ſuauiorib9 voluptatē. In vini eī vſu/ nō a vini tm̄/ ſ3 ab oīb9 q̄ accipiētes inebriāt/ vel ab aliis que ſunt ſine ebrietate ſuauitatē certe pcepta ꝯciliant. abſtinebit. vt ſit a veritate abſtinētie ꝯſumatus. nō ei9 imagine foris ſplēdidus. int9 captiuus. hiib9 velut purus. ⁊ deoſitate virtutis ſordib9 plen9. Nec min9 a ſupflua cupiditate poſſidendi q̄3 a volūtate pcipiēdi nobis ē abſtinendu3. qm̄ cū oīa que habemus. pro noſtris vſib9 tm̄ habeamus. Ea quib9 vti nobis ardenter habere velle. vel etiā lucris hic inde q̄ſitis augere. nihil aliud eſt. q̄3 nō tolerande neceſſitati ſeruire. Nec poſſū dicē (vt ſit vnde quotidie pauperibus erogetur) mea poſſideo qn̄ nemo pfectius erogauerit eo. qui nihil ſibi perfectionis intentione relinquit ex proprio.

¶ Capitulum .xxv. q̄3 vt ille ſit ieiunio vel abſtinentie aduenientium caritatem plerū q3 preferre.

v Erũtamen
ſic abſtinere vel ieiu
nare debemus:vt nõ nos ieiu
nãdi vel abſtinendi neceſſita
ti ſubdam⁹.ne iã non deuoti/
ſ; inuiti/rem volũtariã facia
mus.Si em̃ qͦſlibet aduenien
tes a ieiunio intermiſſo refi/
cio:nõ ſoluo ieiuniũ.ſ; ĩpleo
caritatis officiũ.Ceteꝝ ſi ꝑpt
abſtinẽtiã ſpũales frẽs(q̊s no
ui in ea remiſſione delectari)
ꝯtriſtoꝛ:abſtinẽtia mea nõ ẽ
ꝟtus dicẽda ſ; viciũ.Q.mq̃/
dẽ ipa abſtinẽtie ac ieiunioꝝ
cõtinuatio niſi fuerit(qñ res
exigit)ꝑtermiſſa:⁊ me inflat:
⁊ frẽm meũ(cui caritas iubet
ſeruire)ꝯtriſtat.vł certe nihil
mihi ieſſe fratne caritatis de
mõſtrat.cum ſine abſtinẽtia
quẽlibet hoiem catholicũ ſola
caritas ꝑficiat.Et oĩs abſtinẽ
tia.aut ꝓdat ſine adiũctõe ca
ritatiſ aut ꝑeat.Quia ꝰ abſti
nere vel ieiunare etiã mani/
chei vel q̃libet aliĩ heretici poſ/
ſunt(vtpote)q̃ oẽs carnes nõ
ꝓ abſtinẽtia deteſtãtes:ſ; pro
ĩmũdicia coꝛꝑa ſua panis et
aque ꝑceptõe ꝯficiũt.nõ pro
magno ducamus:qñ ab his
q̃ illi q̃; reiiciũt abſtinẽtes:ſ;
(qꝛ abſtinẽtiã nr̃a fides cõmẽ
dat.caritaſq; ꝯſumat.q̃s ꝟtu
tes illi nõ habentes.occidere
ſe poſſunt.edificare aut ⁊ ꝑfi
ci taliter abſtinẽdo ñ poſſũt)
ipſis catholicis chriſtianis(q̃
ſiue ñ valẽdo abſtinẽ ſiue no
lendo/oĩa vſui noſtro ꝯceſſa
cũ gratiarũactione percipiũt)
nõ nos ꝑpt abſtinentiã prefe
ramus.ne forte plus humili/
tatis habeant illi.vnde iure
nobis abſtinẽtibus ꝑferant.
Quocirca ſi volumus nobis
abſtinentiam noſtrã ieiunia
q; noſtra nobis ꝓficere:a ſu/
perbia(que aut imprimis ex/
pellit omnes ꝟtutes aut mi/
nuit)⁊ iactantia(cunctis ini/
mica ꝟtutibus)atq; ab om/
nibus omnino viciĩs diſceda
mus vt ꝓſit nobis:qꝛ a cibis
delectabilibus abſtinemus.
quia tunc nobis proderit:qꝛ
corpora noſtra vel certe coꝛpo
rum incentiua rigore diſtri/
ctionis abſtinentie caſtigam⁹
ſi carnalibus deſideriĩs abſo/
luti/ſanctis ꝟtutibus floreat/
mus.Sed iam finem liber ac
cipiat.vt de virtutibus ac vi/
ciĩs vnde hic pauca tetigim⁹.
latius ac plenius in tertio vo
lumine donante deo diſputet/
mus.

Explicit liber ſecundus.

Incipiūt capitl'a libri tercij

Quantum a veris ꝟtutibus virtutum ſilitudines diſtent.i.

Quod ſupbia ſit maloꝝ omniū causa.ij. Quod ſupbia (ex q̄ pcedūt oīa mala) hūilitatis ꝟtute vincatur.ꝛ omīa vicia tunc fugata recedant: ſi virtutibus cedat.iij. De cupiditate qꝫ ita mixta ſit ſupbie vt nihil pctī fiat: qđ nō ex vtraqꝫ pcedat.iiij. Quo aī tormēto inuidos affligat inuidia.v.

In que ꝛ q̄ta mala ꝯcupiſcentia carnis erumpat: ſi ei mens corrupta ꝯſentiat.vi.

Quod etiā hi q̄s ab impudentia quelibet neceſſitas vetat: ſi viuere pudice ꝯſueſcāt: ad amorē caſtitatis aſcendāt.vij

Quibꝫ indicijs poſſit oſtēdi ſupbia.que ī pditis apta ē vel in fictis occulta.viij.

Quātis malis vanitas vanos inuoluat.ix. Quibus ſignis inuidoꝝ declaretꝛ inuidia.x. De vtilitate timoris ꝛ q̄d efficacitꝛ pctis obſiſtat.xi. De futuro iudicio vel eternitate ſupplicij.ac de q̄litate gehenne.xij. De laude caritatis.xiij. Qualr̄ poſſint ea que de caritate ſctūs apl's dixit intelligi.xiiij. Quātum pfectionis caritatis in ſe fundatis exhibeat.xv. De q̄litate ꝟtutis.ꝛ q̄lr̄ ſibi ꝯſentiētes informet.xvi Quibus gradibus ꝯuerſi in culmē perfectionis aſcendant.xvij.

Que ſit q̄ternarij nūeri credenda pfectio.ꝛ qꝫ quatuor ꝟtutes (que dicte ſūt pꝛincipales) ex fide viuētes/a dño collate iuſtificent.xviij. De tēperātie q̄litate vel ope.xix.

Quales eē dēant: q̄s animi foꝛtitudo nobilitat.xx.

De iuſticia vel fide que ex ipa pcedit.xxi. De eq̄litate qꝫ ad eandē ptineat hūane ſocietatis vtilitas.xxij. Quod duo iuſticie genera ſūt.xxiij.

De liberalitate.ꝛ q̄lr̄ beneficētie opꝰ dēat exerceri.xxiiij

De differētia amoꝛum.et q̄tū ab eis differat pfecta dilectio.xxv. Quid ſit cuiqꝫ ſua tribuere.xxvi. Quod actualem vitam tres ꝟtutes/ſcꝫ tempantia foꝛtitudo ꝛ iuſticia cōſumant.ꝛ pꝛudētia que eſt quarta ꝟtus menti cognitionē reꝝ latētiū pꝛeſtet.xxvij.

De ſociali ꝟtute.ꝛ qꝫ non recte faciant.qui cū poſſint nihil humane ſocietati pficiāt.xxviij. Quod de pꝛudētie ac ſapientie fonte cognitionē oīm reꝝ bibant.q̄ pcipiende ſciēt

tie feruenter inuigilant.xxix.
¶ Ex prudentes nec aliis no
ceant nec ſibi nocere pmittūt
⁊ qꝫ ibi eis ſit ſine admixtōne
alicuius erroris ꝯſumata pru
dētia/ vbi erit ſine peccato vi
ta.xxx. ¶ De affectionibꝫ q̄tu
or.qꝫ inter vicia nūerari n̄ de
beant/ſi eaꝝ vſus ex bona vo
luntate ꝓcedit.xxxi. ¶ Ex hi
affectus(ſine quibꝫ in hac vi
ta recte nō viuit᷑) in illa futu
ra beatitudīe nō ſint. que nec
timorē habitura ē nec dolorē
xxxii. ¶ Qualiter ꝟtutes q̄
tuor(que dicte ſunt principa
les)aut in p̄nti nos a peccatꝭ
defendunt.aut in eternuꝫ no
biſcum ſine vllo peccato ꝑma
neant.xxxiii. ¶ Ubi locutor
ſe de toto ope excuſat.xxxiiii.

¶ Libri tertii ꝓlogus.

DE uita cō
templatiua.⁊ quā
tum ab ea differat
actualis vel qualiter poſſitis
ipſius cōtemplatiue virtutis
fieri deo adiuuante pticipes
primo volumine abſolui.De
actuali q̄ꝫ vita/que eſſꝫ religi
oſe increpatōis vtilitas ac pa
tientie ꝟtus oſtenſa eſt.⁊ q̄li
ter tractāde eſſent facultates
eccl'e.vel de modo ſp̄ualis ab
ſtinentie que dicenda viſa ſūt
deo donāte in libro ſcdo diſſe
rui.Nūc ſupeſt/vt diſputati
oneꝫ de viciis ac virtutibꝫ nō
ingenio fretus(cui⁹ mihi con
ſcius non ſum.)ſed orantibꝫ
vobis adiuuandus incipiaꝫ.

¶ Quātū a veris ꝟtutibꝫ vir
tutū ſimilitudines diſtent capi
tulum primum.

QUeſiſtis
q̄tū a veris virtu
tibꝫ virtutū ſimilitudines diſtēt
Non dico q̄tū a medicamē
to venenuꝫ.qꝛ medicamētuꝫ
ita corpus aliq̄tiēs ſanat/vt
id a mortis neceſſitate defen
dere nō valeat.⁊ venenū non
auferri facit vitā corpori qua
ſi auferenda nō eēt.niſi fuiſſꝫ
acceptū/ſꝫ accelerat corporis
mortē/qđ erat aliquāto diu
tius victurū.Sed plane dico
a veris tm̄ ſimilitudines diſta
re ꝟtutū/q̄tū diſtat a verita
te mēdaciū.qꝛ ⁊ ſimilitudo ꝟtu
tis(que videt᷑ ꝟtus eē cū nō
ſit)nihil eſt aliud/niſi mēda
ciū/⁊ iō nō ē virtus dicenda.
ſꝫ viciū.⁊ vera virtus eſt veri
tas.cui q̄ amāter adheſerit/a
pctī morte reſuſcitatus.mori
vltra nō poterit.niſi cū ab ea
deprauata volūtate receſſerit
Sic ecōtrario ꝟtutꝫ ſimilatio(q̄
ē vt dixi mēdaciū.veritat⁹ cō

trarium)animã ſepat a deo vi ta ſua nõ interiturã.ſʒ ſuppli cio(qđ ẽ illius mors)pena aliť ſine fine victurã.ſcriptura di. Os qđ mẽtit occidit aiaʒ ac p ħ ſicut virtus aiam ſibi vera/ citer inherentẽ(ſi fuerit vera) iuſtificat/ita ſilřata ɔdẽnat.et qđ iuſtificatio aie/niſi ei9 ẽ vi ta ppetue beata.ac btẽ ppetua ſicut ɔdẽnatio aie pena ei9 eſt ſentiẽda que mors pbať ⁊ ip/ ſa ppetua. Itaqʒ dupľr rea ẽ aia.ſi ⁊ bonũ nõ faciat vñ ſpi/ ritualiť viuat.⁊ ɔppetat ſili/ tudinẽ boni.ſub q̃ maleviuat ⁊ lateat. Supbus vult ſe cre/ di cõſtãtẽ.pdigus liberalem. Auarus diligẽtem. Temera rius fortẽ. Inhũanus parcũ. guloſus hũmanũ. Ignauus quietũ.tumidus cautũ. Im/ pudẽtia fiducie ſibi nomen a ſcribit.pcacitas appellatõem libertatis obtendit. Eloquen tiã verboſitas ſugit.⁊ curioſi/ tatẽ malũ/ſub ſtudiĵ ſpũalis colore deliteſcit. Hec ⁊ ſi poſ/ ſunt ingenio hũano diſcerni tñ ſine dono dei (q̃ſtum mihi videť)necvirtutes poſſunt ap peti vel hri.nec eaꝝ ſilitudi/ nes(que ſunt vicia virtutes imitantia)declinari.intantũ vt infidelib9 nihil pfuiſſe cre/ damus/etiam ſi ſint p corp9 operati virtutes.q eas nec a deo ſuo accepiſſe crediderunt nec ad eum qui eſt finis bono rum oim/referre voluerunt. Et quid dico,nihil eis pfue runt.imo ⁊ nocuerunt.dicẽte ſancto aplo. Omne quod nõ eſt ex fide/peccatum eſt.ñ di/ xit. Omne quod non eſt ex fi/ de nihil eſt.ſed dicendo.om/ ne quod non eſt ex fide/pecca tum eſt.declarauit.q omia bo na aut ex fide geſta virtutes ſunt.que profecto iuſtificant. aut ſi fuerint ſine fide.nõ ſũt aliqua bona credenda.ſed vi cia.que non iuuant ſuos ope rarios.ſed cõdemnant infla/ toſqʒ precipitant atqʒ a fini/ bus eterne ſalutis eliminãt. Sed quid ego de infidelibus vnde(nllus ambigere vide/ tur)exaggero/cũ ſanctus pau lus etiam fideles quoſdã qui credentes in deum.non ſm deum.ſed ſm hominẽ viuũt carnales nominet dicens. Et ego fratres cum veniſſem ad vos/non potui vobis loqui q̃ ſi ſpũalibus ſed quaſi carna libus.nondũ enim poteratis ſed nec adhuc quidem pote/ ſtis.adhuc enim eſtis carna/ les. Et cãm quã cum querere mus/quid carnales vellet in telligi/ſecutus adiũxit. Cum

emĩ ſunt inter vos zelus ꝛ cõ/
tentio/ nõne carnales eſtis/ ꝛ
ſm hoīem ambulatis. q̄d pôt
dnabꝰ his aĩ peſtibꝰ inueniri
deterius/ zelo ꝛ ɔtentione/ q̄
bus carnales qui ſm hoīez vi
uunt/ etiã in hac vita torquẽ
tur. cũ etiã ɔtentio hereticos
reddat. ꝛ zelus imitatores di
aboli (paradiſum primis hoī/
bus inuidentis) efficiat. Ac
ſi q̄ fideles iuſticia/ pietate/
miſericordia/ mãſuetudine/
hũilitate/ innocẽtia ceteriſq;
virtutibꝰ gaudẽt/ aut ſm deũ
viuũt. ꝛ virtutes veras habe/
re credendi ſunt: que ſpũalit
viuẽtes adepte ſcrificãt. ꝛ deo
cõmendant. Aut ſm hoīez vi
uũt/ ꝛ nõ ſũt vere virtutes. ſz
virtutũ ſilitudines que nihil
carnaliter viuẽtibꝰ pſunt. qua
ꝓpter qui religioſe/ q̄ ɔtinent
q̄ ſobrie/ q̄ miſericordit viuit
ſi deo (cuiꝰ munere vt bene vi
uat adiuuat) aſcribat. ſm deũ
ſpũalit viuit. Si vero oia (que
bñ agit) viribꝰ ſuis aſcribat/
q̄ſi etiã ſine adiutorio dei. ad
bñ agendũ ſibi ſufficiat/ ſm
hoiem viuit. Et iõ/ aut bene ñ
viuit. aut nihil ei ꝓderit quic
q̄d boni ꝓpter hoies facit. q̄a
hũanis laudibꝰ delectat. hic
iã tpalẽ recipit mercedẽ ſuo/
rũ opm que tpalit fecit. Igr
ille ſm hominẽ viuit/ qui ſm
ſeipm viuit. q2 et ipſe homo. ꝛ
ſm ſeipm viuit. Qui ſi potue
rit eſt cum quibus vult. pgit
q̄ vult. dormit qñ ꝛ q̄diu vult
loquit qñ vult. ꝛ vbi vult. mã
ducat ꝛ bibit qñ ꝛ quod vult.
ꝛ quantũ vult. ridet ꝛ iocat in
ter quos quando ꝛ quod vlt
poſtremo quicq̄d naribꝰ ſua/
ue eſt/ quicquid tactu blãdũ
quicquid oculis delectabile/
q̄cq̄d ceterꝰ ſẽſibꝰ carnis ſue io
cuudum exercet ac ſequit qua
liter vult/ qui omnia licita et
illicita carnaliter vult. Qui
aũt ſm deum viuit/ nõ q̄d eũ
carnaliter delectat/ ſed quod
ſpiritualiter edificat/ facit. et
omnia deſideria carnis ſpiri/
tualis deſiderij delectatõe cõ/
peſcit. futura preſentibus an
teponit. carnem ſpiritui ſub/
dit. Et quicq̄d cupit aut agit/
non vult ex ſua/ ſed ex dei ſui
voluntate pcedere. cui place/
re totis viribus concupiſcit.
Itaq; ſi vtcunq; iã claruit q
virtutes veras nõ videantur
habere qui ſimulant. ꝛ illi ſi/
mulant/ qui nõ ex fide aut ꝓ
pter deum ſed ꝓpter homines
tm̃ boni aliquid operantur.
ꝛ elemoſynis ac ieiunijs vel
abſtinentie ceteriſq; bonis
operibꝰ ſeruiendo/ nõ vt boni

fiant. ſ3 vt ſe bonos hoībꝫ ex/
hibeant ſiue fingāt. nec ad re/
cipiendā ſēpitnā mercedē. ſ3
ad cōparandā gloriā ppłarē3
Videamus nūc quibꝫ pcedē
tibꝫ cauſis ⁊ ſubſequētibꝫ in/
cremētis naſci. ſoleant vicia
vel augeri (⁊ quibꝫ adiuuāte
dño) remedijs poſſint velut
quibuſdā medicamētis imi/
nui vel ſanari.

Ca. ij. q ſupbia ſit maloꝝ
oīm cauſa.

Et quide3
hoc capitulū valde p/
plexum. ſ3 ſi oretis illū qui di/
xit. Nō vos eſtis qui loquimi/
ni. ſ3 ſpūs patris veſtri cele/
ſtis qui loquit in vobis. ⁊ ali/
bi. Dilata os tuū. ⁊ ego adī/
plebo illud. ea que mihi vt ho/
mini impoſſibilia ſunt. illui/
nāte dño vel donāte poſſibilia
fiunt. Conſideremuſ igitur q
cauſe pcedant. quas vicia ſub
ſequant. qđ (vt credibiliꝰ au/
diat) nō hoc a me prudētia ve
ſtra pquirat. ſ3 vobis ⁊ mihi
vel oībꝫ ſcriptura diuina con
ſulta reſpondeat. q velut ſi iā
querēmus ab ea. imobilē p/
tulit ſententiā dicens. Initi
um oīs pcti ſupbia. Quid pt
apti..s quid pbabilius dici.
Initiū inquit nō alicuiꝰ ſed
omnis peccati ſupbia. vt eui
denter oſtenderet. q ipſa ſit
oīm pctōꝝ cauſa. qñ nō ſo/
lum pctm̄ e ipſa. ſed etiā nul/
lū peccatū fieri potuit. poteſt.
aut poterit ſine ipſa. Siquidē
omne peccatū nihil aliud ni/
ſi dei ꝯtemptus eſt. quo eius
pcepta calcant. quē ꝯtēptum
dei nulla alia res pſuadet hoī
bus niſi ſupbia. que etiā in ip
ſo dyabolo / vt dyabolus ex an
gelo fieret. eterne pditiōis ex
titit cauſa. Deniq ⁊ ipſe ſci/
ens ſe de celis p ſupbiā corru
iſſe. ⁊ in hūc caliginoſi aeris
carcerē truſum. hoī ſubuertē/
do (quem deꝰ fecerit ſine vllo
pctō) viciū pſuaſit ſerpentia
calliditate ſupbie. certꝰ q re/
cepta ſupbia (que ē maloꝝ
oīm cauſa) facile ia3 pctā oīa
(que nō niſi ſupbo aīo ꝯcipiū
tur) pperraret. Hinc ē. q ide3
primꝰ hō / ſpūs elatione corru
ptꝰ / oē3 poſteritatē ſuā (que ī
illo radicaliter fuit) neceſſita
te corruptiōis ⁊ mortalitatis
addixit. vt corruptibil ⁊ mor/
talis effectus. corruptibiles
mortaleſq generaret. atq ita
qđ in illis egerat. puniēda ſu
pbia. in omnibus ex illo nati
pctā fieret pena. Et pterea ñ

modo iā poſſum⁹ pctō reſiſte/
re ſic ille potuit. cui. nihil ali/
ud fuit non peccare: ꝙ nolle
peccare. Nobis aūt irre ꝑhen
ſibiliter viuere velle non ſuf/
ficit: niſi ipm velle noſtꝝ (qđ
lāguida poſſibilitate deficit)
diuina virtus adiuuerit. qꝛ il
lū ad non peccandū etiā iuua
re poterat. adhuc ſana natura
nos iam impulit viciata. ⁊ il/
lum peccare fecit ſola peccan
di voluntas. nos etiam cogit
plerūqꝫ pcti iam facta neceſſi
tas. ꝓpter qđ clamamus ⁊ di/
cim⁹. De neceſſitatibꝫ meis
libera me. Ac ſic. ideo fortaſ/
ſis dicit diuina ſcriptura. In
itiū oīs peccati ſuperbia. quia
qđ ꝑceſſit in dyabolo: ⁊ ꝑ ipꝫ
ſubuerſus eſt homo (de q̄ dic̄
apl's. Per vnū hominē pecca
tū intrauit in mundum ⁊ per
peccatū mors) ⁊ ita in oēs ho
mines ptranſijt. in quo oms
peccauerūt. Ceterꝫ nos q̄ pri/
mo hoīe peccante peccauimuſ
nō in noſtra ſepata iā vita/ ſꝫ
in eius natura in qua fuim⁹
⁊ corruptionē velut de radice
ſupbie morbo corrupta ꝯtra/
ximus. ⁊ in ipſa corruptōe no
ſtra oēs peccatoꝝ cauſas ha/
bemus. Qui non corruptibi/
les efficimur qꝛ peccamus. ſꝫ
qui corruptibiles ſumus: oē
peccatū ex ipſa corruptiōe no
ſtra cōmittimus. Prim⁹ autē
homo non ideo peccauit quia
corruptibilis fuit. ſed cum in
corruptus eſſet ſeipſum pec/
cando corrupit. ⁊ corruptio/
nem ſuam in nos propagati
one trāſiecit. Et iccirco ibi no
bis auferenda eſt tota morta
litas: omniſqꝫ corruptio que
facta eſt ex peccato. vbi erim⁹
ſine vllo peccato. hic vero
vbi iam non ſanata eſt. ſꝫ ad/
huc ſanatur noſtra natura (q̄
infirmata eſt per culpam. ſa/
naturqꝫ per gratiā) plus co/
natibus noſtris reſiſtit ipſa
concupiſcentia vitioſa. non
naturalis. ſed nature noſtre
indita penaliter ⁊ inſerta que
peccato facta eſt. et peccatum
ſi vicerit: facit. Quam licet qꝫ
diu mortaliter viuimus. ha/
beamus: non eam tamen ſtu
dio noſtre voluntatis adiu/
uemus. ſed vincamus. quo
niam non eam in nobis ſen
tiendo: ſed ei conſentiendo.
peccam⁹. nec ipſa ſtatī vt nos
pulſauerit: vincit. ſed ſi men/
tem noſtram (quod abſit) de
ſublimitate propoſiti ſui in
conſenſum peccati deiecerit
nos vincit.

¶ Ca.iij. q̄ ſupbia (ex q̄ pcedunt oīa mala) hūilitatis virtute vincat̃ ⁊ oīa vicia tūc fugata depeant: ſi virtutib; cedāt

Proinde ſupbia ē initiū oīs pcti ꝯcupiſcētia pena pcti. Nō pōt alit̃ vinci ꝯcupiſcētia vitioſa. niſi pri' caueat̃ hūilitat' virtute ſupbia q̄ ei' ē inimica. Supba volūtas facit dei pcepta. ꝯtēni. hūilis cuſtodiri. Supbia ex angelis demones fecit hūilitas hoīes ſctiſ angelis ſimiles reddit. Illa rebelles diabolo ſubditos fecit. hec hūiles xpo ꝯiūgit. Supbi cupiūt in ſe qđ nō faciūt pdicari. hūiles refugiūt, ⁊ q̄d opant̃ boni agnoſci. Illi vicia ſua alienādo a ſe puerſitatē ſue volūtatis excuſāt ⁊ bona ſua ſuis virib' deputādo ſemetipoſ turpiter iactāt. Iſti ſiq̄ pctā ꝯmiſerint: volūtarie ꝯfitendo ſemetipoſ accuſant. ⁊ oīa bona ſua diuino muneri deputando. deū iugit̃ laudāt. Quapropter ſi virtus nō hītat in aīo vicioſo ſupbia hūilitatis cedat imperio q; nō pōt mēs regnū hr̃e virtutū: niſi pri' iugū excuſſerit viciorum. Tūc em̄ vicia fideliter expectorata diſcedūt: ſi virtutib; cedāt. alioquin vel ſub ſidūt ad tps eiecta vel redeūt niſi virtutes in locis viciorū (que fuerint depulſa) ſucceſſerint. Quapropter pietas in nobiſ crudelitati reſiſtat. Irā patiā fundata cohrceat. pudicicia libidinē vincat. animoſitatē; trāquillitas tollat. verboſitatē taciturnitas moderata cōpeſcat. Deſideria carnalia delectatio ſpūalis iminuat. Abſtinētie rigor/aculeos carnis obtundat. Curioſitati ſtudiū ſpūale ſuccedat. Sobrietati cedat ebrietas. Māſuetudini ſuccumbat imanitas. Dominetur leuitati maturitas. Dei ⁊ primi caritate creſcente/ꝯſumat̃ tota mūdi cupiditas. Excludat pcitas vera luxuriā. Caſtiget induſtrie virt' ignauiā. Reprimat hūilitas pfunda iactantiā. Pellat ſimplicitas pura vecordiā. Non impedat varietas fugata cōſtātiā. Emendati mores augeant diſciplinā;. Fugat clemētia vicioſam ſeuiciā. ⁊ ſūditus eradicet bonitas acq̄ſita maliciā. vt expulſione viciorū celebret̃ introductio glioſa v̄tutū. Sed de virtutib; in ſequēti caplo videbim' Nūc de viciis (vt cepim') pſeq̄m.

¶ Ca.iiij. de cupiditate q̄ ita ſit mixta ſupbie: vt nihil pctī

fiat: quod niſi ex vtraq; procedat.

SI utcunq; iam patuit, q̄liter intelligitur q̄d ſcriptura dicit. Initium oīs pcti ſupbia. hoc etiam videamus, q̄liter ſctūs apl's dicit. Radix oīm maloꝝ ē cupiditas. Cū ſpūſſctūs locutus ē p ꝓphā: ꝛ p aplm q̄z ipſe locutus ſit, nec ſibi poſſit eē diuiſus: ſollicite ꝯſiderare debemus: q̄re illic Initium oīs peccati ſupbiam. hic radicez oīm maloꝝ cupiditatē nominare voluerit. An forte ſmonē ꝓpheticū paulus aplus (vt ſolet) expoſuit. q̄nquidez ſiue initiū oīs pcti ſiue radicē omniū maloꝝ dicas: vnū idēq; ſignificas. Porro ſupbia atq; cupiditas intātū vnū eſt malū: vt nec ſupbus ſine cupitate. nec ſine ſupbia poſſit inueniri cupidus. Siquidē ꝛ dyabol' (ſi q tz ſupbia pricipatū) ꝓprie ptātis ac pditōis hūane cupidus fuit ꝛ ipſe hō p appetitū arboris interdicte ac diuine ſilitudinis affectationi morboſe affectū cupiditatis oſtendit. De ſupbia nāq; naſcunt̄ hereſes. ſciſmata. detractatōes. inuidia v̄boſitas. iactantia. ꝯtētōnes. animoſitates. ambitio. elatio pſumptō vanitas. inquietudo. mēdacium. piuriū. ꝛ cetera hmōi. Sz hec quis dubitet ex cupiditate q̄z pcedere: cū oēs q fuerit illis oīb; morbis q̄s noīnaui corrupti: hēant̄ ꝛ cupidi. Itē cū guloſos/in tpantes/ebrioſos/auidos/rapaces/fornicarios/adulteros/ſtupratores/inceſtos flagitioſos cupiditaſ reddat: qn̄ poſſunt ſine ſuperbia tales fieri: ſine q̄ oīno nō pn̄t dei p̄cepta ꝯtēni: q̄b; phibent̄ oīa illa mala q̄ ſuperius cōprendi. Ideoq; ſi volum' ꝯſumare nr̄i certamis curſuz caueam' in primis cupiditatē atz ſupbiā. nō duo mala. ſz vnū a q̄ trahūt oēs actus mali initiū. Nā ſine ſupbia/que ſaltē pn̄t inchoari pctā: cū dicat̄. Initiū oīs pcti ſuperbia aut ſine cupiditate (q̄ ē malorū oīm radix) q̄ pn̄t fieri mala cū ſine radice oīa aut nulla d̄putent̄ aut mortua. Deinde ſi q̄dlibet pctm̄ ꝑpetrare nō poſſum. niſi mee delectationi cōſentiam (q̄d cupiditatꝫ ē ꝓpriū) ꝛ dei p̄cepta ꝯtēnā (q̄d eſt ſupbie malū) quō nō ex cupiditate (q̄ ē radix oīm maloꝝ) ꝛ ex ſupbia (q̄ initiuz oīs pcti dr̄) pcedit oē pctm̄

¶ Ca. v. q̄ ai tormento init

dos affligit inuidia.

INuidus ſcer te/qꝛ alienū bonū ſu/um facit inuidēdo ſupplicium nulla videt ad inuidendū cō/cupia ꝓuocari. ſ3 tm̄ ſupbie morbo vexari. Sed ſi ai ei⁹ peſtem (q̄ p̄cipitat incēſus) ſub tilit alteqꝫ ⁊ rimemi iuenietꝫ eē in pditōe ei⁹ cupidū. cuius cupit interitū. ⁊ ſupbie malo teneri. q̄ ſibi iugit ingemiſcit meliorē cui inuidet antefer/ri. Quis facile pōt. q̄le ſit hoc malū verbis exponere. qð in/uidus odio hoīs pſequit diui nū mun⁹ i hoīe. cū poti⁹ homo amari dēat. etiā ꝓ ſui meriti ſanctitate. Tantos inuid⁹ h3 iuſta pena tortores. q̄ꝫtos iui/dioſus hūit laudatores. Siq̄ dē inuidioſū facit excellentia meriti. Inuidū pena pcti nec ei ab hoīe p̄t adhiberi reme/diū. cui⁹ ē vulnus occultatū.

¶ Ca. vi. in que ⁊ q̄ꝫta mala ↄcupiſcētia carnis erūpat. ſi ei mēs corrupta ↄſentiat.

QUi cōcupiſcentie carnis addict⁹ nūquid nō videt nihil hre ſu pbie. cū p̄ſertiz paſſio ipā eē videat hūiliare luxurie. ⁊ tn̄ niſi pri⁹ deo rebellis exiſtet (c⁹ ſalubre p̄ceptuz de pudicitia ↄſeruanda ſupbi ſpūs p̄ſum ptōne contemnit) nulla eum laſciuie cupiditas ꝓuocaret In aio e⁹ diu diſceptāt dei cō temptus ⁊ metus. ſ3 aut ↄtē ptus dei p̄ponderat. ⁊ ſupbꝰ aim⁹ recepta cupiditate pu dicitiā pdit. Aut obtinet me tus. ⁊ aim⁹ deo ſubiectus cu/piditati/ſil'ac ſupbie ↄtradi cit. Plureſqꝫ gula ⁊ habundā tia vini turpit in luxuriā ſol/uūt. alios i iniuriā pudicitie ſordide cogitatōes incendūt. Nōnullos de ꝓpoſito caſtita/tis/occaſiones oblate deīciūt Quoſdā ſub ī pudicitie iugo/ exēpla pdite viuētiū mutāt. Sūt alij q̄ꝛ vitā ligua turpis infamat ⁊ turpē ↄſciētiā mai feſtat. Qui prius iuerecūdos ſermones aut ꝓferūt libenter aut audiūt. ac deinde paulati morbo creſcente. ab honeſtate d̄ficiūt. attritoqꝫ pudore viles effecti. dū indecent videri vo/lūt. paſſim iā turpibꝰ verbis inſaniūt. Hoc em̄ loquunt q̄/qꝫ qð diligūt. ⁊ delectabiliter audiūt. qð aſſiduis cogitatōi bus voluūt. Cogitatio q̄ppe ē q̄ mentez ſicut turpis inq̄nat ita ſi fuerit honeſta. purificat. Aut ſi nō ex cogitatōe facies

mētis exiſtit. ſꝫ qualitas cogitationis ex mēte. nō ſordide cogitatōes mētē ſordidā reddūt. ſꝫ ex mēte ſordida ſordide cogitatōes exiſtūt. Quod ſi ita ē. pulchroꝝ corporee forme p oculos irrepentes. aīm nō mouēt incorruptū. ⁊ quādo corruptibilit̄ mouent nō corrūpūt ſanū. ſꝫ oſtēdūt ꝓpria volūtate corruptū. Turpiaq̄ꝫ verba p aures ingreſſa. qd̄ p̄ualēt. ſi nō fuerit arbitrio mētis admiſſa. Qñ aūt p̄ualent nō corrūpūt mētē. ſꝫ etiā corruptā ſponte reperiūt. Auribus eñi caſtis obſceni ſermones cū ſono deficiūt. nec ſecretum pudici cordis irrūpit. Quid palpamē terrenū. qd̄ mēti viciose iā blandit̄. nūquid pōt ad aīaꝫ admitti p tactū. ſi animus ſeruet incorruptū ꝓfeſſionis ꝓpoſitū. Ac ſic prius integritatē ſui anim⁹ ſponte viciatus amittit. ⁊ ſic delectatōne tactus admittit. De cibi vel potus cauenda delectatōe iaꝫ dixi ſufficienter vt arbitror in ſcd̄o volūie. vbi quāta potui breuitate ꝑfectōꝫ ſpūalis abſtinētie cōmēdaui. ſꝫ ⁊ hec hic breuit̄ dico. ꝙ p os caris ñ irrūpit delectatio. guſt⁹ ad mētē. nec erūpit ſermo turpis ex mēte. niſi ſe volūtaria mens añ corrūpat. ꝗꝫ recipiat aliq̄d vnde corrūpat̄ aut ꝓferat. Ceteꝝ ſi anim⁹ ſub deo ſuo firm⁹ ipi⁹ dei munere ꝑſeueret. nec q̄buſlibet delicijs lenocinantibus cedet ſeducētib⁹. nec profert aliq̄d t̄pe nec recipit. Jā de odorib⁹ pauca ꝑſtringā. vt totā tēptationē quīq̄ptiti ſenſus accludā. qs odores p auditū nariū. aut affectat mens egra. aut diuinitus adiuta repudiat. Que ſi ſe creatori ſuo ſubĳciat. atꝫ ei q̄ eſt dignitas eius ⁊ ſalus amanter inhereat. nō ſolū eū nulla feditas d̄colorat. ſed nec vlla delectatio carnalis effeminat. Ex ſi a caritate ſui creatoris ⁊ illuſtratoris inflata reſiliat. ac ſe relicto interiore ſolidoq̄ꝫ bono. i exteriora. bona ꝓĳciat. quicq̄d in ea neruoꝝ p̄t eē. reſoluit q̄cquid viriū. debilitat̄ ⁊ frangit̄ Tunc ei actio ſpiritualis efficitur oneroſa. ⁊ ipſa fit in carnalibus inquieta. ita vt omnia que per corporis ſenſum ſentit. non vicianda ſed iam viciata turpiter concupiſcat. Et quando corpus nihil ſenſibilium ſentit. ipſa ſibi delectabiliter recordando. ſenſatarum rerum imagines repreſentat. Apd̄ ſe int⁹ audit ſine voce q̄cq̄d cātilene ſuauis ac

iocatiõis obſcene pflexuoſos
auriũ meatuſ influxit. Ibi ei
odor mali ſuauis corruptibi
liter fragrat: q̃ patulas nariũ
cauernas irrepſit. Ibi eñ ſa-
por oblectat. queẽ ad ſe p illece
bram voluptuoſi guſtus ad-
miſit. Ibi pſentit neſcio q̃d
molliter blandũ: qd ei exteri
or tactus ĩpreſſit. Ibi colores
varios ꝛ nilices formas ꝯcu-
piſcibiliter videt: q̃s ꝛ oculo-
rũ curioſitas nũciauit. Que
mens ita abſentibꝫ plerũqꝫ
imaginibꝫ corpoꝝ delectaẜ: af
fectat carnalia: vt nimie ſor-
dide cogitatõis intẽtõne ðſi-
ra: nõ ſibi imagiues corporũ
videaẜ amplexari. ſed corpa.
Hinc ẽ qꝫ ille corpis fluxus q̃
fit in dormiẽtibꝫ ſine culpa: i-
terdũ vigilantibꝫ ꝯtingat ex
culpa Aliud ẽ eñ qd in dor-
miẽte fit. aliud qd vigilãs fa-
cit. Ibi naturalr pleitudo hu
moris expelliẜ. hic turpiẜ ꝯcu
piſcẽtia publicaẜ. Sed hec cõ-
cupĩa illis vigilãtibꝫ hũc eli-
cit fluxũ: qbꝫ p feda colloquia
ſordidũ cõmouerit appetituꝫ
Hi ſũt qbꝫ vſuẜ ẽ deſcriptio fe-
minaꝝ. Illa rudis ẽ. illa deca
tula. Illa deformis. illa for-
moſa. alteri9 placet ornat9. ge
ſtus alterius. Illi9 laudaẜ eti
am ſine forma feſtiuitas. iſti9
ſola formoſitas. Inde trãſiẜ
ad mores. ꝛ aliã cõmẽdat taci
turnitas moderata. aliã tupẽ
videri facit. libertas incõpta.
Hec ꝛ his ſilia colloquentes
ſuggerũt ꝯcupiſcẽtie ſue ma-
teriã. nec tñ iõ ꝯcupiſcunt. qꝛ
iſta loquũtur libenẜ ꝛ audiũt
qui niſi morbo concupiſcẽtie
corrupti eẽnt: nunqꝫ vel loq-
renẜ talia vel audirent. qꝛ nõ
eos iſta corrũpũt: ſed corru
ptos oñdũt. Ut me veraciter
iſta arguentẽ qſqꝫ iudicet ar-
guendũ. nouerit ꝓpter hꝫ forte
ab antiquis fuiſſe decretũ: ne
qui adoleſcẽtiũ legerẽt gene-
ſeos librũ. ac ptẽ ezechiel. ꝓ-
phete. vel canticũ canticoꝝ. et
cetera talia in qbꝫ generatio-
nes ꝛ actus ꝛ noĩa quarũdaꝫ
ſcripta ſunt mulieꝝ. Quas li
cet ẜm hyſtoriã fuiſſe creda-
mus: eaꝝ tñ noĩbꝫ virtutes fi
guratas accipim9. qm̃ ſicut il-
le nõ ſolũ viris ſuis p ſanctoſ
mores. ſꝫ ꝛ extraneis ſine diſ
pendio ſui pudoris ob nimi-
am pulchritudinẽ placuerũt
ita ſancte virtutes ꝛ ſuos mi
rabiles cibꝫ reddũt. ꝛ extrane
os quadã ſui admiratõe pſtri
gunt. Hinc eſt qꝫ ꝛ hi q̃ vicio-
ſe viuũt: virtutes vicijs ante
ponũt. qꝛ aliud ẽ qd faciunt
morbo. aliud qd cogunẜ ꝓba

re iudicio. Sȝ ne forte hec ſpi
ritualia ſm carnē adhuc car/
nales accipent/ nec virtutes
cogitarēt q̄s mulieres ille ſi/
gnificāt. ſȝ ip̄as cogitādo car/
naliter deprent/ ↄſulto iunio
res legere ſunt illa ꝓhibita. q̄
ſicut ſpūaliter accepta viuifi/
cāt/ ita carnaliter intelligenti
bus. ip̄a carnalis intelligētia
occaſiones carnalis ↄcupiſcē
tie ſubminiſtrat. Eaꝝ quiſq̧ no
mina frequēter hȝ in ore/ qua
rū ōſideria geſtat in corde. at
turpitudinē quā quiſq̧ exer/
cere verecūdatur in facto. te/
net in aio. reus nō hūano iu/
dicio. ſȝ diuino.

¶ Ca. vij. q̧ etiā hi q̄s ab im
pudicitia quelibet neceſſitas
terat/ ſi viuere pudice aſue/
ſcant ad amorem caſtitatis a
ſcendant.

Tales pudi/
cos/ aut tpatio corpiſ
facit. aut timor ſupplicij tpal'
ab impudicitie actione ſuſpē
dit. aut occaſio negata deſtitu
it. Sed licet voluntate ſit im/
pudicus q̄ neceſſitate pudic⁹
eſt/ tñ ſi ⁊ ille tpati corpis de
bñficio nature ſue deo aucto/
ri oim naturaꝝ grãs agat/ ⁊ il
le quē timor i bono pudicitie
tȝ atȝ is cui facultatē mechā/
di negat occaſio viuē pudice
ↄſueſcūt/ in ꝟtute de neſſita/
te ꝓficiūt. ⁊ paulatim ip̄i⁹ pu/
dicitie delectatōe creſcēte. pu/
dici veraciter fiūt/ vt iā nō ſer
mone ſȝ virtute ſordes impu
dicitie deteſtātes/ nō timore
pene carnalib⁹ incētiuis obſi
ſtant (qḋ ē inſipiētiū ꝓpriuȝ)
ſȝ execratione pcti refrenēt in
q̄etos carnis affect⁹. qḋ ē ↄſū/
mare caſtitatis faſtigiū. Nō
q̧ anim⁹ vnq̧ definat in hac
carne/ cū vicijs hře ↄflictum.
ſȝ q̧ eū alat atq̧ ꝓuocat. ⁊ q̄ſ/
tū fieri pt in p̄nti vita ꝓficiat
ip̄a numeroſitas triūphoꝝ. ſi
mō nō ſe in corpus ſenſibiliū
captus delectatione deijciat.
ſȝ execratiōe delectabiliū ſub
limiter roboratus. ſup̄ corpus
ſe corpabiliū victor attollat.
ac deo ſuo (ſub q̄ eū viuētē de
ſideria repudiata nō vincūt)
in eťnū glificandus adhereat

¶ Ca. viij. quib⁹ indicijs poſ/
ſit oſtēdi ſupbia. q̄lis in pdi/
tis apta ē. vł in fictȝ occulta.

Iam nūc ui
deam⁹. quib⁹ indicijs
poſſit ſupbia deprehēdi. vt ſi/
cut in ſupiorib⁹ claruit. nullū
peccatū ſine ip̄a poſſe cōmitti
ita hic ſigna ei⁹ eluceant. q̄b⁹
cauēda poſſit oñdi. obmitto il

los quos etiam ipſe habitus ⁊ inceſſus ſuperbos oſtendũt quorum erecta ceruix. facie torua truces oculi. ⁊ ſermo terribilis nudã ſupbiã clamãt. q̃ libidine dñanti poſſeſſi. quos poſſũt violent ſibi ſubijciũt. hũana iura diuinaq̧ ↄfundũt honoribus intumeſcũt. paſſim cuncta diripiũt. ſuis criminibus gaudẽt ⁊ ſeipſos (ſupbie corrupti morbo) nõ capiũt. Hos etiam pretereo in quibus ſupbia tam aperte regnat. vt nec digneẜ ſe occultare. nec valet. Illos tñ dolendos oſtẽdo. atq̧ eorũ exempla cauẽda denũcio: quos iã ↄuerſos ⁊ aliquãtulũ pficientes. ſupbia occulte captiuat quos in pfundũ maloꝝ fraudulenta dñatõne pcipitat. vt ne vnq̃ inde poſſint emergẽ iugiter calcat. Ipſa in cordibus taliũ locũ diabolo facit. Ipſa eñ aduenienti inimicũ pect⁹ familiariter pãdit. ipſa introeuntẽ ſuſcipit ipſa captis ius pdite viuẽtibus cõſtituit. ipſa oib⁹ bonis exarmat: quos ſemel inuaſerit. ipſa q̃cq̃d in eis remãſerit qd vicijs poſſit obniti ne ↄtra ſe ↄualeſcat: infirmit. Inde ẽ q hi quos ſupbie mentis tales putrulenta corrupit ſeminoꝝ ſuoꝝ nõ ſeruant impacta. ſꝫ radicãt. de

ſuis vicijs obiurgati: rebellãt inſolenter aut murmurãt. de loco ſuperiore diſceptant. pferri ſe etiã melioribus impudenẜ affectant. Simplicitatẽ ſpũaliũ fratꝝ irridenẜ exagitant ſuas ſnias pcaciter iactãt. obſequia delata faſtidiunt. denegata ptinaciter querũt. Naturales moribus anteponũt. Iuniores ſuos elati deſpiciunt. Conferri ſibi aliq̃s poſſe non credunt. Equari ſenioribus dedignanẜ. ſup eos ſe ſolo aĩ timore cõſtituunt. Nõ ſeruant in obſequio reuerẽtiã in ſermone modeſtiã. in moribus diſciplinã. Habẽt in intentõe ptinaciã. in corde duritiam. in ſermocinatõe iactantiã. in hũilitate fallaces. in iocatõe mordaces. in odio ptinaces. ſubiectõis ĩpatiẽtes. potentie ſectatores. oibus bonis odibiles. ad opus bonũ pigri. ad cõmunionẽ feri. ad obſequium duri. ad loquẽdũ qd neſciunt pmpti. ad ſupplãtãdum pati Ad oĩa quibus ſubſiſtit frña ſocietas inhũani: temerarij. i audẽdo. clamoſi in loquẽdo. faſtidioſi in audiẽdo. pſũptuoſi in docendo efferati deformiẜ in cachinno. oneroſi amic. infeſti quietis. ingrati bñficijs inflati obſequijs. ⁊ impioſi.

ſubiectis. Hec ſūt ſupbie craſ ſantis indicia qbꝫ deꝰ offendi tur ⁊ recedit. ac ſupba corda deſtituit. His malis diabolus paſtus exultat. inuitat vt ve niat. ſup has mētes intrat. vt teneat. erigit vt elidat. fouet vt pdat. Qui inexplebilit de ipā pditoꝝ captiuitate tripu diat. vt captiuos ſuos qs ſup bie viribus ſibi ſubijcit: iure poſſideat. Et oīa illa mala q̄ ſupius cōprendi. p illos exer ceat. Merito igit p iuſtū dei iudiciū deſeruitur hmōi pdā nati ſupplicio. qm̄ nō violent addicti: ſꝫ ſponte cedūt ſuper bie decipiētis impio. cui vti qꝫ pñt repugnare libere volū tatis arbitrio. liberati p donū ſpuſcti ⁊ muniti. Veruntamē etiā tales. ſi ad recipiendū ſa lutē diuinitꝰ animati ſpem re ſipiſcendi ꝯcipiant. nec ſe in peccatis ſuis deſpando ꝯtem nant: poterūt fructuoſe ſatiſ factionis medicamēto ſanari ⁊ ſupbiā (q̄ eos a deo, ſuo tu mefactos excuſſerat) fundate hūilitatis aſſūptione dānan tes. vinculis eterne dānatōis a bſolui. qd q̄lr iā ſup dixim. cū de ſupbia ipa vñ pceſſerat quo puenerit. ⁊ q̄d egerit tra ctaremus. Nāqꝫ a diabolo p ceſſit. ad primū hoiem pueit. ⁊ in ipſum totū genus huma num/ velut in radice fructum nature. / ſponte viciatione pec cati corrupit.

Ca. ix. quibꝫ ſignis inuido rum declaret malicia.

O Rdo ipſe ui det exigere: vt de inui dia quoqꝫ pauca dicamus. q̄ intantū de ſuperbie fōte ema nauit: vt diabolus qui per ſu perbiam periſt: hominem pri mū ſtatim ſuccenſus inui die felle perdiderit. Nam q̄a a diabolo pceſſit. proinde quia idem diabolus ſuperbiendo inuidus. non inuidendo ſup bus apparuerit: nō ſupbia in uidie fructus fuit: ſed inuidia ex ſuperbie radice proceſſit. Unde qm̄ quantum inuidos affligit inuidia: ſuperior iam ſermo prodidit. non hic de il lius ſupplicio dicendum vide tur: qꝫ ſuos animos inuidi la niando conficiunt. ſed hic tā tum donante domino debemꝰ oſtendere: qualiter inuidi. ſā cte viuentium merita ſua fa ciunt inuidendo peccata. et q̄ntum eis bonum corrumpat inuidia. Quicquid boni fieri vel dici a ſanctis audierint

aut oĩno ñ credũt. aut res bñ geſtas i malũ male iterp̃tãdo ↄuertũt. De malũ qđ de illis mẽdax fama iactauerit ſtatiʒ tanq̃ ſi ⁊ ipſi viderint: credũt feraliter / eis q̃ illud nõ vex eẽ pbare voluerint: ↄtradicunt. Oĩa ſuis emulis fingunt cox pfectu ↄficiũt: odia itra ſe ab ſcondũt. in ſuos cruciat⁹ enu- triũt. Proficiẽtibꝫ inuidẽt pec cãtibꝫ fauẽt. de bonoruꝫ malis gaudẽt. de pfectibꝫ lugẽt. ini- micitiis gratuitis ardẽt. depre- di pcti ſui maliciã timẽt ſem- per amari. nũq̃ certi. amici dy aboli. inimici etiã ſui. oĩbꝫ odi oſi. ad gaudẽda anxij. ad plã- gẽda leti. vtrobiq̃ pũerſi. In ter amicos diſcordias ſemi- nãt diſcordãtes ad tps (ſi poſ- ſint) in diſſenſiõe ↄfirmãt opi nionẽ bonox mẽdaciis decolo rãt. In ſpũalibꝫ carnalia lau dant: vt ſpũalia bona eiſdem eẽ pſuadeãt. amicitias ſiſant vt eos q̃ ſe incaute ſibi cõmi- ſerint. q̃ poſſint arte decipiant odiox ſibi occaſiones prauis ſuſpitionibꝫ coaceruãt demo nes (q̃x ſectant̃ facta) letificãt ſctõs viros (q̃bꝫ ſunt noti) cõ- triſtãt. velut amici in obſeq̃o hoſtes in aĩo. ↄtinẽtes in v̾bo turpes in facto. pdigi ſecreto- rij. tenaces malax ſuſpitionũ inanes bonox. pleni ſorꝺiũ. p̃ diti fraudibꝫ. aduerſarij corõ virtutibus. praui moribꝫ ⁊ in ſidioſi cũctꝫ in ſimplicitate vi uẽtibus. Hec ⁊ talia ſũt q̃ oẽs inuidos bonis voto ſiue aĩo inimicos oñdũt. In hec ma- la deueniũt. qui inſectãdo et diligẽdo ablaſiandos. feralit̃ a coione bonox oĩm ſeipõſ ex cludunt. vt illõ bonũ iure non ſit in eis: qđ pſequunt̃ i bonis Cõſiderate obſecro. q̃lr inui- dos punitura ſũt mala ſua. q̃ſ etiã puniũt bona aliena. Vbi iſti fieri poterint boni: q̃ ſunt i bono mali: Aut qñ bene ma- lis vſuri ſunt: q̃ male bõis vti nõ deſinũt. Bene malis vſi ſt̃ martires ſancti. i teſtimonio ſaluatoris noſtri veraces ⁊ in caſtris ſpũalibus ſtrẽnui bel- latores. qui tribulationibꝫ et dãnis ac variis cruciatibꝫ af- fecti piter ⁊ pbati: t̃renis cele ſtia mutauerũt. ⁊ de bono vſu malox pfectu ad gaudia plẽ- nia pueni erũt. Itẽ bonis vtit̃ inuidus male: qñ ab oĩbꝫ (q̃ miſer expectat) abiũctus: ani mi ſui ſupplicio relinquit̃ pu- niendus. Et quis ei poterit ſubuenire: qui ſe ſibi exhibet inuidendo carnificeʒ: Aut vñ pbet ſibi ſalutem: qui de ſalu- tis materia ↄtrahit bõis male

vrendo pniciem. Verūtamē ſi inuidi q̄z ſicut aliȷ̄ peccatores diuinitus inſpirati i ſpez ſalutiſ recupande aſſurgūt: ac ſibi quales ſunt deo placituri diſpliceant. ſi nō imitent caȳn q̄ poſtq̄ dn̄antiſ inuidie furore cecat⁹/germano ſuo vitā p ſcelus extorſit. ⁊ aīam ſuā fr̄is ſui morte pcuſſaȝ/ſupplicio eterne mortis addixit. et ꝯſequēde venie deſpatione deprcſſus ait. Maior ē iniq̄tas mea q̄ vt veniā merear. hoc ē dicere. Deū indulgere mihi non peto. q2 pctōꝝ meoꝝ magnitudine indulgētie tue vincit magnitudo. Deniq̄ nuſq̄ legit. aut penituiſſe de ſuo ſcelere. aut veniam meruiſſe Si q̄ ab hui⁹ abhorrentis exēplo ſe ſibi auferāt: ⁊ deo ſuo reſtituāt. nec in pfundū maloꝝ ſalutē deſpando pcipiant: q̄s dubitat/imo q̄s nō firmit credit eis prioris malicie veniaȝ poſſe ꝯferri. ſi mō inuidie vulnere ſanato correpti amaritudinē pectoris ſui/dulcedine fraterne dilectionis expellāt. eos ſupplititer amando quos oderāt. vt ad bonū fr̄ne coionis ac pacis bonoꝝ oīm quorū grauabant meritiſ: adiuuētur exemplis.

Ca. x. q̄ntis malis vanitaſ vanos inuoluat.

HIs itaq̄z ſuper inuidia diſputatis. q̄ grauí malo etiā vaītaſ vanos inuoluat ꝯſequent expediā. Que vt facilius vitari poſſit. quid in ſe correptiōnis habeat. breuiter declaremus. Eſt em̄ vanitas/inflata q̄daȝ circa delectatōnes varias aī languentis affectio. potiendi honores auida ſiml' ⁊ neſcia. morbo excellētie inanis inflata. caua/morbida/ turbulēta aīoꝝ leuiū dn̄a. m̄ale fundatiſ oīb blanda. repugnātib fugiēs. capiēdis ſeductoria. capti inuicta. ſilatio quedā ꝯtutiū aīa vicioꝝ. fomes carnaliū delectabiliū. labes moꝝ. appetitio dignitatū. dulcis miſeris amara pfectis. piculoſa dubiis. impioſa ſubiectis. infima fundatis. facile captiuat captiuatos oblectat. ambitioſo verat. anguſtos iflat. inflatos hūiliat. Cui ſeruiūt tumidi. ſub q̄ iacēt elati/ quā iueniūt pditi. ad quā curiūt lapſuri. i qua ſibi vident iā ſtare lapſi Nec ē vanitas. q̄ nō aliq̄s virtutes (vt putaſ) exanelat. ſȝ licētiā vitioꝝ cū fuerit a vitioſ recepta: corroborat. Ceterum mētes virtutum plenas non

penetrat. Vacuas ḡ ac nullis ultros virtutib⁹ tēptat ⁊ ip̄os faſtu rumoſe ambitōis inflā ſtos/in occulta dedecora quā/dī publice furēdi delectatiōe p̄cipitat. Sic vacuā nauē tem peſtas in diuerſa tumidis flu ctib⁹ iactet. Et in area frumē tis ſua grauitate manētib⁹. le uis ex ea vētus paleas raptat Qd̄ ſi ita ē. nō vicioſos vani/tas fac. ſ; oñdit. que illos ſui afflatu circumfert ac lubricis cicūactoſ affectib⁹ rotat. Qui ſe ad oēs ei⁹ impulſus ſtudio p̄prie volūtatis accōmodat. Qui ſe de opib⁹ q̄s ſibi cōſcij nō ſunt/turpiter iactāt. Qui ſe ab oib⁹ p̄dicari p̄ nefas af/fectant. Qui ſctōs viros ſui cōpatōe deſpiciant/ Qui vicio auris popularis elati/ſibi ni hil deeſſe pfectōnis exiſtimāt ſalutatōib⁹ occurrentiū gau/dent. ſuis adulatorib⁹ fauent volūtatib⁹ parēt. oib⁹ tupib⁹ placēt. geſtiūt docere qđ neſci unt credi de ſe ſublimia volūt delectabilia grauib⁹ antepo/nūt execrant verbo qđ aio ↄcu piſcūt. appellationes virtutū vicijs apponūt. ſeip̄os fallūt. fauētes ſibi decipiunt. In p̄/miſſione honeſta veloces. in exhibitōne mēdaces. a bono mutabiles. mali tenaces. ī de lo graues. in aio turpes. vbiq̄ fallaces. leti ad p̄ſpa. fragiles ad aduerſa. inflati ad obſeq̄a faciles ad hūana. difficiles ſp ad honeſta. His ⁊ ſilib⁹ de/linitos vanitas p̄mit. nec eoſ vt morbū ſuū ſentire aut ad medicū venire pmittit. Et q̄d ē ad medicū venire/niſi infir mū ſuas infirmitates agno/ſcere. nec placere ſibi. ſ; de fa/ctis que illi videbant̄ eē glīo ſa/ↄfundi. Qđ certe illi nō fa ciunt/q̄ deſiderio ↄpande opi nionis incenſi/eis tm̄ opibuſ quib⁹ omittī fauor human⁹ inſeruiūt ⁊ bona morū cōtem nunt. tantū q̄ eos ardor hūa ne laudis inflāmat/vt labori oſa opa/q̄ pp̄ls admirat̄/⁊ q̄/bus fama diffundi̅/ſine la/bore ſuſcipiāt. ⁊ libent̄ exerce/ant. Inde ē q̄ ieiunare/abſti nere/vigilare/ecc̄ias frequen tare vel pſallere/cū hec oiā ſi ne labore ñ fiāt/etiā illi cū de/lectatiōe iā faciūt. Qui ex his placere hoib⁹ ↄcupiſcūt/nō q̄ iſta ⁊ hoies dei nō faciāt. ſ; q̄ illi plent̄ ea deo magis q̄ hoi bus exhibere. q̄ feruēti⁹ ſtudēt etiā morib⁹ ſanctis excellere Ceterū ſi q̄ſq̄ foris (vbi pt ma/gnus credi) reſplēdeat/ ⁊ int⁹ vbi ſol⁹ de⁹ videt ſqualeat/ q̄s nō intelligat q̄ illi oēs abſti/

nentie ac ieiunioꝝ vigiliarū
q; ↄtinui labores q̄s nobis to
lerabiles eos ardor humane
laudis/inflāmata vanitas fa
cit/nō ſint ornamēta moꝝ.ſʒ
velaia vitioꝝ. Qua ꝓpt vera ie
iunia abſtinentie/viglie e le
moſyne/ꝛ cetera hmōi auge
re debēt bonū nr̄m. vel velare
pctm̄. nec ꝓ iuſtia. ſʒ cū iuſtia
deo ſūt exhibēda. qm̄q̄dē mul
tū attēti⁹ dn̄t p̄cepta ꝑficere q̄
ea pati ſunt ꝑfectiōis amore
trāſcēdere. Alioq̄n ſi inuidi
ſi ſuꝑbi/ſi elati/ſi cupidi/hec
ꝛ his ſilia mala pectoris ſui n̄
reprimāt/ꝛ tn̄ ſuū corp⁹/ ieiu
nijs ac laborib⁹ ꝛ abſtinentia
q̄buis ↄtinuate ↄficiāt/nec il
la eos oꝑa/īpēſa vaitate iuſti
ficāt. ꝛ hec vicia q̄ negligūt em̄
dāre/ↄdēnāt. Itaq; ſi vbiq;
libri h⁹ ſiugul' q̄b⁹ q; vicijs ab
ſolutis/remedia q̄ʒ q̄b⁹ poſſit
caueri vl' emēdare ſubieceri;
hic tn̄ gr̄a ↄpēdij gn̄al'/q̄dā re
gl'a dn̄o illuiante mōſtrāda ē
cui rgl'e veraci ſinitētes oīb⁹
pctis obſiſtūt. Nulla res ſic
nos ab oī pctō ſerat īmunes
ſicut tioꝛ ſupplicij. ꝛ amor dei
Sed de caritate/q; dn̄s c⁹ do
nū caritas ip̄a ē donat/ p⁹ea
diſſerem⁹.

¶ Ca.xi. de vtilitate tioꝛis. ꝛ quid efficaciter peccatis obſiſtat.

Nunc de timore ſupplicij pauca
dicam⁹. Ad penā q̄ pctis dl'et
mēs añq; peccet/aſpiciat cru
ciat⁹ac dolores (q̄ ſolēt ſeq̄ pec
cātē) carnalib⁹ incētiuis añpo
nat. ꝛ nihil eū pctī delectat. nᶜ
ad peccādū delectatio vlla cor
palis īclinat. Deniq; nō ideo
credim⁹ illecebris ac volupta
tib⁹ nr̄is/q2 nihil repugnare
nō poſſum⁹. ſʒ q2 nob' ſecurita
tē occultādi ſ̄mis ip̄i ꝑmitti⁹
Et dū credim⁹ coloꝛari vl' ſ̄di
mi poſſe q̄ŏ faci⁹. ſpe ꝓſūpre i
pūitatē illecti. dn̄atiōnē; ī nos
nr̄e volūtati ꝑmittim⁹. Cete
rū ſi eo tp̄e q̄ q̄s peccare delibe
rat. ſana mēte ↄſideret/q̄ pēa
expectat in ſuis facinorib⁹ ac
flagicijs depr̄eſos/q̄ŏ ſupplici
u; ↄuictos excruciet/quis tre
mor mēbra q̄tiet/ palloꝛ ora
ꝑfundat. q̄tū deniq; hūiliet.
ꝛ execrabiles oīb⁹ ſ̄ddat. ꝛ iā
īpe ſordide opiniōis obꝓbri
um neſcio an poſſit q̄buſlibet
vicijs accōmodare ↄſenſum.
Quid ei mali oꝑis fieri n̄ p̄t
Dū nō erubeſcāt. etiā illi q̄s
ipſa flagitia ſua delectāt. Hic
ē q; hꝛ q̄ bōa ſua vane ac defor
miſ iactāt/ ōdecora (q̄b⁹ ſ̄mor
dent ꝛ hūilient) occultāt. q̄c
quid in peccantē (etiā ſine hu

mano iudicio ꝯſciẽtie iudicã
tes) tormẽta ꝺe ſeuiunt. ⁊ ma
la ſibi ꝯſcia / mentẽ etiã ipſe co
gitationes ſecreti reatus cru
ciatu ac recordatione ꝯficiũt.

¶ Ca. xij. ꝺe futuro iudicio vł eternitate ſuplicij. ac ꝺe quali tate gehenne.

Hec iã ad il lud vltimũ iudiciũ ꝺe
nerim⁹ ab eo iudice iudicãdi:
q̃ nec falli occultatõe criminũ
pt. nec ad ipunitatẽ ꝓmeren
dã muneris alicui⁹ oblatione
corrũpi. cũ cepint oĩm ſecre
ta reuelari. ⁊ nõ ſolũ actus vł
verba / ſ etiã ipſe cogitatões
oñdi. q̇d faciem⁹ ſub tãti iudi
cis maieſtate: q̇d excuſatõis
obtẽdere poterim⁹: qua noſ ꝺ
fenſiõis arte purgabim⁹. q̃ no
bis ſubuẽtura ẽ pnia. quã in
hac carne ꝯtempſimus: q̃ noſ
ꝺefenſura ſunt opa bona: que
in hac vita nõ fecimus: Aut
ad q̃s alios ſctõs confugituri
ſumus: q̃ꝝ exẽpla ſiƚ acerba
ꝺeſpeximus. An forte ibi aliq̃
fragilitas corpis excuſabit: ſ
excuſatõnẽ eoꝝ reclamabunt
oĩm exẽpla ſctõꝝ. q̇ fragilitatẽ
carnis in carne viuẽtes / qꝺ fe
cerũt: vtiq facere poſſe ꝺocue
rũt. marie q nec ipi pctõ ſua
virture ſ ꝺñi miſerantis auxi
lio reſtiterũt. q̃ ſe / ⁊ nõ queren
tib vt q̃raƚ atz in eũ credaƚ:
oñdit. ⁊ credẽtes i ſe ne a pec
cato vincanƚ. in ⁊ ita ꝓtectiõe
ꝺefendit. Quid g̊ rñſuri ſunt.
ſi eis ꝺñs ꝺicit. Si potuiſtꝭ. q̃
re nõ reſtitiſtis ꝺeſiderijs pec
catoꝝ: ſi ñ potuiſtis: q̃re meũ
ꝯtra pctã nõ queſiſtis auxiliũ
aut vulnerati / quare peniten
do nõ adhibuiſtis vulneri ꝺe
ſtro remediũ. Nunq̇d nõ ad
hec obmuteſcẽtes. ⁊ q̇d excuſa
tionis reſtat nõ hñtib ꝺicit.
Ligate eos manib ⁊ pedib /
⁊ mittite eos in tenebras ex
teriores. ibi erit fletus ⁊ ſtri
dor ꝺentiũ. vbi vermis. eoꝝ ñ
morieƚ. et ignis eoꝝ nõ extin
gueƚ. Et q̇d ẽ obmuteſcentes
manib ⁊ pedib ligare: niſi i
inferno (vbi ꝺeũ nemo ꝯfiteƚ)
actione priuari. Sicut in te
nebras exteriores mitti: nihil
aliud erit niſi a ꝺñõ (q̇ ẽ men
tiũ lumẽ) expelli. Fletus aũt ⁊
ſtridor ꝺẽtiũ / acerrimos eoꝝ
ꝺolores oñdũt q̇ ſupplicio ſẽ
piſne mortis addicti. nõ viuẽ
di ſenſũ hĩturi ſũt: ſ ꝺolẽdi. q̇
rũ ꝯtinuus gemit⁹ / cruciatus
eternus / ꝺolor ſũm⁹ / penales
ſenſus torquẽt aĩas nec extor
quẽt. puniũt corpa ꝺãnata nᶜ
finiunt. Quos iõ ſibi ꝺeputat
tos ignis inextinguibilis nõ

extinguet. vt pmanēte ſentiē
di vita pena pmaneat. ⁊ ad do
lendū magiſq̄ ad viuendum
eternis torpibꝯ ꝯpeditos hē/
at. q̄s in flāmis viuacibꝯ imor
talitas ſcđe mortis occidat.
Jam vermis eoꝝ nō morieť
⁊ ignis eoꝝ non extingueť: ad
totā referunť dānati hꝯis pe/
nā. quē in efficacis pnie ignis
exurit. ⁊ ꝯſumentis ꝯſcie ver/
mis īmortaliť rodit. Proinđ
oēs q̄ in gehenna dicūtur occi
di: nō id cū illis agiť: vt maxi
mis cōſumpti dolorıbꝯ aliqñ
deficiāt. ſ; vt in illis penaliť vi
uāt. hec ⁊ hꝯis ſilia libenť audi
re vel legere/ iugiť ante oclos
mētis adducē/ futura credere
ſine vlla pturbatōe metuere/
cogitare q̄le malum ſit ab illo
gaudio diuine ꝯtēplatōis ex/
cludi/ btātiſſima ſctōꝝ oim ſo
cietate priuari/ fieri patrie ce/
leſtis extorrē. mori vite beate
morti viuere ſempiterne/ i eť
nū ignē cū dyabolo ⁊ angelis
eius expelli/ vbi ſit mors ſcđa
dānatis exiliū/ vita ſupplicıū
nō ſentire in illo igne qđ illu/
minat/ ſentire qđ cruciat / ex/
undantis incendıȷ terribiles
trepitus pati/ baratri fumātȷ
amara caligine obcecari/ pfū/
do gehenne flucuantȷ imergi/
edaciſſimis in eternū dilani

ari vermibꝯ nec finiri. Hec et
multa ſilia cogitare nihil ali/
ud ē. q̄ vicījs oibꝯ repudium
dari. ⁊ oia blandimēta carna
lia refrenare. Sed nos ſi iā vi
deť ab hꝯis terribilibꝯ maľ/ q̄
fideliū mētes ſalubri terrore
ꝯcutiūt. atq̄ ab oibꝯ delectatōi
bus vicioſis abducūt: ⁊ que
amatores ſuaꝝ voluptatū tūc
fece dānatiōis expimēto pba
būt: qñ iam (qđ eſt omī infeli
citate miſeriꝰ) ſe emēdare nō
poterūt: ab hꝯis inq̄ terrificis
ac triſtibꝯ malis aſcendamus
ad illa ſublimia: q̄bꝯ pficien/
tiū mētes in ſpē pmerēde be/
atitudinis aſſurgūt. abdicatȷ
q̄ terrenis. ꝯcupiſcūt celeſtia
Et qm̄ pficere cupiētes. ⁊ ſa/
lubri timore incipiūt. ⁊ ad ca
ritatē pficiēdo puenerit. Nos
q̄; ſufficere iudicātes/ q̄ de ici
pientiū timore tractauimus
⁊ iā đ caritate qđ ipe (cuiꝰ mu
nus ē) donauerit diſputemꝰ.

¶ Ca. xiiij. de laude caritatis.

C Haritas eſt (vt mihi videť) rcā vo
luntas ab oibus terrenis ac p̄
ſentibus p̄ſus auerſa. iūcta
deo inſepabiliter ⁊ vnita. igni
quodā ſpūſſcti. a q̄ ē. ⁊ ad quē
referť incenſa. inq̄namēti oīs
extranea. corrūpi neſcia nulli

vicio mutabilitatis obnoxia. ſup oia q carnalit diligunt ex celſa. affectionū oim potētiſſi ma. diuine ɔtēplatōis auida in oib ſp inuicta ſūma. actio nū bonaꝝ. ſalus moꝝ. finis ce leſtiū pceptoꝝ. mors criminū vita virtutū. virtus pugnanti um. palma iuſtoꝝ. arma ſctā rū mentiū. cā bonoꝝ meritoꝝ pmiū pfectoꝝ. In pctis ſuis mortuos ſuſcitat. languētes ſanat. pditos inſtaurat. ſpem deſperatis inſpirat. pacificas mētes inhītat. fructuoſa ī pe nitentib. leta in pficientib. gl'ioſa in pſeuerātib. victori oſa in martirib. opoſa in oī bus oino fidelib. Quā fides ɔcipit ad quā ſpes currit. cui p fectus oim ſeruit. ex qua qc quid ē boni opis viuit. ſub q obediētia creſcit. ſine q nullus deo placuit. cū qua nec potuit aliqs peccare nec poterit. Hec eſt caritas vera. germana pfe cta. quā excellentiorē viā noī nat ſcūs apl's. Et vere ipa eſt via. que ducit p ſe ambulan tes ad patriā. qꝛ ſicut ſine via nullus puenit q tendit. ita ſi ne caritate (que dicta ē via) n ambulare pūt hoīes ſꝫ errare.

¶ Ca. xiiij. Qualr poſſint ea q de caritate ſanctus apl's dixit intelligi.

Itaqꝫ iam qualis ꝛ quāta ſit hec caritas (nō pedū via ſꝫ moꝝ) diſcam⁹ dicente apl'o. Si lin guis hoīm loquar ꝛ angeloꝝ caritatē aūt non habuero. fa ctus ſum velut eramentū ſo nans. aut cymbalū tinniens. hoīm vel angeloꝝ linguis in anē facūdiā qrundā ſignifica tā debemus accipe. qui oīa q cunqꝫ voluerint. accurate qui dē atqꝫ eloquent enunciant. Sed qꝫuis ornate copioſeqꝫ diſſererent. tamē ſi docēdi of ficiū vanitate placēdi magis qꝫ ɔſulendi caritate ſuſcipiāt nō vt aliquos doceāt. ſꝫ vt ſe doctos oñdant nec pfectū ſed plauſū a ſuis auditorib qrāt Si totā ɔſciētie diligētiā trāſ ferāt maledicaces ad linguaꝫ ꝛ ſtudioſius eloquentiam ve lint curare qꝫ vitā. ſi ſupcilio vane loquacitatis elati. dicta ſua magis cupiant laudari qꝫ fieri. nec ſint de ſanitate opis ſꝫ de ſermōis elucubrati venuſ tate ſolliciti. nunqd nō tales merito eramento ſonanti aut cymbalo tinniēti ɔpant. qui ī modū tinniētis eramenti vel cymbali pclara magis appe

tū̄t ſonare q̄ȝ facere. nec erube ſcunt a ſeipſis aliter viuendo q̄ȝ predicant diſcrepare. Qui vt quō turpitudinē ſue cōuer ſatiōis obnubilēt: honeſta p̄dicare nō ceſſant. tn̄ nō vt auditores ſui eoꝝ p̄dicatiōe ꝓficiāt: ſȝ vt ipi videant̄ curare que predicant. Sed videam⁹ que hic ānectat apl's. Si hūero inquit ꝓphiā: ⁊ nouerim myſteria oīa. ⁊ oēm ſciam: ⁊ ſi habuero oēm fidē ita vt mōtes trāſferā: caritatē aūt nō habuero: nihil ſum. Non ad h̄ iſta dic: q̄ſi aliq̄ bōa ſine caritate haberi nō poſſint. ſȝ q: nihil ꝓſint habētib ea ſi a caritate d̄ fecerint. Ipſa aūt ⁊ hic neceſſaria ē. vt oīa bona ad ſūmuȝ bonū̄ caritatē habētib⁹ ꝓſint. ⁊ ibi eis etiā ꝑfectio ꝑmanebit: cū oēs ꝑſeuerantes in ſe. ad viſionē dei ꝑduxerit. Ceteꝝ ꝓphetie ⁊ myſterioꝝ oīm noticia vel ſciētia nec non et ipſa fides vel cetera talia (q̄ nō ꝑfectioni fideliū / ſȝ fragilitati neceſſaria iudicant̄) in illa ꝑfectione ſctōꝝ (q̄ in caritate radicati ɔtendūt) ꝑuenientib⁹ neceſſaria eē nō poterunt cū illis incōꝑabiliter meliora ac ꝑfectiora ſucceſſerint. q: nec ibi ꝓphia opus erit. cum ad illud qd̄ futuꝝ ꝓmittebat. impleta ꝑduxerit. Nec ſcientia (que velut lucerna quedaȝ in hui⁹ ſeculi nocte fideles illuminat. cū in illi⁹ vite die ꝑpetuo ſol viuus iuſtis effulſerit) nec myſterioꝝ noticia aut ipa fides neceſſaria erit quando ad ea que ꝑ myſteriū̄ ſignificabunt̄ ⁊ credebant̄ ex fide: ꝑfectio xp̄iana ꝑuenerit. Caritas vo hic quidē neceſſaria ē que nos ſeꝑat a dyabolo. purificat a peccato reconciliat deo. Sed ibi ꝑfecta erit cū ꝑfectoſ deo (a q̄ ē donata) ɔiunxerit. Adhuc apl's laudes diuine caritatis amplificans adiungit ⁊ dicit. Si diſtribuero i cibos pauperum omnes facultateſ meas: ⁊ ſi tradidero corpus meum ita vt ardeam. caritatem autem nō habuero: nihil mihi prodeſt. Nec immerito Si eī̄ nō quid ſȝ propter q̄d in illa vltima examinatione querendum eſt: elemoſine vel traditio corporis in mortem quid proderit. non habentibus caritatem. Ipſa ergo habenda eſt. ipſa ſectanda. ſine qua nec occiſio corporis nec elemoſyne nec illa omnia ſuperius dicta vel alia quelibet bona perducunt aliquos

ad ſalutē. q2 quelibet actio bo
na vel paſſio niſi ex fide (q̄ per
dilectōēꝫ opat̄) extiterit nobiſ
ꝓdeſſe nō poterit. Quaꝓpter
nihil eis pcī dānabilis rema
nere poterit, nec deerit aliq̄d
boni: q̄bꝫ caritas (oīs inq̄na-
mēti mūdatio: ⁊ bonoꝝ oīm
mater) affuerit. Quīquidem
ſi caritas patiēs ē: benigna ē.
ſi nō emulat̄: nō agit pperam
nō inflat̄. nō ē ambitioſa. non
querit q̄ ſua ſunt. ſꝫ oia ſuſti-
net. oīa credit. oīa ſperat. eos
in q̄bꝫ fuerit: oībꝫ his bonis q̄
hꝫ: impt̄it. Et q̄d illi in hac vi
ta p̄t eē pfectius q̄ tātis in ſe
abundat (caritate in ſe regnā
te) virtutibꝫ. Proinde qn̄ vi-
demus aliq̄s paria mala fū-
datos / in ꝯcuſſuꝫ pectus ſeuiē
tibꝫ malis opponere: abūdan
tia ſctē benignitatꝭ affectū bo
nū ſuū velle cū oībꝫ hr̄e coēꝫ.
nō aliq̄bꝫ ardentibꝫ inuidie
facibꝫ coqui: non agere ppe-
rā. ſꝫ ſimpl'r cū oībꝫ quibꝫ dꝫ
puritatē exhibere. nullo faſtu
pnitioſe vanitatꝭ inflari: ni-
hil eoꝝ q̄ ſunt aliena crimine
cupiditatis ambire: q̄ ſua ſūt
pie coīonis bono nō querere.
nulli malū q̄buſlibet iniurijs
irritatus cogitare. nō ſup ali-
cuius aut ſui opis iniq̄tate ſꝫ
de veritate gaudere: oēs inq̄e
tos ⁊ inq̄etudines fundata aī
trāquillitate ſuffeꝛre. poſt hāc
vitā penas diuit⁹ cōminatas
credere nō metu ēdo: pmia p
miſſa ſparē gaudēdo: reuela-
tōēꝫ filioꝝ dei deſiderare foꝛti
ter ſuſtinēdo. Cū ḡ videmuſ
hec ⁊ talia bona poſſe aliquos
nouerim⁹ n̄ eos magnitudīe
virtutis ſue: q̄ð volūt ardenſ
⁊ faciūt. ſꝫ bn̄ficio illi⁹ caritatꝭ
que nō ē ex nobis. ſꝫ diffuſa ē
in coꝛdibꝫ nr̄is p ſpm̄ ſctm̄ q̄
datus ē nobis.

¶ Ca. xv. Quantū pfectōnis caritas in ſe fundatꝭ exhibeat

Ergo ſi cari-
tatē deo exhibeamus:
⁊ primo de coꝛde puro ⁊ ꝯſcia
bona ⁊ fide nō ficta: facile pec
cato reſiſtim⁹: ⁊ bonis oībꝫ ha
bundam⁹. ſeculi blādimenta
cōtēnim⁹. Et oīa q̄ difficilia
ſunt hūane fragilitati vel aſpe
ra: etiā cū delectatōe pficim⁹.
ſi tn̄ deū caritate pfecta (q̄ no-
bis ab illo ē) ex toto coꝛde et
ex tota aīa ⁊ ex totis viribꝫ di
ligamuſ. Ex ea em̄ pte q̄s pec
cat: q̄ minus diligit deū. queꝫ
ſi ex toto coꝛde diligamus: ni
hil erit in nobis. vn̄ peccati de
ſiderijs ſeruiamus. Et quid ē
deū diligere: niſi illo occupa-
ri. aīo cōcipe fruēde viſionis

eius effectũ. pcti odiũ. mũdi
faſtidiũ. diligere etiã ꝓximũ.
quẽ in ſe cẽſuit diligẽdũ i ipo
amore ſeruare legittimũ mo/
dũ. nec pu̾ertere dilectõis or/
dinẽ ↄſtitutũ. Ordinẽ dilecti
ois illi pu̾ertũt. nec modũ di/
ligẽdi cuſtodiũt: qui aut mũ/
dũ (q̊ ↄtẽnendus ẽ) diligunt.
aut ipa ſua (minus diligẽda)
plus diligũt. aut ꝓximos nõ
ſicut ſeipos. aut deũ pluſq̈ ſe
ipſos forte nõ diligũt. Sed d̾
mundo q̈ oĩno diligi nõ d̾be/
at: ipſi⁹ dñi nr̃i p̄ ſctm̃ iohẽm
aplm vox ẽ dicẽtis. Nolite di
ligere mũdũ. Corp⁹ aũt nr̃m
(q2 ps nr̃i eſt) ad h̾ nobis eſt
diligendũ: vt ſaluti ei⁹ ac fra/
gilitati naturalit̾ ↄſulam⁹. et
ſic agamus. quo ſpiritui ordi/
nate ſubiectũ. ad eternã ſalu
tẽ accepta imortalitate ⁊ icor
ruptione veniat. nõ ſuis volu
ptatibꝫ diffluẽdo ai rigorẽ ſi/
bi cedẽtis emolliat. puritatẽ
polluat. ⁊ totã dignitatez ſue
dilectiõis morbo corrumpat
Proximos aũt diligim⁹ ſicut
nos: ſi nõ ꝓpter aliquas vtili/
tates nr̃as. nõ ꝓpter ſpata be/
neficia vel accepta non ꝓpter
affinitates vl̾ ↄſanguinitateſ
ſʒ ꝓpt̾ h̾ tantũ. q̈ ſunt nature
nr̃e p̾ticipes: diligam⁹. q2 nõ
eos ſicut nos ipos amamus:
quando ꝓpter illa ſuperi⁹ dicta
diligimus. Neq̈ ideo diligit
ſic quiſq̈: quia ſibi frater aut
ſoror / pater aut filius mater
aut filia / nepos aut neptis eſt
Carnaliter q̊ppe amat: q̊ tal̾r
amat. qm̃ illi nõ tm̃ ꝓximi no
ſtri credẽdi ſũt: q̊s nobis gra
dus ſanguinis iũgit. ſʒ ꝓximi
nr̃i credẽdi ſũt: oẽs hoies na/
ture nr̃e (ſicut diri) p̾ticipes.
Nã ſi ꝓpinquos nr̃os q̈uis
incõpoſitos turpes / ac male
moderatos pluſq̈ q̊ſlibet ſan
ctos (q̊s a nobis ſc̓m ſangui/
nẽ vocam⁹ extraneos) diliga/
mus: nõ ſolũ carnaliter diligi
mus: ſʒ etiã grauiter i tali eo/
rũ dilectione peccam⁹ Proin
de oẽs ſeruos ꝓxios diligim⁹
qñ ad bonos mores ⁊ ad eter
nã vitã ↄſequendã. ſicut nob̾
eoꝝ ſaluti ↄſulimus. quanto
nos in eorum peccatis aut p̾/
iculis cogitamus. Et ſicut no
bis ſubuenire optaremus ita
eis pro viribus ſubuenimus
aut ſi facultas defuerit: volũ/
tatem ſubueniendi tenemus
Quapropter proximi tota di
lectio / vt bonum quod tibi cõ
ferre vis: velis et proximo.

Jlli ✝o pluſ q̄ ſe diligūt deū
q̄ pro eius amore/ſue ad tps
ſaluti nō parcūt.ſe ipos tribu
lati oīb9 piculis tradūt.nuda
ri facultatib9 ꝓpꝛijs patrie ſue
extorres fieri/parentib9 ꝛ vxori
bus ac filijs renūciare parati
ſit. Et vt totū dicā.ipſaʒ cor/
pis morte nō ſolū nō refugi/
unt./ſʒ etiā libent' excipiūt am
bigētes de corpis ſui vita.ma
giſq̄ a deo./vita vite ſue diſce
dere. Jſte igit' dilectōis ordo
ſeruādus ē.iuxta illud qđ di/
cit ſpūſſctūs. Ordinate in me
caritatē.vt ſicut ordinata cari
tas poſcit.deū principalr' dili
gam9.ꝛ ꝓpter ipm in ipo ea q̄
diligenda ſunt./tantū q̄tum
ipe pcipit.diligam9. Jpſe em̄
pcipit./vt corpa nr̄a pterea no
ſtros ꝓximos ſicut nos/ipſū
pluſq̄ nos./diligere debeam9
ita vt eis q̄s nobis ꝯiunctio/
res familiaritas facit (ſi eos
fama ñ reprobat.ꝛvita cōmē
dat)nos ampli9 impendam9.
Oīm pfectus nr̄os eē creda/
mus.ꝛ de alioꝝ pctis tanq̄ de
nr̄is miſericorditer lugeam9.
Sic ergo in hac vita poſſunt
illi eſſe pfecti./qui pfecte dili/
gūt deū. Et illi pfecte diligūt
deū./q̄ volēdo qđ vult deus.et
nolendo qđ nō vult.nec vllis
pctis(q̄b9 offēdit')acquieſcūt/
ꝛ ſp ſe ad virtutes(q̄s ipe di/
gnat' donare)diligēdas ꝛ hñ/
das extēdūt.hi ſunt q̄ oīa bo/
na que implere potuerint./ab
illo ſe adiutos/vt poſſent./ve/
raciter credūt.q̄cq̄d mali com
miſerint./vicio ſue volūtatis
aſcribūt. Quicq̄d boni potue/
rint implere.ab illo vt poſſint
iugit' petunt.cū potuerint./illi
gr̄as agunt.bona ei9 que ſue/
rint ꝯſecuti./etiaʒ alijs ꝯferre
ſocialiter volūt ꝛ vſq̄ in ſuos
inimicos dilectionis ſue lati
tudinē porrigētes./hoc oēs cu
piūt eē./qđ ipi ſunt. Sat9 đ vi
cijs eoꝝq̄ remedijs diſputa
tū eſt.nūc iā qualiter vnaque/
q̄ virtus poſſit acquiri./breui
ter diſſeramus.

¶ Ca.xvi.de qualitate virtu
tis ꝛ qualiter ſibi ꝯſentiētes
informet.

Omnis ſan
cta virtus res ē diuia
incorporea ꝓrſus atq̄ mūdiſ
ſima.quā mētes inquinate ñ
inquināt ſʒ ipa inq̄natas ema
culat. Cui9 pticipatiōe firmāt'
infirma.ſuſcitant' mortua.ſa
nantur egra.corrigūtur pra/
ua.recōciliant' aduerſa. hanc
nō hʒ niſi deus.et is cui dede
rit deus.que in animo hitat
ꝛ aīam corpuſq̄ ſctificat. Ad

quā null' accedit inuit'. quā nullus amittit: niſi ꝓpria vo- lūtate deceptus. nemo eā ſibi ↄferre poteſt cū poſſit auferre. Itaq; cū talis ac tanta virt'. cuilibet inf voluptates ſuas. ac marceſcēti ꝛfulſerit: atq; eū ad ſe ↄcupiſcēdā deſiderio ſalu bri cū mouerit/ ꝓtinus in aio eius duaꝝ delectationū ↄtra- riarū ↄſurgit diuerſitas ꝛ mē tē volūtas aduerſū ſe/ ancipi- ti delectatōe diuiſa. i diuerſa ducit ꝛ reducit. mō reprendē do qđ egerat mō qđ reprende rat: eligēdo. atq; ita in alterū latus ſe cogitationū varieta- te verſantē/ ipa velut virtutis ac vicij tepida / medietas ve xat ac lacerat. Q̄m ſiquidē quē libet hoiez donec ſe in eo quod elegerit certa definitōne cōfir met: q̄diu modo nō vult qđ volebat: mō velle incipit qđ nolebat. velut in q̄dā delibera tōis incerto biuio ↄſtitutū di ſcerpit. ipa diuerſitas volun tatū. Hinc eū virtus admonz ſue ſalutis ꝛ vocat. Inde cō ſuetudo vicioſa diſcedere a ſe volētē remoraf ꝛ reuocat pau liſꝑ a ſe auerſo vſitate volupta tis admonitōe blandif. ꝛ oēs illecebras (q̄bꝫ oli ꝑdite frue bat) oñdit. Turpia q; deſide- ria (q̄bꝫ vinciaf) imittit. ac iā pene faſtidiēti blādū (neſcio) quid mollif inſuſurrat. ꝛ ſup plicat: ne ꝑponat mollibꝫ du- ra. leuis triſtia. certis dubia. ꝑ ſentiū voluptati futura. cogi tat q̄ꝫ penale ſit. atq; difficile dulcibꝫ carere delicijs. illiſ re- nūciare. ꝛ carnalibꝫ abſtinere grauari vigilijs. laboꝛibꝫ. ieiu nioꝝ ac vigiliaꝝ ↄtinuatōe toꝛ queri. certa carnis afflictione ꝑmiū dubie remuneratiōis ambire. ↄtra diabolū decipien tē ꝑitum. reſiſtēdo arma corri pere. inſidias eius ac fraudes vigilantis ai cautōne vitare. Quā deinde miſeꝛ ſit enoꝛmi tate tanta aſꝑitatiſ euictū ac diabolica fraude deceptu; ad repudiata redire voluptatibꝫ q̄s abiecerat: nō frui. ꝛ oibꝫ q̄ icaute (laboꝛioſū ſuſcipiēdo ꝓpoſitū) ↄtēpſerat nō delectari His ꝛ talibꝫ vicioſa conſuetu do dubiū ſancte definitōis af fligit. Virtus aūt (que ↄtinē- tia noiaf) morantē ↄfidenter obiurgat. ad delectatōes pu- ras caſtaſq; delitias (q̄bꝫ fru- unf oēs ſui amatoꝛes inuita ti) offert nudo iuſticie veſtim tum illuſtrato ſui apparatus de monſtrat oꝛnatū. diffidenti đ ſe ꝓtectionis ſue ꝓmittit au- xilium. hoꝛtaf ꝛ ꝓuocat: vt de finitōe ambiguitatis depoſita

ꝓpoſitum ſpirituale ſuſcipiat pſeuerãtiũ. ſe in ſuſcepto labore ꝓpoſiti ſui. nõ ſua poſſibilitate ſ; dñi miſeratiõe confidat. nec ſuis viribꝫ / ſ; fret' oĩpotẽtie auxilio. ꝯtra dyabolicas impugnatõnes victricia arma corripiat. cogitet q̃ſti et q̃ſte potuerũt ⁊ poſſunt: qḋ ſe poſſe deſpat. Quã illi vl' ille potuerũt inde ſe poſſe firmiꝭ credat. certa ſpe ſpũalia carnalibus ac terrenis celeſtia ⁊ futura pñtibꝫ anteponat.

Ca. xvij. Quibꝫ gradibꝫ cõuerſi in culmen pfectionis aſcendãt.

QUi ſi per ſuaſione ac pulcritudine virtut̃ illectus aliquã tulũ a priori ꝯuerſatõe receſſerit: ſtati ei alia tẽtatio (ꝯ quã luctet) occurrit. Nã quẽ carnalis voluptas ſupata dimiſerit: mõi vanitas occupabit. ſicut illi nobis exẽplo ſunt: q̃ delectatõ; ſibi ſat̃ ſue libidĩs ĩterdicũt. ⁊ vẽroſe vanitat̃ licẽtiam ſue voluptati pmittũt. Turpitudini ꝯcupitoſ ꝯdicũt ⁊ ambitioni ſuccũbũt. Utũꝭ delitijs ac veſtibꝫ accurat̃ ad luxuriã cũ macul' puerilibꝫ ac potẽtibꝫ eq̃s ad põpã. Uenationibꝫ crebris ad luxũ. ⁊ ambitioſi apparat' iactãtia. neceſſariũ mẽtiũtur ornatũ. Iã ridere effuſe. vocem ꝓcacibꝫ cachinnis attollere turpes iocoſ libenꝭ audire. alio; penã ſua; facere fatigãdo leticiã. Urbanos q̃ſq; (q̃ſuis turpes) delicis explere. ſerios neceſſarijs indigẽtes abijciũt. domoſ ampliſſimas ⁊ ornatas extruere facultates ſuas indeſinenter augere. alienis ꝑuadẽdis (ſi patiaꝭ poſſibilitas) inhiare. nõ rẽ cupiditatis ſ; neſcio c' vtilitatis exiſtimãt. vt illa q̃ dixi / vel alia mlta ſilia non ſolũ libenꝭ exerceãt. ſ; etiã hinc eos obiurgantes irrideãt. Inepti re credẽtes illos. q̃ licita deſitata nobilibꝫ crimine ambitionis infamẽt. Sed q̃lib; q̃; malũ diuinit' adiut' euicerit. ſi ſpũalis ꝯtinẽtie viribꝫ. fult' oĩa (q̃bꝫ p̃t a pfectõe ĩtardari) calcauerit. mẽtẽ ſuã ſctẽ virtutis. ſtudijs bone volũtat̃ inclinat. Tũc delectabiliꝭ ac deuote ꝟtus oẽs (regina virtut̃ in ſe regnantis) obſeruat. ⁊ ſic cum deo vnus ſpiritus factuſ nihil aliud agit ſemꝑ aut cogitat: niſi vnde clarior ac nobilior fiat. ⁊ oblectationes oĩum vicioꝝ in puris delectationibus vincat.

Ca. Decimū octauū

¶ Ca. xviij. Que ſit q̄ternarij numeri credēda pfectio. et q̄ q̄tuor virtutes q̄ dicte ſūt principales ex fide viuētes a dn̄o collate ſunt.

VIdeamus nunc an vera ſit illa phōꝝ ſnīa q̄tuor virtutes velut q̄ſdā virtutū oīm fontes. Vicia q̄z quatuor q̄ſdā origines maloꝝ oīm deffiniūt. Principales quatuor eē virtutes: nō ſolū phi ſentiūt. ſꝫ etiā nr̄i ɔſentiūt. Sed quare q̄tuor vel que ſint opa ſingloꝝ: hic dn̄o illuiante debem⁹ breuit̄ demōſtrare. Quaternariū nūꝫ ex pfectiōe ſacratū pene null⁹ ignorat. Siqdē totus orbis / oriēte occidēte / aquilone / ⁊ meridie q̄ternarij nūeri ptib⁹ ſiue angulis inuenit̄. Et ipe adā (q̄ ē humani generis pr̄) vel generale nomē qđ dicit̄ hō: quatuor literis explicat̄. Corp⁹ q̄z q̄tuor elemētis extructū q̄ternarij numeri in ſe ɔtinet ſacramentū. Ipſius etiā aie quatuor eē affect⁹. quib⁹ vł ad bona vtim̄ vel ad mala. Et antiqui ſubtiliter īuenerūt. ⁊ eoꝝ iuēta pbantes poſteri ſuſceperūt Sed ⁊ quatuor fluīa que đ paradiſi fonte pcedūt. vel quatuor euangelia. diuini curr⁹ rote quatuor animalia q̄tuor. ale eoꝝ quatuor. ac facies dignitatē numeri hui⁹ abunde ɔmēdant. Et iō virtutes iſte q̄ tantū pfectionis ɔtinēt in numero: ſollicite ɔſiderare debemus q̄ntā ſctitatē ɔferant aīo xp̄iano. ⁊ q̄ nihil pfectionis ſit vnq̄ꝫ: qđ in iſtis virtutib⁹ nō ſit: Nā ſi facit tpantia tpantem prudentia prudentem iuſticia iuſtum: ⁊ fortitudo fortē: eo q̄ tpanter ⁊ iuſte ⁊ prudēt̄ agit ac fortiter. neſcio q̄d poſſit eē pfectius. Itaq̄ꝫ difficile q̄dē nobis ē: oīa virtutuꝫ / q̄ ex illis q̄tuor (quas principales diximus) oriunt̄: oñdere Sed cū ꝓprietates ⁊ act⁹ eorū cepint aperiri: ex ipis affectib⁹ ſingloꝝ (q̄ v̄tutes exiſtāt) apparebit. Verūtamē hꝰ īprimis noſſe ⁊ tenere debem⁹: q̄ iſte virtutes q̄tuor vel oēs q̄ ex eis exiſtūt: dona ſunt dei. et q̄ nullus eas hꝫ: hūit aut habebit: niſi cui deus (q̄ ē oīm v̄tutū ꝓprietas ⁊ origo) contulerit. Oēs quicūq̄ꝫ / quocunq̄ꝫ tempore / in quacunq̄ꝫ gente / in deū credētes. ex fide vixerint: illius dono tempantes / ac prudentes iuſti vel fortes fieri vtiq̄ꝫ potuerunt. Qui āt neſciētes deum / vel etiā blaſphemātes ſine fide vixerunt:

nihil earum virtutū a deo acci-pere vel habere potuiſſe cre dendi ſunt.

¶ Ca.xix. De virtutis tempe rantie qualitate vel ope.

Sed iam uideamus que ſit ꝓprie tas ſingulaꝝ. tꝑantia tꝑantē facit abſtinentē. parcū ſobriū .moderatū. pudicū. tacituꝫ. ſe riū. verecūdū. Hec virtus ſi in aīo habitat: libidines frenat affectus tꝑat. ꝺſideria ſancta multiplicat. viciosa caſtigat. omnia intra nos confuſa ordi nat. ordinata corroborat. cogi tationes prauas remouet. in ſerit ſanctas. Ignē libidinoſe voluptatis extinguit. ai tē porem deſiderio future rmu neratōis accendit. mentē pla cita tranquillitate cōponit. to tam vitā ſemꝑ ab oī viciorūꝫ tempeſtate defendit. Tempe rantia intemꝑantiā noſtraꝫ ad honeſtum modū redigit. In cibo ipō vel potu contenti ſimus appoſitis. ne poſcamꝰ impudent̄ ꝙ aut ille q̄ poſcit̄ forte nō habeat̄. aut alios qꝺ deſiderio nr̄o placet: offendat aut gule noſtre intēꝑans ap petitus appareat. Ne iudice mus eos qui volunt cibis q̄s ipi ꝑcipimus: abſtinere. nec eis verecūdiā faciamꝰ. qui ea quibus ipi abſtinemus. forte ꝑcipiūt. ⁊ deo grās agunt. cer ti ꝙ ſatis miſeꝝ ſit. aliquos ꝺ cibi vel potus ꝑceptione ꝺā nare. aut nobis arrogare ꝓ ab ſtinētie ſanctitatē. Temꝑantia eſt. qua ſeniorībꝰ reueren tiam exhibemus equales ger manitus honoramus. Iuni orībꝰ grām paterne dilectiōis impendimus. q̄ preſtamꝰ lo quēti ſeniori ſilentiū qua ipi us ꝑ alloquiū preſtolam̄ im periū. qua nō attollimus im moderatū in locutionibus ſo nū. q̄ riſu ꝓrumpe nō audea mus in cachimū. q̄ nulli ꝺtra himꝰ. nec detrahētes equani miter ſuſtinemꝰ ſciētes. ꝙ taꝫ illi qui detrahētibꝰ acq̄eſcunt. vanitatis morbo corrupti ſūt qꝛ ad h̄ aliīs viles videri no lunt. vt ſe cōmendēt eoꝝ com ꝑatione: q̄s carpūt ⁊ videant̄ ea vicia nō hr̄e: q̄ malicioſe ī aliīs reprēdūt. qꝺ malū tꝑan tia tollit. Cui qui ſeruire vo luerit: nō qꝺ reprēdat in fra tribus. ſꝫ vn̄ deū laudat. attē dit. Ac ꝑ h̄ ipiꝰ tꝑantie ē: ꝙ n̄ ſolū tꝑantes in oīm mēbroꝝ officiīs ſumus: ſed etiā ꝙ oia libenter que nos moderatos ac ſobrios faciūt obſeruamꝰ. Sed de tꝑantia hec dicta ſuffi

ciant.vt ⁊ de fortitudine dica
mus.

¶ Ca.xx. Quales eē debeant
quos animi fortitudo nobili/
litat.

Animi forti/
tudo ea debet intelli/
gi:que nō ſolū diuerſis pulſa/
ta moleſtijs īcōcuſſa pmane/
at:ſ3 etiā nullis illecebris vo/
luptatū reſoluta ſuccumbat.
Alioquin ſi impetus quide3
maloꝝ ſeuiētiū nō frangat:ſi
calamitatibꝰ q̄buſlibet impa/
ctis obſiſtat:ſi iter iniuriarū
ſeua inter pcellas angentiu3
preſſuraꝝ/inter inimicitias ⁊
dāna pñtia at3 multimodas
pſecutiōes infatigata pſiſtat.
⁊ tñ ipſa ſe de aduerſariorum
ſuſtinētia iactet. nec de dono
dei(quo illuſtrat̄) exultet:ſed
carnalit̄ ſe de vulgi fauore (q̄
p̄dicat̄)oblectat:pluſq3 gau/
deat ex eo ꝙ laudat̄:q̄3 ex eo
ꝙ habet vnde laudet̄.⁊ p hoc
humanā laudē diuinis opi/
bus anteponat:quis dubitat
hanc animi intentionē virtu
tē dici nō poſſe. Que ſi virtus
eſſet fortiter etiā blandimen/
tis talibus repugnaret nec ac
quieſceret mollibꝫ ꝙ adiuuā/
te dño.dura queq3 vel aſpera
ſupaſſet. Quoſdā nanq3 inſu
pabiles aſperis paſſionibus
facit mūdi cupiditas/in q̄bꝫ
nō patiētia laudanda eſt.ſed
miranda duricia. Eos aūt q̄s
ad tolerantiā paſſionū fortes
dei caritas reddit:nulla dele/
ctatio carnis nulla voluptas
male blanda corrūpit.qm̄ ſi
nō quid.ſ3 ꝓpter quid patiam̄
plīmū refert:nō in eis ē pati/
entia.qua equanimit̄ patiun
tur angentia.ſ3 in eis tm̄:q̄s
fortiter ſuſtinere facit iuſticia
Deinde dñs non ait. Beati q̄
pſecutionē patiunt̄.⁊ tacuit.
ſ3 adiecit.ꝓpter iuſticiam. vt
euidenter oñderet:ꝙ patien/
tiā verā non facit pena.ſ3 cau
ſa.⁊ ideo beatitudinē/ non p/
ſecutōem patiētibꝫ:ſ3 ꝓp̄t iu/
ſticiā patientibꝫ repromiſit.
Qō ſi ita ē:ſuperandoru3 vel
ſuperatoꝝ malorum ſuſtinen
tia/tūc eſt vera patiētia:ſi fue
rit iuſta. Et in eis iuſta ē pati
entia:quorum nec doloribus
nec voluptatibus cadet men
tis inuicte conſtantia. S3 hec
animi fortitudo ab illo ē no/
bis:cui cū ꝓpheta cantamus.
fortitudo mea ⁊ laus mea do
minus.⁊ factus eſt mihi i ſa/
lutem:fortitudo nr̄a eſt:q̄ ita
nos contra oīa vicia inuicta
ꝓtectione corroborat:vt aīm
noſtꝝ/nec blanda diſſoluant

nec aduerſa deijciāt. Et tunc
laus nr̄a dn̄s fit. ſi nō nos de
muneribꝰ dei. ſꝫ diuina cupia
mus in nobis munera p̄dica
ri. Is ḡ cui dn̄s ē aī fortitudo
nullis carnalibꝰ deſiderijs ce/
dat. nullis voluptatibꝰ acq̄e/
ſcat. ambitōeꝫ ⁊ ꝑplārē glīam
vincat. nō eū pecuie amor ab
dicat. nō acerbitas paſſionuꝫ
dānoꝝ̄ꝗ ſubijciat. Sit illi de
us laus tota/ ꝑfecta glīa. dile/
ctio pura/ ſpes certa/ ſecuritaſ
firma/ poſſibilitas ſana. ſani/
tas īcorrupta. vt ei q̄cq̄d car/
nalibꝰ placet in h̄ mōo diſpli
ceat. q̄cq̄d p̄cioſuꝫ videt̄ eē. vi
leſcat. q̄cq̄d nitidū. futuroꝝ cō
tēplatōe ſordeſcat. nec ab his
q̄ iā (ꝑ grāꝫ dei) eliſit. ſe patiat̄
elidi. qꝛ ⁊ turpiꝰ videt̄ ab his
vicijs vinci q̄ vicerat. ⁊ nihil
ꝓſit ei aliqua ſupaſſe. ſi alicui
qḋ neglexerit ſupare. ſubiace
at. qn̄ nō fortis ille hr̄i ſolet.
q̄ in adeūdis laboribꝰ ꝑiculis
ꝗ claruerit. aut frenādis vo/
luptatibꝰ ac domādis inſtite/
rit. Sꝫ ille ſublimis ⁊ magnꝰ
ille potēs atq̄ dignꝰ fortitudiſ
appllōne cēſendꝰ ē. q̄ nihil vi/
cū ſibi rebellare aut dn̄ari per
miſerit. Modo abſit ignauia
ne nos dſpemꝰ id poſſe qḋ poſ
ſumꝰ. Abſit p̄ſumptio vicioſa
ne nobis h̄ qḋ ꝑ grāꝫ poſſumꝰ
aſcribamꝰ qꝛ ſiue de mūere dei
(q̄ fortes efficim̄) deſpemꝰ. ſi/
ue nos de nr̄a poſſibilitate ia/
ctemꝰ. idonei ad reſiſtēdū vi/
cijs eē nō poſſumꝰ. Et vtiq̄ aī
fortitudo/ tā deſpandi ignaui
aꝫ dꝫ excutere. q̄ iactāciā nō
cōtrahere.

¶ Ca. xxi. de iuſticia vel fide que ex ipa ꝓcedit.

Hactenus de virtute cui nomē eſt
fortitudo. Videamꝰ iā q̄d eti/
am iuſtia nobis afferat i hac
vita p̄ſidij. ⁊ q̄lr ipa q̄ꝫ in eoꝝ
pectoribꝰ q̄ ſe illi tradiderint
nullis valeat vicioꝝ ipugna
tōibꝰ ſupari. Fides em̄ (q̄ eſt
iuſtie fundamentū. quā nl̄ra
bona opa p̄cedāt. ex q̄ oia ꝓce
dūt) ipa nos a peccatis oībus
purgat. mētes nr̄as illuīat.
deo recōciliat. cunctiſ ꝑcipibꝰ
nature nr̄e ſe ꝯſociat. Auget ī
nobis virtutes ſctās. ac nos ī
earū poſſeſſione ꝯfirmat.

¶ Ca. xxij. de equitate q̄ ad eandē ꝑtineat hūane ſocietatis vtilitas.

Ex iuſtia manat ⁊ equitaſ que nos fa
cit. vt oīm neceſſitates homi/
nū noſtras eē dicamꝰ. nec no
bis tantū/ ſꝫ ⁊ generi hūano/

nos natos vtiles eſſe creda-
mus. ⁊ q̄cq̄d cuilibet hōi noce
re pōt: tanq̄ſ ſi nobis noceat.
euitem⁹. q2 q̄ hōies ſum⁹ nihil
hūane alienū a nobis putare
debem⁹. Siquidē beluaꝝ ē ſibi
viuē. nec ſuas vtilitates i cōe
ꝯferre. a q̄bꝰ n̄ ſolū meriti pre
rogatiua/ ſ; etiā ſeruata iuris
equitate diſcam⁹: ſi nos i oīm
cōmodis vel incōmodis cogi
tantes ſicut nr̄is vtilitatibuſ
ita oīm ſocioꝝ nature nr̄e vi-
uamus. deinde ſe inuicē pſeq̄
lacerare vel pdere. feraꝝ ē p-
priū. Quis dubitet excellētie
hūane cōpetere: vt ſe alteruꝝ
iuuēt. inſtruāt. edificēt ⁊ vtili-
tatē cōem tanq̄ſ ꝓpriā curent
Vn̄ daṫ intelligi: ꝙ qui oppri
mendis ac decipiēdis hoībuſ
hōies nati ꝯſiſtunt: in mores
ferinos/ nō nature ſ; vite imi
tatione degenerēt.

Ca. xxiiij. Q d duo ſūt iuſti-
cie genera.

D

Vo ſunt iu
ſticie genera. Vnum
q̄ iniurias nō irrogamus. al-
teꝝ quo ab aliīs irrogatas cū
poſſim⁹ ꝓpulſare: negligimus
Quodāmodo eñ nos oppri-
mim⁹ (nec mihi aliq̄d pdeſt.
ꝙ nō circūuenio aliquē nec
decipio) ſi decipiēti circūueni-
re pmitto. Hoc idē de peccat
debet intelligi. q2 ſi peccantez
video: ⁊ nō ſolū nō arguo. ſed
etiā peccati ꝯſentio: pticipem
me dānatiōis eius efficio. et i
oībꝰ peccantibꝰ pecco: qñ eos
q̄s ſcio peccaſſe ſiue peccare
quadā crudelis aī malignita-
te nō icrepo. Nec hīe audiēdi
ſunt. q̄ ſe dicūt delinquētes p-
pterea obiurgare non poſſe:
nec eos qui ſe emēdare nolu
erint: ſibi faciāt inimicos. qui
dū parcūt eoꝝ volūtati. eoruz
ſaluti nō ꝓſpiciūt. Et hoc ſi nō
ex iactantia. ſed ex miſericor-
dia ⁊ cū quadā pietate cōſpici
entis aī caſtigem⁹: ⁊ illi nos
ſentiāt nō minus peccat ſuiſ
moueri q̄ſ noſtris: aut in bo-
nū ſtatū reformati. nobiſcum
grās agant. aut ſi eos in pecca
to'tz adhuc peccādi dulcedo:
⁊ ſalutē ſuā nobis cure eē cer
nētes. malū p bono reddē vo-
luerint: malle debem⁹ eoꝝ ini-
micias/ qui ſe emendare no-
luerint ꝯtrahere: q̄ſ dei offen-
ſaz (dū peccātes palpam⁹) in-
currere. Sed de hīs qm̄ in li-
bro ſcđo iā plura dixim⁹: reli-
q̄s iuſticie ptes (vt cepimuſ)
exequamur.

Ca. xxiiij. De liberalitate ⁊
qualiter beneficētie opus debe
at exerceri.

De iuſtie ad
huc fonte ꝓcedūt libe
ralitas. beneficētie caritas. et
cetera hmōi quibꝫ multiplici
ter hoīes iuuari poſſūt. Libe
ralitas ē que etiā in eos q̄ ni/
hil indigere videntᷣ: exuberat.
In q̄ liberalitate rei familia/
ris ponitᷣ amplitudo. Benefi/
centie multa ſunt opa q̄bus
neceſſitati laborantiū miſeri
corditer ſubuenitᷣ: ⁊ de terre/
no cenſu regni celeſtis heredi
tas ꝯpatᷣ: ſi modo abſq̄ vlla
oſtentatōne opus bn̄fi. ētie fi
at. nec eos ad miſericordiā fa
ciēdaꝫ / turpis amor glīe ꝓpla
ris impellat. Inuēti ſunt q̄dā
qui diuerſis q̄dē diuerſoꝝ ne
ceſſitatibꝫ ſubuenirēt. ſed aut
a ꝓpetitu ꝯgande opinionis
ipulſi. aut carnali pietate cō/
moti. aut ſpe recipiēdi qđ da
rent. aut reddendi qđ accepiſ
ſent: ꝯſtricti ſunt. Alij q̄s ad
largiendū aliq̄d in paupes ſo
la mouet verſuta cupiditas.
q̄ ad hoc erogāt: vt maiora re/
cipiāt. Et q̄cq̄d eis velut pau/
peꝝ paſtoribꝫ datuꝫ fuerit ad
erogandū eſurientibꝫ: illis ꝓ q̄
bus ſuſtinēdis accipiūt. totū
aut ꝓpe totū qđ accepint: ī ſu
as voluptates expēdūt: ⁊ (qđ
ē deteriꝰ) inᷣ munificos ac mi
ſericordes hrī. vel etiā p̄dicari
ꝑpiᷣ ꝯcupiſcūt. Ab his oībꝫ et
hoꝝ ſilibꝫ / longe diuerſi ſunt
illi: q̄ nō ſe in opibꝫ ſuis / ſed
deū cupiūt p̄dicari. q̄s ad opꝰ
bonū ſpes future remunerati
ōis adducit. ⁊ ipm ſolū volūt
hr̄e ſui opis teſtē. a q̄ ſe rece/
pturos credāt tota fidei firmi
tate mercedem.

Ca. xxv. de differētia amoꝝ
⁊ q̄ntū ab eis differat p̄dicta
dilectio.

Itaq̄ꝫ iā de
caritate (vn̄ plura in
hoc libro ſup̄ diſſerui: q̄ locꝰ
exigit) hic q̄ꝫ pauca ꝯſtringaꝫ.
Taceo de carnali amore. q̄ in/
cipiēs a cōiugio manat in fili
os. q̄ talē amorē cū pecoribꝫ
habemꝰ beſtijſq̄ coēꝫ. Propin
q̄ꝝ quoq̄ p̄tereo. q̄ ⁊ ipe ad hꝰ
ad carnē ꝑtinere videtᷣ ⁊ ſan/
guinē. nec de illo aliq̄d dico. q̄
⁊ ſi amicos amicus. tn̄ etiam
ipe referᷣ ad aliqđ cōmoduꝫ
tꝑale. nō q̄ amores honeſti n̄
ſint (cū ſint oībꝫ naturales) ſꝫ
q̄ his oībꝫ ille ſit incōꝑabili
diuerſitate p̄cioſior: quo deuꝫ
gratis diligimus ⁊ amicum.
Ceteꝝ qui amicū. ꝓpter cōmo
dū quodlibet amat. nō amicū
ꝯuincitᷣ amare ſꝫ cōmodū. Et
vtiq̄ qui aliquē ꝓpter rē tem

poralem quamlibet amauerit cū res ipa (vtpote tpalis) eſſe deſierit/amare ceſſabit. Qui aūt diligit ꝓpter deū: ſicut de⁹ eternus. ita in eternuꝫ ipius amici dilectio ꝑmanebit. Et ideo deus (q̄ nihil ē mai⁹ aut meli⁹. ꝓpter qđ diligif) ꝓꝑ ſe/ ipſuꝫ ꝑfecte diligif: ſi nō ſaltē ꝓpter illa que preſtat amatur nō vtiꝗ gratis amaf. qꝛ iā il/ lud ꝓpter qđ diligif: ei (qđ di/ ctu q̄ꝫ nefas ē) antefert. Ipe q̄ppe oib⁹ a matorib⁹ ſuis/vi/ ta beata/ac ſalus et̄na/ ⁊ rgnū gaudiūꝗ eſt ꝑpetuuꝫ. Pec ac cipiēt. qui i deū diligūt. qꝛ ſol⁹ ille erit oīa. cū i e fuerit in omnibus omnia. ꝓ

¶ Ca. xxvi. Quid ſit vnicui/ ꝗ ſua tribuere.

Quapropter ſi in hac vita iuſticiaꝫ conemur implere (cui⁹ iuſti/ cie opus eſt ꝓpriuꝫ: ſua cuiꝗ tribuere) deo a quo facti ſum⁹ eā reddam⁹. nec dōnari nobis ea q̄b⁹ ſum⁹ naturalif ꝓpoſiti: ꝑmittam⁹. Dūef intus ratio. ſubūciaf corpus aīo. ⁊ anim⁹ deo. ⁊ impleta ē hoīs tota per fectio. ac ꝑ h⁹ ⁊ noſ iuſticie fcti ꝑticipes ſua cuiꝗ tribuimus ſi inferiora melioribꝫ ꝟtuti bus carnalia oblectamenta ſubdamus. vt ſicut viuentia vita carentib⁹. ſenſibilia viuē tib⁹. intellectualia ſenſibilib⁹ īmortalia mortalibus ratioci nando ꝑponimus: ita bn̄ vi/ uendo voluptuoſis vtilia vti libus honeſta. honeſtꝫ ſancta. ⁊ ſanctis ꝑfecta omnia ꝑfera/ mus. Verūtamen nec corp⁹ ſpiritui/nec appetit⁹ obtꝑare potuit rationi. niſi de⁹ q̄ (ipm ſpm̄ creauit nec corporis dele ctatus) cogitatōib⁹ nr̄is req̄/ eſcat in nobis. ac tanꝗ verus agricola in agro ſuo in corde nr̄o ꝓficiat. Et q̄cquid in eo fi des plātat: deuotio rigat: ipſe ad incrementū ſue maturita/ tis adducat. atꝗ ita nobis vo luntarie ſibi ſubiectis. deſidia mala ſubūciat. vt ex ipis acti bus nr̄is quis ſibi habitator noſter: ⁊ cuius ſit in nobis vo luntas: appareat.

¶ Ca. xxvij. Ex actualem vitā tres ꝟtutes ſcꝫ temꝑantia/ fortitudo iuſticiaꝗ conſum/ mant. ⁊ prudentia que ē quar ta ꝟtus/mēti cognitionē reꝝ latentium preſtat.

Hic eſt ordo nature atꝗ iuſticie quē q̄ tenere ⁊ ſuare voluerit perfectionem vite actualis

implebit. Cui actuali vite treſ ille virtutes (de quibus que dicenda viſa ſunt: deo donante dixi) proficiunt. Siquidem temperantia ai fortitudo atque iuſtitia ſpiritualis ē actio. ſine q̄ oino nihil valet illa: que ad prudentiam ptinere videtur agnitio. quia nihil nobis proderit implenda didiciſſe: niſi ea que didicimus ſtudeamus implere. Ergo vis aie (que in appetitum rationemque diuiditur) ad perfectionem bone actionis implendam his etiam quatuor virtutibus (vnde ecce iam diſſeruimus) adiuuatur. quibus tribus temperantia ſcz ai fortitudine atque iuſticia informatur ipſe appetitus. vt actio fiat prudentia do rationem (que ē acies mentis) illuiat. vt & ideo appetitum gubernet. & rationi appetitus obtemperet. Nam virtus ois (ſicut veteribus placet) tribus in rebus fere verſatur. quarum vna eſt in perſpiciendo. quid in quaque re verum ſincerumque ſit. quod prudentie munus ē proprium. de qua ſuo loco videbimus. Altera que cum perturbatos affectus (quos greci dicunt pathe) coercet & temperat. vt oēs appetitiones (quas illi ormas vocant) rationi obedientes efficiant. Tertia ē vt his quibus congregemus: vti velimus ad eorum ſalutis & nrē plenitudinem capiendam. que oia ad reliquarum trium virtutum ptinere videntur officium. ex quibus temperantia & fortitudo plurimum valent in coercendis ai perturbationibus ac frenandis. Quas perturbatões nonnulli paſſiones alij egritudines vocant. quibus modificatis & quadam temperantie ac fortitudinis lege compoſitis. oēs virtutes in hoie (ſuo creatori ſubiecto) ſine vllis vitiorum contradictionibus regnant.

¶ Ca. xxviij. De ſociali virtute. & quod non recte faciant: qui cum poſſint: nihil humane ſocietati proficiant.

Iuſticia vero (qua ſunt iuſti) q̄ ea fuerint operati: & ſocialis quedam virtus ex ea accipitur. eo quod ipſa beneficijs (que non alijs preſtat) augeatur. Quis ei non eo ipſo proficiat: quod proficere alium cupit. Quis non miſericordem deum ſibi facit. qui miſericors erga laborantes vel errantes extiterit. Aut quis non augebit in ſe oia bona qui ea non ſolum non inuidet habentibus ſed etiam non habentibus inquantum poteſt (diuinitus inſpiratus) impertit. Ex quo videndum eſt: vtrum iuſte faciant illi: qui ſe remouentes ab occupationibus cunctis ac ſtudijs ſpiritualibus offerentes. nihil humane

ſocietati ꝓficiunt.ꝛ deſideria ſua cōmodis oim̄ ꝑferentes/ vtilitatē coēm deſiderate vacationis electione ↄtēnūt.cū ꝑ/fecto laboꝛātib⁹ opē ferre nolle cū poſſis/ꝛ cōi bono poſt/hito.ocioſa qete ꝑfrui velle nihil hēat eqtat. Cui eqtati q̄ ſeruiūt.oēs oia bona viuūt. ac velut ſibī inuicē nati. ſalu/tē mutuā tuent̄ ꝛ diligūt.ac ꝑ hoc ↄtra iuſticiā faciūt hi q̄ merito ſue cōuerſatōis vl' eru/ditionis electi.ocioſū ſtudiū fructuoſe vtilitati regēde mł/titudīs anteponūt.ꝛ cū poſſit laboꝛāti ecclīe ſubuenire/ope/roſe admiſtratōis laboꝛē. fru/ende qetis ↄtēplatiōe refugi/unt. Sed qm̄ ſunt multi /qui ſe impares tāte ſarcine noꝛūt tales iuſte.ſe(etiā queſiti) nō offerūt.ne videant̄ nō ecclīa/ſticos laboꝛes velle ſuſcipe/ſꝫ honoꝛes ambire.cū dignitas eccliaſtica ñ ābiēda ſit nec vitanda. Qui vo ꝑeſſe ꝛ ꝓdeſſe ꝑplis poſſūt/ſi q̄ſiti nō fuerit/iuſte ſeipos ꝑcipiēde ſapien/tie ſtudijs tradūt. Verūtamē ſi ꝛ illi q̄ lucris ꝑ ſe ꝓficientiū creſcūt.ꝛ iſti qui in ſeipis ſub deo ſuo ſapie ſpūalis ꝑceptōe ꝓficiūt/in ꝓpoſito ſuo ꝑmaneant. Itinerib⁹ quidē diuerſis incedūt.ſꝫ ad vnā patriā ten/dunt.ꝛ ad vnū regnū diſpib⁹ militantes officijs .xpo(rege oim̄)vocāte ꝑueniunt. Quis em̄ neſcit ꝙ ſicut ociū ſtudio ſuꝫ ieffabilē ſuauitatē ſapie celeſtꝫ īfūdit a carnalib⁹ ocioſo. ita ſpūalis occupatio laboꝛū ſctōꝝ młtiplices affert fruct⁹ hūane ſocietatis vtilitatibus occupato. In ipis qꝫ ſtudijs ſpūalib⁹ q̄tū poſſunt eccłiaſtici viri ꝓficere/quis ſufficient̄ enumeret/cū ꝛ inferioꝛes docendo ſeipos exerceāt.ꝛ ↄfe/rēdo cū eqłr eruditis/cautiores in plīb⁹ fiant.ꝛ ab erudi/tioꝛib⁹ audiēdo mala ſibi ꝑ/ſuaſa deponūt.recta firmi⁹ te/neant.occulta cognoſcāt.ꝛ cō/firment̄ i eis.q̄ꝛ dubijs fluctu/abāt. Sed qm̄ diſputatōis oꝛdo depoſcit/vt etiā de pꝛudentia(q̄ pꝛicipalis virt⁹ q̄rta po/nit̄)pauca dicam⁹. De iuſtia ſufficiunt iſta q̄ dixim⁹.

Ca.xxix. Ex de pꝛudētie ac ſapiētie fonte ↄgnitōeꝫ oiꝫ re/rū bibant/q̄ ꝑcipiēde ſcientie feruenter inuigilāt.

Prudentiaꝫ ꝛ ſapiētiaꝫ pleriqꝫ in indagatione veri ꝛ inuentiōe ↄſtituūt. Credo ꝓpterea qꝛ nᶜ ſapiēſ dici recte poſſit/cui pꝛudentia deeſt.nec pꝛudens cui

ſapiētia deſt. Qua ppť ſi nihil aliđ prudētie ac ſapiētie munus accipiť. niſi inqſitio ꝛ cōprēſio veritatis/ qui veritatē prudenť querere. ſapienť inuenire potuerit/ is prudēs/ is ſapiēs iure vocabiť. Hoc iccirco pmiſerim. vt qcqd de prudētia fuerit diſputatū/ id totū etiā de ſapiētia poſſit intelligi. qꝛ ita ſibi he due ꝟtutes implicate ſunt ꝛ vnite. ꝛ ita q̄libet eaꝝ ſine altera nō pōt eē vt nec imprudēs ſapiā/ nec inſipiens poſſit dici prudentia Si ergo hūane vite pfectio in actione ꝛ cognitōne ꝯſiſtit/ ſicut impleri actōnē tpantie. foꝛtitudinis atq; iuſticie conſumatōe pbauim⁹/ ita cognitionē reꝝ/ puenire cōſecutiōe prudētie cōpꝛobem⁹. Cognitō reꝝ q̄ de prudētie ac ſapientie fonte ꝯferť/ ſpūales oēs a carnalibus vicijs defecatos illuſtrat. ꝛ ab oī dilectione noxie curioſitatis auerſos deſiderio ꝯtēpl̄ de ꝟitatis inflāmat vt ꝛ humanaꝝ reꝝ diuinarūq; ſciētiā ꝯſecuti/ prudētes ac ſapientes veraciť fiāt. pſpiciāt imminētia mala ſiľ ꝛ caueāt nec putēt vlla eē mala/ niſi illa q̄ malos efficiūt. nec eis vlle pturbatōes (velut ignis earū moleſtie) aliquid trāquillitatis excutiant. Inter fallentia ꝛ ſolida bona diſcernant. Nihil in h̄ mundo caſu aut iniuſte/ ſꝫ oīa deo iubēte vel pmittēte fieri/ prudenť accipiāt. aliter intelligentes. aut doceant ſapienť aut arguant. dolores varios ac diuerſas infirmitates (que moꝛtaliter viuentes affligūt) nō ſemp pctis pcedētibus ſequi. ſꝫ plerūq; ex ipſa ꝯditione moꝛtalitatis accidere coꝛruptibiliter natis intelligant. ꝛ ſciant etiā nō dānari aduerſis pñtibꝰ. ſꝫ pbari ex ipſa tolerantia paſſionū. occaſionē ſibi cōpande patientie viriliter agētes arripiant. nec ipi alijs noceant. nec ſibi nocere pmittant. Tales dñs in euangelio fieri pcepit dicens Eſtote prudētes ſicut ſerpentes ꝛ ſimplices ſicut columbe qꝛ nec ſimplices circūuenire aliqs poſſunt. nec prudentes ſe ccūueire pmittūt. Ceteꝝ ſi in ꝯtractu qlibet ſiue colloqo vel in alia quaq; re ſe decipi qſq; nō ſinat. ꝛ aliū tñ ipē decipiat. is nō hꝫ prudentiā (q ſalutis magiſq; pditionis ē cauſa) ſꝫ ſilat. Quoniā quelibet ꝟtus a vicio diſtat. qđ illđ coꝛrūpit ſana. hec ſanat vicij acceſſiōe coꝛrupta. Ac ſic. aut oībꝰ qbꝰ pt. pdeſſe feſtinat veraciť

prudens. vt eius meritis oīꝫ qui p eū deo acquirunt fruct⁹ accreſcat. Aut ſi cogitat de per ditōe cuiuſpiā. vel de caſu per euntis exultat: neceſſe eſt. vt prius peat ipe: ꝗ aliū pdat ꝛ ab ipo ea pditio qua pire aliū cupit: incipiat.

¶ Ca. xxx. Vt prudentes nec aliis noceant. nec ſibi nocere pmittant. ꝛ ꝙ ibi eis ſit ſine admixtione alicu⁹ erroris cōſūmata prudentia: vbi erit ſine vllo pctō vita pfecta.

Hi ergo prudentie pticipatione prudentes effecti deo ſuo non pedib⁹ ſꝫ ſctis morib⁹ appropinquant. Ex ea eñ pte ꝗ ſūt dei dono prudentes. nec ſuo pire pñt. nec alieno pctō. Ex eo aūt ꝙ nec dū ita eſt eoꝝ pfecta prudētia: ſicut in illa vita erit: vbi pfecte viuēnt⁹ vllus error obrepe oino nō poterit: etiā prudētes aliqtiens pctis fallentib⁹ acquieſcūt nō volūtate deprauati. ſꝫ hūano errore vt hoies lapſi. nec adhuc tota prudentie ac ſapientie pfectione pfecti: ſicut ibi erit. vbi nec ignorare aliquid nec peccare iā pñt. Hic ꝯo ſi potuiſſet a pctō rcte fcm̄ pfecte diſcerni. nunꝗ ab occltis ſcūꝫ dō oraret mūdari. ꝗ ait Ab occltꝭ meis mūda me dñe. ꝛ ab alienis parce ſeruo tuo. Quibus verbis ſatis oſtēdit ꝙ illi quoqꝫ qui ſancte per donū ſpiritusſancti viuūt. tamē ꝓpter reliquas infirmitates nature humane (quas ſecum trahunt ſiue ſciētes ſiue neſcientes) aliquotiens ſuo peccato cedūt. aut alieno cōſentiūt In hac igr̄ uita aut volūtate aut errore / aut īfirmitate peccaf. Quicūqꝫ diuinitus adiuti voluntate nō peccant. vtiqꝫ irreprehenſibiliter viuūt. ſꝫ qꝛ poteſt eos error aut infirmitas peccatis inuoluere. ab illo ſe fideliter illuminari poſtulant ꝛ ſanari cui exultans ille clamabat in ſpū dicens. Dominus illuminatio mea ꝛ ſalus mea quē timebo. vt cum illuminatio per donum prudētie ac ſapientie collata detraxerit cecitatem: ꝛ ſanauerit per gratiaꝫ dei ſalus infuſa languorem: tunc mens illuminata diuinitus ꝛ ſanata nec in eis que cauenda vel appetenda ſunt: humano decipiatur errore. vt aut pro veris falſa defēdit. aut p fl̄is vera reiiciat. ꝛ ſine vllo infir

mitatis obſtaculo bonū quod
elegerit/implere ꝑualeat. Sꝫ
alia ē ſalus hui⁹ vite q̄ morta
liter viuit̄/ꝛ alia illi⁹ vbi mor
tale noſtꝝ īmortalitati dona-
bit̄. ꝛ alit̄ ſalui facti ſum⁹ i ſpe
aliter ſalui erimus in re. Hic
ita ſalui facti ſum⁹/ vt adhuc
pi e poſſum⁹. Ibi quicūq; ſal
uus fact⁹ fuerit/ꝑire vltra nō
poterit. Ac ꝑ hꝯ ꝛ ſciētia (q̄ co-
gnitōēꝫ reꝝ nobis in hui⁹ ſe-
culi nocte viuētibꝫ ꝑſtat) ple-
nitudini future collata. ꝑs ſci
ētie eſt credēda. nō tota. ꝓpter
qđ dicit ſctūs apl's. Ex ꝑte eī
ſcimus. ꝛ ex ꝑte ꝓphetamus.
Cū autem venerit qđ ꝑfectū
ē/euacuabit̄ qđ ex ꝑte eſt. hic
euacuari aſſerit ꝯſumari. qđ q̄
dē ꝑs ē ſcientie. que ē ꝑficien
da perfectis. non euacuanda.
ſꝫ implēda. Proinde vbi erit
oīm catholicoꝝ fideliuꝫ ſalus
plena/corruptibilitas nll'a. et
imortalitas beata/ibi erit ſapi
entie ac prudētie ꝑfectio vera
reꝝ oīm cognitio tota. qñ ſciē
tia ad ꝑfectū fuerit ꝑtis eua-
cuatōe ꝑducta.

¶ Ca. xxxi. De affectiōibꝫ q̄-
tuor q̄ inter vicia nūerari nō
debeant. ſi earꝝ vſus ex bona vo
luntate ꝓcedat

Videamus
nūc quid diligētia diſputati-
onis inueniat. ꝛ de q̄tuor af-
fectiōibꝫ/quas vicia eē ſtulti-
cia ſapientū mūdi hui⁹ exiſti-
mat. ſcꝫ timere ac dolere. cupe
re ꝛ letari/oīno nō poſſint ni-
ſi pctōres. aut ꝑditi. recte nō
affectus aliq̄ poſſunt dici ſed
morbi. At cū tales aīoꝝ mot⁹
nūciant̄ in ſanctis apl'is ac ꝓ
phetis/quis ita deſipiat. vt vi-
cia credat. ex q̄bus deo placue
rūt illi/q̄ vicūs pluſq; ceteri
hoīm reſtiterūt. Itaq; paul⁹
apl's de timore ſic loq̄tur. Ti-
meo aūt ne ſicut ſerpēs ſedu-
xit euā ſua aſtutia/ſic ꝛ nr̄i ſē
ſus corrūpant̄ a caſtitate que
eſt in xp̄o. Itēꝫ de cupiditate
fiducialiter dicit: Cupio diſ-
ſolui ꝛ eē cū xp̄o. Sed ꝛ de tri-
ſticia (quā malā in dolore ap-
pellant) idē vas electiōis ꝛ do
ctor gentiū ait. Quia triſticia
mihi magna ē. ꝛ ꝯtinuus do-
lor cordi meo ꝓ frībꝫ meis q̄
ſūt cogti mei ſm carnē. Nā
ꝛ de romanis ſcribēs cū dixiſ
ſet. Veſtra aūt obediētia i cō-
munē locū diuulgata ē. gau-
deo inq̄t de vobis. ſꝫ volo voſ
ſapiētes eē in bono ſimplices
aūt in malo. hūc timorē vl' do
lorē/hāc cupiditatē/hꝯ gaudiū
q̄ reprēdere voluerit ipm rep
hēdat apl'm. q̄ ꝑ tales affecti-

ones nō ſolũ deo placuit/ ſed
etiã quoſdã inter criminoſos
q̄ eſſent ſine affectione culpa
uit. Sȝ ⁊ ꝓphã dicēdo. Letat⁹
ſum in his que dicta ſunt mi
hi. ⁊ ex pſona dñi. Suſtinui q̄
ſil' mecũ ꝯtriſtaret' ⁊ non fuit
talē leticiã triſticiãq; cōmen-
dat: cũ ali⁹ dicit Timor dñi ex
pellit peccatũ. ⁊ ꝯcupiſcētia ſa
piētie pducit ad regnũ. nō ſo
lũ ñ reprēdit/ ſȝ ⁊ laudat ſpũal'
ꝯcupiſcētie vel dñi timoris af-
fectũ. Nō ḡ has affectōes ha
bēdo. ſȝ eis male vtendo delin
quimus. q2 hũanoꝝ affectuũ
ꝓprietas (hoīs indicat inclin-
tior q̄litas bona vel mala) ſi-
gnificat volũtatē. Hec ſic. Mo
tus hi qui in hoīb9 affectōes
ſunt/ idē ipi in bene vtētibus
ꝟtutes. ⁊ in male vtētib9 paſ
ſiones ſiue pturbatōes. aut
vt quidã volũt egritudines fi
unt. Nec audiēdi ſũt ſtoyci q̄
eas penit⁹ eradicare poſſe aut
debere ꝯtēdũt. Q̃m oīno nul-
lus ē ſenſus/ vbi timēdi/ dolē
di cupiēdi ſiue gaudēdi null⁹
inueniat' affectus. Deniq; vt
q̄ſi ipos peniteret ſue ſentētie.
excepta triſticia (quã cadere ī
ſapiēt' aīm negãt.) reliq̄s treſ
affectus oībus ineſſe ſapiēti-
bus dicũt. Cautionē p timo-
re p leticia gaudiũ. ⁊ volũtatē
p cupiditate ponētes. Quaſi
ſapiēs nō timeat. ſȝ caueat et
velit nō cupiat/ nec letet' ī hac
vita ſȝ gaudeat. Nō aũt cre-
dũt aīm ꝯtriſtari. q̄ triſticia
(que ſolet accidere ex pctō cō-
miſſo) ſapientē (quē nullum
putãt hr̄e pctm̃) ſtimulareñ
pt aliq̄ recordatōe pcti. quod
eſt vaniſſimũ dñs noſter ſm
carnē nat⁹ oñdit. q̄ ⁊ triſt' fuit
fleuit. nec tñ ea triſtia q̄ triſt'
fuit. ei ex peccatis ſuis acceſ-
ſit. qui ſine pctō ꝯceptus ⁊ na
tus/ nō ſolũ non peccauit. ſed
peccare nō potuit. Vt aũt de
ſuis q̄ȝ l'ris ipoꝝ reuincat' in-
eptie. q̄ putant ſapientē ꝯtri-
ſtari vel dolere nã poſſe/ legãt
illud qđ eoꝝ doctiſſim⁹ ait. nã
omnino non dolere non ſine
magna mercede ꝯtingit/ ima
nitate in aīo. ſtupore in corpe
De timore aũt (quē illi ponũt
in malo) ſcriptura noſtra loq̄
tur dicens. Timor domini
ſanctus pmanet in ſeculũ ſe-
culi. Sed qđ vere fatendũ eſt
ab illo alio penali diſtinguit
de⁹ q̄ dicit apl's. Timor nō eſt
in caritate/ ſed pfecta caritas
foris mittit timorem. q2 ille
peccare volētes deterret a ma
lo. ⁊ inuitos tenet ī bono. Iſte
aũt de q̄ dicit ꝓphã. Qui ſine
timore ē/ nō poterit iuſtifica-

ri.magis incremento caritatꝭ augeť. Et alter. Quis timet ne malū ꝙ puniať/incurrat. alter ne bonū quo delectatur amittat. Nō igiť oīs timor debet hꝛi de vicio. ſ ille tm̄ de ꝙ ſcriptū eſt.q timor penā habet. Ceterū iſte de quo diciť. Timor dn̄i expellit peccatum Qui ſine timore ē.nō poterit iuſtificari.ꝛ timoꝛ dn̄i ſanctꝰ pmanet in ſecl'm ſeculi.nō ē inter vicia numerandꝰ.ſ potius intelligendus ē vicijs inimicus iā illud qđ dicūt. Boni volunt.mali cupiunt.vł boni gaudēt.quis ſane mentis admittit/cū ꝛ ſcriptura nr̄a hoīnē malevolūtatꝭ icrepauerit dicēs. Noli velle mētiri.eē mēdatiū.q nō ē a deo.ſ(ſicut ſaluator dicit)a malo ē.Et tulliꝰ orator ampliſſimꝰ cupiditatē ponat in bo no. Cupio patres ꝯſcripti me eē clemētes. Et apud illos virgilius gaudiū vitupet dicens. Hinc metuunt cupiūtqꝫ.dolēt gaudētqꝫ. Idē male mētis gaudia. Et apud nos leticia ponať in bono.p pheta dicēte. Letamini in dn̄o ꝛ exultate iuſti. Proinde oēs iuſti ꝛ tota moꝝ ſctitate pfecti ſine aliq̄ iſtoꝝ diſtinctōne timent ꝛ cauēt.vel volūt ꝛ cupiunt.letanť ꝛ gaudēt.cōtriſtētur ꝛ doleant. Sed iтereſt/q̄d timeant aut caueāt.velit aut cupiāt.vn̄ leteť aut gaudeāt. metuūt hereditatē regni celeſtis amittere. Cupiūt ad celeſtē patriā puenire.dolēt tēptati gaudēt de tēptatiōe liberati Ac p h̄ recta mens rectos hꝫ affectus/.puerſa puerſos. Sanctus augꝰ.ep̄s acer ingenio ſuauis eloquio/ſecl'aribꝫ lr̄is pitus/in eccl'iaſticis laboribꝫ ogoſus/in q̄tidianis diſputatōibꝫ clarus/in omī ſua actione ꝯſpicuus./in expoſitione fidei nr̄e catholicus/ī abſoluēdis q̄ōnibꝫ acutus.ꝛ ī recōuincēdis hereticis circūſpectus.in explanandis ſcripturis canonicꝭ cautꝰ. Ipe g̃)quē in his libellis p̱ poſſibilitate ſecutus ſuꝫ)hāc q̄ōnē de qua modo agiť/h̄ modo determinat dicēs. Hi motus/hi affectus de amore boni ꝛ ſctā caritate venientes. ſi vicia vocādi ſunt/ſomniamꝰ vt ea que vere ſunt vicia/ꝟtutes vocenť. Sed cū rectā ꝟtutē ſequūtur iſte affectiones/qn̄.vbi opoꝛtet.adhibenť.q̄s eas tūc moꝛbos ſeu viciatas paſſiones dicere audeat. Quas affectōes vt ex moꝛtalitatis ꝯditōe nobis ineſſe mōſtraret.ꝛ huic vite neceſſitas nō future.pꝰ ali

quanta idē doctor adiungit ⁊ dicit. Etiā cū rectas/⁊ ſm deū hēm⁹ has affectiones.h⁹ vite ſunt.nō illius quā futurā ſperamus.

¶ Ca.xxxiij. Ex hi affect⁹ ſine qb⁹ i hac vita nō recte viuit⁊.in illa futura beatitudine nō ſūt q nec timorē habitura eſt nec dolorem.

HAc ſic niſi ex conditione infirmitatis nr̄e ineſſent affect⁹ iſti.nū q̄ plerūq; dolendo vel flendo eis ↄcederem⁹ inuiti. Sed idcirco eos huic vite neceſſarios ſentim⁹.q2 in hac mortalitate oino ſine eis recte nō viuimus.qñ ſi nō timeat quiſq; vel caueat.aut ipe q̄diu mortaliter viuit.aut ali⁹ quē in criſto diligit.a fide ſua deficiat.ſi nec de ſuo.nec ꝓximi ſui peccato ↄtriſte⁊ ⁊ doleat. de profectu lete⁊ ⁊ gaudeat. Si nihil boni velit aut cupiat.non ſolum recte nō viuit.ſ3 etiam ſenſu3 ipm hūanitatis amittit. In illa aūt vita beata (ad quam de corruptibilitate ꝑueniunt/quicunq; ibi futuri ſt̄) nec fletus pōt eſſe vllus. nec gemitū habebūt ſ3 amore3 ꝑfectū.timorē nullū.gaudiu3 ſempiternū. Ibi erit volūtas recta.cupiditas nulla.qui fruendo celeſtib⁹ bonis(ad que ꝑuenire cupiebant)nihil erit quod ibidem vlterius ↄcupiſcunt.⁊ in illa ꝑpetue ſecuritatis ac pacis ꝑfecte beati nec timoris ſtimulos paſſuri ſūt nec dolor3.ſ3 ille tior ē.nō quē foras caritas mittit. ſ3 quem caritas nutrit. Ideo fortaſſis in ſeculum ſeculi ꝑmanebit quia in ſeculum ſeculi ꝑmanebunt illa.ad que timor ipe ꝑduxerit.

¶ Ca.xxxiiij. Qualiter virtutes quatuor p̄dicte principales.aut in p̄nti nos a peccato defendūt aut in eternū nobiſcum ſine vllo peccato permanebunt.

VErro ille ꝟtutes q̄tuor(de q̄b⁹ pauca ꝑſtrinxi)longe tñ alio mō in eternum q̄ in hac vita ſunt.vbi ↄ vitia ſine intermiſſione ↄfligūt.⁊ꝑ ipo ancipiti dubie ↄctatōis euētu.mō negligētes q̄ ſibi obedire nolunt deſtituunt.mō ad alios(q̄b⁹ diſplicēt pctā ſua)vl' accedūt deo miſerāte vl' redeūt.nā ibi ſi erit tꝑantia.ñ vt deſideria mala vl' vicia refrenet aut vicat ſ3 vt eos q̄s hic ab intꝑantie morbo ipugnatōe defēdit.ibi

pficiat. vt ex omni pte pfect9 pmiū ſui beata pceptio pfecte ſufficiat. Ibi erit ꝛ aī fortitu-do. non vt aliq̄ mala ꝓpulſet. aut eq̄nimiter ferat. ſꝫ vt ſine vllis malis beatos fortit̄ in eť no bono ꝯtineat. Ibi in oīb9 pfectis perfecta erit iuſticia. nō vt inter ꝟtutes diſcernat ꝛ vicia (vbi nec ipa iā corpora cr̄ūt viciosa) ſꝫ vt pfectis pre-mia tribuat ſempit̄na. qđ tūc fiet. qn̄ oīs ꝯcupiſcētia carnal̄ ꝯſūpta. nec aduerſus carnem ſpūs. nec caro aduerſus ſpm̄ ꝯcupiſcit. Sed anim9 deo ſub iectus/cū carne ſibi ſubiecta. in pace ſempit̄na regnabit. ꝛ creatori ſuo in eternū feliciter adherebit. Iam prudētia (q̄ hic q̄ꝫ clara hr̄ vbi in enigma te q̄dā prudētes illuīat) qual̄ ibi erit ꝟitate pfectis (q̄s hic eius inq̄ſitio delectabat) ſine vllis figuris fallētib9 demon-ſtrabit vt prudētie ac ſapien tie plenaria pceptōe diuinit9 illuſtrati/omīa illa que cupie bāt noſſe. nec poterāt ſine vl-lo impedimēto corruptionis ac mortalitatis agnoſcant. et nō ſolū creaturaꝝ oīm rōnes ſꝫ etiā ipam ſui creatoris emi nētiam/facie reuelata conſpi ciunt.

¶Ca. xxxiiij. Vbi ſe de toto ope locutor excuſat.

Itaq̄ꝫ ſi pla cet/huī9 quoq̄ꝫ libelli terminus fiat. ne ampli9 iuſto ꝓduct9. nō ſolū de ſui ſqualo-re ſꝫ etiā nimia plixitate dſpli ceat. hos ſane oēs (q̄ hūc lectu ri ſunt) conteſtor ꝛ obſecro/vt q̄cq̄d i reb9 que vtcūq̄ꝫ digeſte ſunt reprenſionis īuenerit/vi cio mee ruſticitatꝭ aſcribāt. et mihi dignāter idulgeāt. q̄ dū ſtudeo pceptū iubēt̄ iplē. etiā maiora virib9 meis pl̄ ūpſi ſu ſcipe. Ea āt q̄ ꝟm fidē catholi cā dcā pbauerit/deputēt deo q̄ dat oīb9 affluēt̄ ꝛ n̄ iproperat ꝛ p his oīb9 illi mecū grās a-gāt. Ceteꝝ de accuratōe dictio nis n̄ ſatago. nc mihi pudori ē. ſi diſputatō mea (q̄ forte ꝓ-bat̄ i reb9) aliq̄s ꝟboꝝ inaniū ſectatores horrore i cōpte orō-nis offēdat. Et qđ ab hīe. do-ctore n̄ didici ſtudēdo. hꝰ exhi bere loq̄ndo n̄ potui. Et tn̄ cū ſr̄iaꝝ viuacitatē ꝟmo ex indu ſtria cult9 euacuet. ꝛ totā vi do ctoꝝ ſplēdor elabrat9 eneruet q̄s n̄ iudicet me affectōꝫ ꝯpoſi tōis debuiſſe ꝯtēnē ēt ſi eā po-tuiſſē velut dicēdi pit9 iplē. q̄-ꝑt̄ mihi viſa ē ꝯpoſitō ſatꝭ or-nata. q̄ ꝯceptōes aī/cū neccīa q̄daꝫ pſpicuitate ꝓferret. que

nõ illecebris auriũ deſeruiret
Ea emĩ eſt (niſi fallor) iudica-
ta latinitas: que breuiter ⁊ a-
perte obſeruata dñtarat vſi-
tatoꝝ verboꝝ ꝓprietate res in
telligendas enũciat. nõ q̃ ver-
ſutis eloquiũs venuſtate atq̃
amenitate luxuriat. Et prudẽ
tibꝫ quidẽ viris nõ placẽt fa-
lerata ſ; fortia. qñ nõ res pro
verbis. ſ; ꝓ rebꝫ annũciandis
verba ſunt inſtituta.

Expliciuut tres libri Proſpe-
ri: doctoris p̄clariſſimi: mate-
riam cuiq̃ valde vtilẽ at; ne-
ceſſariam. ſtilo mltũ facũdo
(de vita ſc; ꝯtẽplatiua: de vita
actuali deq̃ virtutibꝫ ac vitijs)
ſatis ſuccincte tractãtes. An-
no nr̃e ſalutis. M. cccclxxxvi.

c/c SG
8-2-88
165
coembк/BMEK